

List

LETO XVII
ŠT. 4
30. APRIL 2010
1,60 EUR

ISSN 1581-8373

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

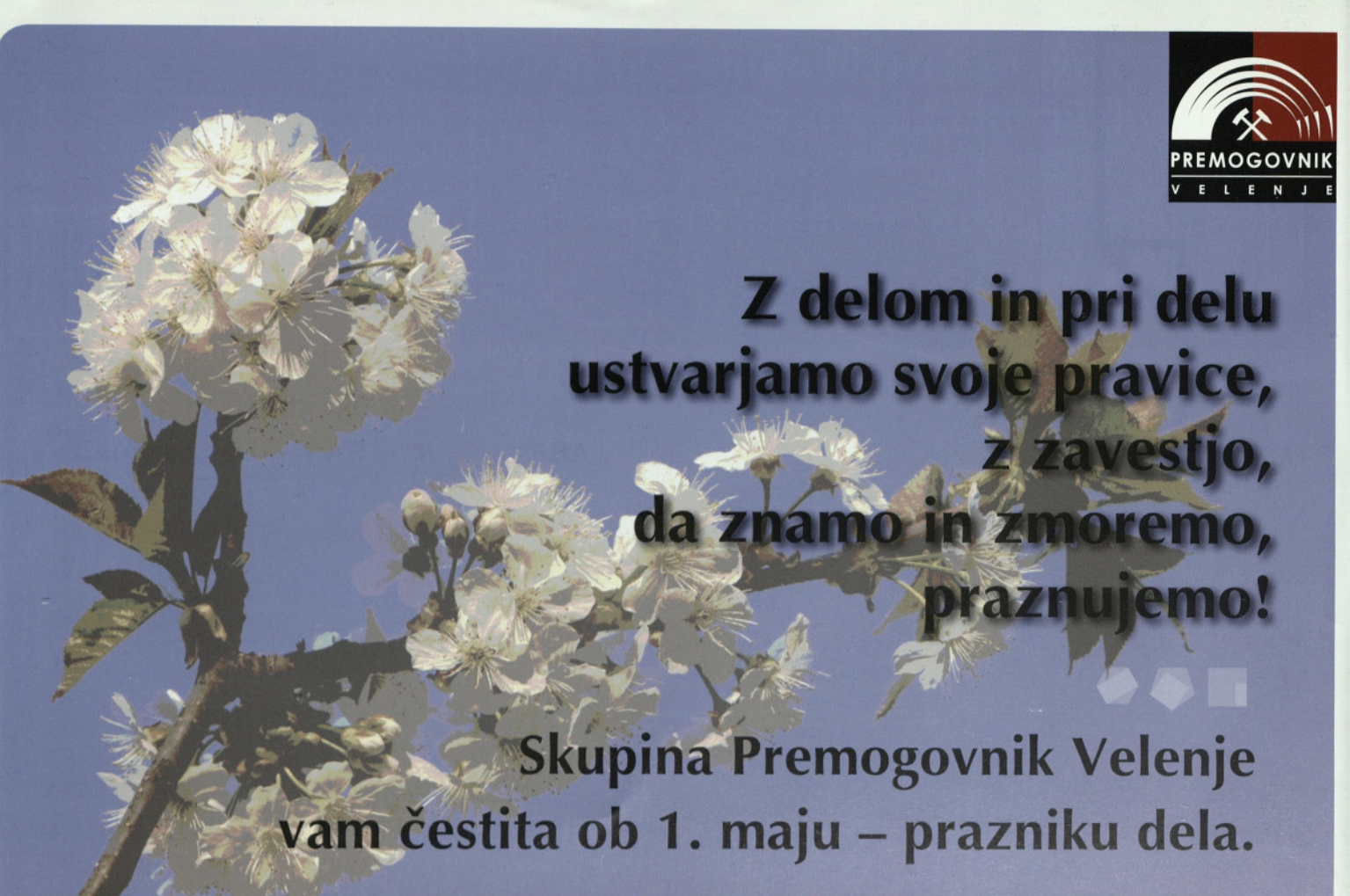
Knjižnica Velenje
Titov trg 05
3320 Velenje

Poštnina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

Objavljamo intervju z
dr. Urošom ROTNIKOM

**Z delom in pri delu
ustvarjamo svoje pravice,
z zavestjo,
da znamo in zmoremo,
praznujemo!**

**Skupina Premogovnik Velenje
vam čestita ob 1. maju – prazniku dela.**

135 LET PREMOGOVNIKA VELENJE – JUBILEJ PRETEKLOSTI IN IZHODIŠČE PRIHODNOSTI

**Naj vam simboliko teh prazničnih dni
povečajo lepi kulturni dogodki.**

**Prijetno praznovanje vam želi
*Zavod za kulturo Šoštanj***

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko
Menih, župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Komprej

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(za razpise in objave odgovarja
naročnik)

Oblikovanje

Tomaž Smolčnik

Tisk

Eurograf d.o.o.

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 5 (maj 2010), pošljete najkasneje do 17. maja 2010 na elektronski naslov: revija.list@gmail.com

Naša občina	4
Dogodki in ljudje	8
Krajevni urad Šoštanj	9
Šolski list	10
Župnijska obvestila	13
Tabornik	14
Šport	15
Intervju	16
Vrtec	20
Napovednik	22
Muzej usnjarstva na Slovenskem	24
Podoba kulture	28
Folkrola	32
Zapisani (v) glasbi	33
Proza	34
Poezija	36
Iz/beremo	37
Verovanje v okolje	38
Očistimo Slovenijo v enem dnevu	40
Zadnja	44

Foto: Jože Miklavc

so odpadki...

Na koncu

Naša občina

Zaključena gradnja objekta REKS Ravne

Gradnja Rekreativno kulturnega središča (REKS) Ravne je zaključena. V sredo, 31. marca, smo na objektu skupaj z izvajalci, odgovornim projektantom in strokovnim nadzorom opravili interni kvaliteten pregled, ki ni pokazal bistvenih pomanjkljivosti.

V zadnjih mesecih so izvajalci dokončno uredili okolico, kjer so odstranili staro brunarico, uredili brežine in na cesto ter parkirišče položili še fino asfaltno oblogo. Na oziroma v samem objektu pa so uredili fasado, položili pode, stenske obloge, tlake, izvedli finalne strojne in elektro instalacije. Izvedena so bila vsa dela po projektih, v zaključni fazi pa je izdelava PID dokumentacije z vsemi dokazili.

Izvajalci del so bili Esotech, d. d., za strojne in elektro instalacije ter Mins No. 1, d. o. o., za gradbeni del, odgovorni projektant je bil Arhena, Marijan Kac, s. p., gradbeni nadzor pa je opravljalo podjetje Zipex, d. o. o., iz Šempetra v Savinjski dolini.

Vrednost del je približno 600 tisoč evrov z DDV, občina pa je upravičena tudi do sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, od katerega smo preko razpisa pridobili sofinanciranje 50 odstotkov upravičenih stroškov investicije, kar znaša približno 250 tisoč evrov, saj DDV ne šteje med upravičene stroške investicije.

Z domom bodo krajsani Raven ogromno pridobili. Že sedaj so v kraju aktivna številna društva, ki pa do sedaj niso imela prostora za izvajanje svoje dejavnosti. Kulturna in športna društva bodo tako v njem lahko izvajala številne aktivnosti, od predavanj, dramskih dogodkov, pevskih nastopov, kulturnih nastopov, športne vadbe, tekmovanj do srečanj ob praznikih in podobno. V tem domu pa bo imela svoje prostore tudi krajevna skupnost.

Prepričani smo, da bo skupaj z zunanjim igriščem REKS postal priljubljeno zbirališče Ravenčanov. Gradili smo ga z željo, da bi REKS postal prostor za medgeneracijsko druženje in za kvalitetno in aktivno preživljanje prostega časa, v njem bo tudi IKT (informacijsko-komunikacijska tehnologija) točka, kjer se bodo najverjetneje zadrževali predvsem mladi.

Foto: arhiv

REKS Ravne pa bo zagotovo presegel meje kraja in tudi občine. V njem bodo svoje dejavnosti občasno izvajala tudi medobčinska humanitarna in tudi ostala društva.

V središču je med drugim tudi večnamenska dvorana (velika 20 x 12 metrov), v kateri bo mogoče igrati košarko, odbojko, badminton, tudi mali nogomet. Poleg tega je v dvorani tudi manjši oder, ki bo omogočal organizacijo številnih prireditev, predavanj, koncertov...

V prihodnjih mesecih bomo za dom nabavili še opremo, otvoritev pa bo predvidoma konec junija letos.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalec za odnose z javnostmi

Zaključena izgradnja krožišča v Metlečah

S polaganjem fine asfaltno obloge se je v torek, 30. marca, zaključila izgradnja krožišča v Metlečah.

Z deli na krožišču smo pričeli že jeseni, po zimskem premoru pa z njimi nadaljevali in jih tudi končali.

Gre za izgradnjo prvega večjega krožišča v Šoštanju, ki na lokalni cesti proti Topolšici zagotavlja večjo varnost vseh udeležencev v prometu. Boljša je namreč preglednost, ob krožišču pa so urejeni tudi pločniki s kolesarsko stezo.

Istočasno s krožiščem smo uredili tudi javno razsvetlavo in odvodnjavanje ter seveda vso potrebno prometno signalizacijo. Izvajalec del je bilo podjetje Slemenšek, d. o. o., vrednost izgradnje krožišča pa je 462 tisoč evrov.

S prenovo lokalne ceste med Šoštanjem in Topolšico bomo nadaljevali že v letošnjem letu, ko bomo izvedli rekonstrukcijo do vključno mosta pri kmetiji Hliš.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalec za odnose z javnostmi

Foto: arhiv

Gozdne ceste bo vzdrževalo podjetje VOC

Za vzdrževanje gozdnih cest v občini Šoštanj je v letošnjem letu zadolženo podjetje VOC, d. o. o. iz Celja. Najugodnejšega izvajalca je Občina Šoštanj izbrala po postopku zbiranja ponudb, pogodbeni vrednost del pa je 26 tisoč evrov.

Načrt vzdrževanja gozdnih cest naredijo na Zavodu za gozdove Slovenije,

OE Nazarje, KE Šoštanj, ki nato tudi vršijo nadzor nad opravljenim delom. Na Občini Šoštanj izvedemo javno naročilo, občina pa je tudi približno 70-odstotni plačnik teh storitev, 30 odstotkov sredstev za vzdrževanje gozdnih cest pa prispeva država.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalec za odnose z javnostmi

Podpis sporazuma in pogodbe za ohranitev šaleških jezer

Poslanec v Državnem zboru in župan občine Šoštanj Darko Menih je skupaj z županom MO Velenje Srečkom Mehom in direktorjema Termoelektrarne Šoštanj dr. Urošem Rotnikom in Premogovnika Velenje dr. Milanom Medvedom podpisal pogodbo o izvedbi projekta 'Šaleška jezera – vodni vir in razvojni izziv Šaleške doline' z direktorjem podjetja Erico Velenje mag. Markom Mavcem.

S pogodbo so se dogovorili, da Erico izvede omenjeni projekt, katerega glavni cilji so:

- izboljšanje jezer (upočasnitev eutrofikacije),

- dolgoročna raba jezer v rekreacijske in turistične namene ter
- dolgoročna raba jezer za tehnološke potrebe TEŠ.

Vrednost projekta je skupno slabih 145 tisoč evrov z davkom, od tega v letošnjem letu 96 tisoč evrov, v letu 2011 pa 49 tisoč evrov.

Obenem so podpisali tudi sporazum o sodelovanju pri tem projektu, v katerem je med drugim zapisano: »Končni cilj projekta je pridobiti konkretne predloge, kako izboljšati kakovost voda - Velenjskega, Škalskega in Družmirskega jezera, opredeliti primerno dolgoročno rabo jezer v rekreacijske, turistične namene ter gospodarske namene.«

*Tjaša Rehar, univ. dipl. nov.,
svetovalec za odnose z javnostmi*

Trije ob treh, tretjega tretjega

Tretjega tretjega 2010 ob treh popoldan so se Veroniki Lah in Žigi Štrausu iz Zavodnja rodili trojčki Živa, Žiga in Bor. Vsi trije dojenčki izvrstno napredujejo in so po dobrem mesecu že pravi korenjaki. Starša zatrjujeta, da so kar vsi po vrsti izjemno pridni, tako da najdeta čas tudi za oba starejša otroka, ki sta lepo sprejela nove družinske člane.

Sedaj sedemčlansko družino je v petek, 16. aprila, šel pozdraviti tudi župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije Darko Menih, ki jim je zaželel predvsem obilo zdravja, takoj pa je opazil, da jim dobre volje in energije ne manjka. Ob tej priložnosti pa jim je izročil tudi simbolično darilo.

Zanimivo, kako se zgodovina na nek način ponavlja. Pred enajstimi leti so se prav v Zavodnju rodili trojčki, obiskal pa jih je takratni župan Bogdan Menih, brat sedanjega župana Darka Meniha.

*Tjaša Rehar, univ. dipl. nov.,
svetovalec za odnose z javnostmi*

Foto: arhiv

Vabljeni v SREDIŠČE ZA SAMOSTOJNO UČENJE ŠOŠTANJ

Središče za samostojno učenje Šoštanj – SSU Šoštanj, ki se nahaja v 1. nadstropju Občine Šoštanj, vas vabi v prijetno opremljen prostor z računalniško podprtimi učnimi mesti in pestro ponudbo gradiva za samostojno učenje. Gradivo za samostojno učenje je možno uporabljati na štirih učnih mestih, opremljenih z računalniki, kjer se lahko brezplačno učite, brskate po spletu, odgovarjate na elektronsko pošto ali zaigrate spletno igro o varčni rabi energije. Na voljo so brezplačni programi za samostojno učenje tujih jezikov, fizike, računalništva in učbeniki iz različnih področij in šol. Na voljo vam je tudi program ASDF, s katerim se boste naučili hitrega slepega tipkanja.

V Središču za samostojno učenje Šoštanj, vam poleg samostojnega učenja BREZPLAČNO ponujamo še naslednje aktivnosti:

1. Osnovni tečaj računalništva :

Z željo, da izboljšamo računalniško znanje odraslih vam ponujamo vključitev v 20-urne tečaje, ki se izvajajo v prostorih SSU Šoštanj. Za občane Šoštanja je tečaj brezplačen. Za uspešno zaključen program prejmete potrdilo.

Tečaj zajema naslednje vsebine: Temeljna informacijska znanja, izdelavo in oblikovanje besedil; uporaba interneta in elektronske pošte.

2. Učna pomoč:

Brezplačna učna pomoč je na voljo udeležencem, ki obiskujejo OŠ za odrasle ter brezposelnim osebam, ki se šolajo oz. nadaljujejo šolanje na Ljudski univerzi Velenje.

3. Točke Vseživljenjskega učenja (TVŽU):

Točka VŽU deluje v Šoštanju dvakrat mesečno po 4 ure in sicer vsako prvo in tretjo sredo v mesecu. V okviru Točke VŽU se odvijajo različne brezplačne aktivnosti. Več informacij o aktivnostih dobite na portalu Centra vseživljenjskega učenja SAŠA : www.vzu.si oz. osebno v Centru za samostojno učenje Šoštanj.

4. Kotichek CIPS:

Tudi Center za informiranje in poklicno svetovanje (CIPS) se nahaja v prostorih SSU Šoštanj. V njem lahko najdete informacije o možnostih izobraževanja in zaposlovanja ter pomoč pri odločitvah o nadaljnjem poklicnem izobraževanju. V CIPS kotichek lahko dobite informacije o različnih možnostih izobraževanja, usposabljanja, poklicih, trgu dela.... skratka vse, kar potrebujete pri iskanju zaposlitve in načrtovanju svoje kariere.

V CIPS kotichek vabimo brezposelne osebe, iskalce zaposlitve in vse tiste, ki želite poiskati drugo delovno mesto. Poleg pregleda prostih delovnih mest, lahko brskate po spletnih straneh in poiščete pomoč pri pisanju življenjepisa.

Center za samostojno učenje Šoštanj lahko obiščete vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 9:30 do 15:30, v sredo od 10:30 do 16:30 ure. Informacije je možno pridobiti tudi po telefonu na 05 994 70 30 ter po elektronski pošti lusostanj@siol.net.

PRIJAZNO VABLJENI!

Dogodki in ljudje

Upokojenci varno naprej

Zadnji petek v marcu je potekala volilna skupščina delegatov Društva upokojencev Šoštanj. Na njej so izvolili nov upravni odbor društva ter hkrati obdelali vse točke dnevnega reda, ki je bil predložen na skupščino. Na kratko in za začetek naj povzamemo, da se vrh vodstva ni spremenil. Predsednik ostaja še naprej Leopold Kušar, ki je društvo uspešno vodil do sedaj. Podpredsednik društva je **Jože Rebernak**, tajnik **Stane Mazej**, blagajniške posle še naprej obvladuje **Berta Berložnik**, v odboru sta tudi **Rudi Vrčkovnik** in **Zvone Tonkli**. Poleg imenovanih so v upravnem odboru vsi predsedniki pododborov, ki so združeni v Društvo upokojencev Šoštanj, in sicer: Bele Vode Martin Vačun, Gaberke Rafael Blatnik, Lokovica Milan Hudej, Ravne Ivan Stvarnik, Skorno-Florjan Franc Golavšek, Šoštanj – jug Marijan Mevc, Šoštanj – sever Ida Pejovnik, Topolšica Rudolf Pergovnik in Zavodnje Vida Goršek.

Od 54 delegatov volilne skupščine jih je bilo na njej prisotnih 39, tako da je delo lahko potekale nemoteno. Društvo upokojencev, ki šteje po zadnjih spremembah 1242 članov, je imelo na začetku lanskega leta 1262 članov, kar 53 članov je preminulih, društvu se je pridružilo 52 članov, ostali so na tak ali drugačen način prenehali s članstvom v tem društvu. Še nekaj zanimivosti in imen: najdaljši stalež v društvu ima Marija Podlesnik, ki je članica 55 let, najstarejša članica Terezija Drev bo letos dopolnila 102 leti, Mojca Lesjak pa je najmlajša upokojenka, saj šteje komaj 32 let.

In kako je potekala skupščina?

Delovni predsednik in hkrati tajnik društva Stane Mazej je seveda odlično opravil svojo nalogo. Pravni formalni plati dela je bilo zadoščeno s sprejetjem poslovnika za delo volilne skupščine, v katerem je bilo določeno, da so volitve javne. Predhodno so bili delegati skupščine potrjeni na sestankih pododborov, ki so potekali od novembra do januarja, tako da je bila lista na skupščini že pripravljena.

Poročilo o delu društva je podal predsednik Leopold Kušar, ki je v svojem izvajanju navedel aktivnosti društva v letu 2009. Društvo je izpolnilo vse zadane naloge na splošnem, kulturnem, razvedrilnem in športno-rekreativnem delu. Opravili so nekatera vzdrževalna dela na objektu, kjer je sedež društva, obiskovali starejše od 69 let na domu in drugo. V tem projektu Starejši za starejše... sodeluje kar 20 prostovoljcev. Mešani pevski zbor pod vodstvom Alenke Mlinšek je nastopil na sedmih koncertih, tudi število pevcev je zraslo na 38. Člani literarnega krožka hodijo po začrtani poti in tudi objavljajo v zborniku Po začrtani poti. Uspešni so bili pri izvedbi izletov, kar šest z množično udeležbo jih je organiziralo društvo, nekaj pa tudi pododbori. Na izlet na Roglo je šlo kar 62 članov, med temi je bilo 12 parov zlatoporočencev. Člani društva so tudi odlični športniki. Deluje kar 11 sekcij, vanje se vključuje 124 moških in 65 žensk, ki uspešno nastopajo na različnih tekmovanjih. Celo do državnega prvenstva so prišli v treh sekcijah: kegljačice, balinarji in igralci namiznega tenisa. Dvanajst članic se redno zbira ob ročnih delih. Poročilo

Občni zbor ŠD Gaberke

Športno društvo Gaberke je konec marca izvedlo svoj letni občni zbor, ki se ga je udeležila velika večina članov. Predsednik ŠD Primož Grudnik, ki je lansko leto z ekipo prevzel 4-letni mandat, je predstavil opravljeno delo za lansko leto. Tudi za letošnje leto je program zelo pester, saj bo lahko vsak našel zase vsaj eno dejavnost. Maja se bo začela velika in mala kolesarska transverzala, rekreacija na igrišču in nogometni turnir. Skozi poletje bodo člani aktivni še pri odbojki, sodelovali pa bodo tudi na različnih vaških igrah. Na jesen, ko se bodo zunanje aktivnosti zaključevale, pa pride na vrsto rekreacija v telovadnici.

Predsednik je podelil tudi dve priznanji, in sicer Bojanu Andrejcu za uspešno vodenje društva v preteklih letih ter Slavku Ramšaku za zmago pri številu kolesarskih vzponov na Sleme. Zmago je sicer moral deliti, saj sta s Jožetom Stablovnikom iz Topolšice skozi vse leto opravila vsak zase kar 172 vzponov, vendar ni zaradi tega nič manj vredna.

A. Grudnik

foto2:foto: A. Grudnik

Foto: Dejan Tonkli

predsednika se je končalo z ugotovitvijo, da je zadovoljen z delom društva in dosežki članov. Blagajničarka Berta Berložnik je v svojem poročilu poleg finančnega stanja društva, ki je pozitivno, podala, da je članarino v lanskem letu plačala večina članov, samo 25 jih ni, v blagajno Vzajemne plačuje 938 članov, za šport namenja društvo približno 100 evrov za delovanje posamezne sekcije, 1,65 evrov na posameznega člana dobijo za svoje delovanje pododbori. Za nekatere neprijetna pa je bila novica, da se bo članarina povečala za 1 evro, torej bo v letu 2010 znašala 8 evrov. Petdeset centov bodo od tega namenili Šaleški pokrajinski zvezi društev, petdeset centov za gre v Ljubljano na sedež društva.

Da je vse tako, kot je treba, je po poročilih potrdil nadzorni odbor, načrt dela in finančni načrt pa je v nadaljevanju spet predstavil predsednik društva. Kot prednostno nalogo so si zadali vzdrževanje in obnovo stavbe in opreme sedeža društva, obiske bolnih članov, sodelovanje na tekmovanjih in nadaljevanje projekta Starejši za starejše za boljšo kakovost življenja doma. Mešani pevski zbor, ki slavi v letu 2010 šestdeseto obletnico delovanja, bo lep jubilej zaokrožil s svečanostjo v maju, nastopal pa bo tudi na drugih lokacijah.

Člani literarnega krožka bodo objavljali v zbornikih in revijah, na izlete pa bodo šli člani po začrtanem programu. Športno rekreativna dejavnost je doživela povečanje, ustanovila se je sekcija pikada, k druženju pa so vabljeni prav vsi člani. V Biltenu št. 28 najdejo tudi vse podrobnosti pa tudi pri tajniku društva bodo vedno našli odgovor na zastavljeno vprašanje.

Kot je bilo na začetku omenjeno, je bil poudarek skupščine na volitvah, ki pa so potekale brez težav in so bili vsi predlagani člani upravnega odbora soglasno potrjeni. Predsednik društva Leopold Kušar se je v imenu vseh zahvalil za izkazano zaupanje. Naj za konec še omenimo, da je predsednik DU Šoštanj hkrati tudi predsednik Šaleške pokrajinske zveze društev upokojencev. Leopold Kušar je to mesto prevzel do naslednjih volitev po nenadni smrti dosedanje predsednice Roze Ane Hribar. Vsekakor mu je za to funkcijo potrebno še posebej čestitati.

Milojka Komprij

Foto: A. Grudnik
Slavko Ramšak in Bojan Andrejč sta prejela priznanje ŠDG za leto 2009.

Spoštovanje preteklosti

Sredi aprila je pri Škrubovih v Topolšici, na kmetiji, kjer že tri desetletja gospodarita Stanko in Marija Hriberšek, tekla akcija obnove starega kozolca, ki je po besedah gospodarja odlično uspela. Kozolec s častljivo letnico 1891, ki je kljub starosti krasil lepo domačijo, je teho svojih let sicer dobro prenašal, a je kazalo, da ne več dolgo. Kljub vsemu je še služil svojemu namenu in bi ga bilo škoda podreti. Še posebno, ker očitno domači spoštujejo zapuščino in dediščino svojih prednikov, zato so se namesto za podrtje odločili za preno. Kozolec je večje obnovil Jože Krt, pomagali so številni prijatelji družine Hriberšek. Dela so trajala približno tri dni, za obnovo so porabili 15 kubikov lesa, da pa bo ohranjena identičnost, se je gospodar Stanko Hriberšek odločil tudi za obnovev tistega dela kozolca, na katerega sta se davnega 1891. leta podpisala Martin Florjan in Jožef Škruba.

Milojka Kompnej

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Premogovniku Velenje - 135 let

11. aprila letos je minilo 135 let, odkar se je Francu Magesu, posestniku z Dunaja, v Šaleški dolini posrečil veliki met, ko je v bližini sedanjega jaška Škale naletel na »glavni sloj« premoga. V petek, 16. aprila 2010, smo v spomin na ta dogodek v Domu kulture Velenje slovesno zaznamovali 135. obletnico od začetkov pridobivanja premoga v Šaleški dolini. Na prireditvi smo počastili tradicijo, izkušnje, se poklonili delu in napredku ter se spogledali s pričakovanji in vizijo svojega obstoja v prihodnosti.

Številne goste je nagovoril direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved, ki je na kratko povzel zgodovino razvoja premogovnika, nato pa nanizal značilnosti podjetja, ki ga umeščajo med najsodobnejše premogovnike s podzemnim pridobivanjem premoga v svetu.

»Modernizacija proizvodnje in uvajanje sodobne tehnološke opreme sta prinesla vrhunske proizvodne rezultate, visoko produktivnost, ki zmanjšuje potrebno število zaposlenih v neposredni proizvodnji premoga. Zato je naša dolžnost, da pomagamo ustvarjati nove programe, ki prinašajo delovna mesta izven pridobivanja premoga,« je med drugim poudaril dr. Medved.

Dejal je, da se Premogovnik Velenje s preprečevanjem in z odpravljanjem negativnih vplivov na okolje srečuje že vse od svojega nastanka, vendar danes »v podjetju stremimo k temu, da se premogovništvo odvija v skladu z načeli trajnostnega razvoja, zato smo neprijazen odnos do okolja precej zmanjšali. Kot družbeno odgovorno podjetje dajemo izjemen poudarek izpolnjevanju okoljskih standardov. Pomen Premogovnika Velenje se namreč ne meri samo z zadovoljevanjem temeljne potrebe družbe po premogu in električni energiji, temveč tudi z vplivi, ki jih ima premogovniška dejavnost neposredno na okolico.«

Veliko besed je direktor Premogovnika namenil zaposlenim in ravnanju z njimi. »V našem poklicu solidarnost, tovarištvo, pripadnost, požrtvovalnost niso le besede, ampak jih spodbujamo in negujemo pri vseh zaposlenih. Imamo dobro razvita orodja za vodenje in motiviranje sodelavcev: načrtno in vsem dostopno izobraževanje, sistem nagrajevanja, številne bonitete, letne pogovore, projektno delo pa tudi različna orodja komuniciranja,« je dejal dr. Milan Medved in dodal, da je podjetje v lokalnem okolju pomemben delodajalec in se že tri leta zapored v projektu Zlata nit uvršča med najboljše zaposlovalce.

Premogovnik Velenje vedno večji poudarek namenja racionalni rabi energije, izrabi obnovljivih virov energije, predvsem fotovoltaike, geotermalne in solarne energiji, ter spodbuja inovativnost in podjetništvo. Sklenil je, da se je zgodba Premogovnika Velenje začela pred 135 leti,

Foto: Ivo Hans Averšek
Direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved predaja ček direktorici VDC SAŠA Darji Lesnjak.

»zaradi gradnje modernega, tehnološko in skladno z ekološkimi standardi zasnovanega objekta bloka 6 TE Šoštanj pa bomo to zgodbo nadaljevali tudi prihodnjih 50 let.«

Na prireditvi, ki jo je popestrila fotozgodba Premogovnik Velenje v letu 2010, smo zaslužnim posameznikom in organizacijam podelili spominska priznanja iz ksilita. Ta so prejeli nekdanji direktorji Premogovnika Velenje, Holding Slovenske elektrarne, Mestna občina Velenje, Občina Šoštanj, Naravoslovnotehniška fakulteta – oddelek za geotehnologijo in rudarstvo, Inšpektorat Republike Slovenije za energetiko in rudarstvo, Gospodarska zbornica Slovenije, Energetska zbornica Slovenije in Termoelektrarna Šoštanj. Za glasbeni del so poskrbeli Harmonikarski orkester Barbara, Pihalni orkester Premogovnika Velenje, Rudarski oktet ter Gordana Hleb z zasedbo Quartissimo. Ob praznovanju je izšla tudi brošura o Premogovniku Velenje, ki so jo prejeli vsi obiskovalci prireditve.

Zbrane goste – nekdanje direktorje Premogovnika Velenje, poslance Državnega zbora, župane, članice in člane občinskih svetov, častne skakače ter sedanje in nekdanje zaposlene – je nagovoril tudi Borut Meh. Povedal je, da je kot direktor HSE in Velenjčan ponosen na Premogovnik Velenje, podjetje, ki obvladuje slovenski strateški energent in s pomočjo katerega HSE zagotavlja stabilnost energetskega sistema.

»Mesto Premogovnika Velenje v HSE je posebej pomembno v času

Foto: Ivo Hans Avershek

Na prireditvi so prvič v skupnem nastopu združili moči Pihalni orkester Premogovnika Velenje, Rudarski oktet Velenje in Harmonikarski orkester Barbara.

največje investicije v energetiki, to je bloka 6 v TEŠ. Nekateri so hoteli ta projekt spodkopati tudi z »napadi« na Premogovnik Velenje, a na letošnji strateški konferenci HSE smo se prepričali, da ste sposobni odkopati potrebne količine premoga za delovanje bloka 6 po konkurenčni ceni. Prav zato smo na konferenci potrdili vaše načrte za gradnjo novega izvažalnega jaška NOP 2 in prepričan sem, da ga boste zgradili racionalno in v skladu z visokimi tehnološkimi standardi, po katerih ste poznani.«

Dejal je še, da je Premogovnik Velenje zagotovo sposoben speljati prestrukturiranje premogovniške dejavnosti brez ustreznega zakona o zapiranju, kajti to počne že nekaj let in s tem bo nadaljeval z ustanavljanjem novih podjetij, uvajanjem inovativnih dejavnosti.

Premogovnik Velenje je kot družbeno odgovorno podjetje globoko vpet v lokalno skupnost. To se ne kaže le v sanaciji okolja ter umeščanju novih, privlačnih vsebin v nekdanje degradirano območje, za podjetje je značilen tudi posluš do stisk in prošelj društev, organizacij in posameznikov, pa

naj gre za izobraževalno, kulturno, športno ali socialno področje.

Ob letošnji 135-letnici delovanja je tako dr. Milan Medved podelil ček v vrednosti 10.000 € Varstveno-delovnemu centru Savinjsko-šaleške regije, ki pokriva potrebe odraslih invalidnih oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju na področju treh upravnih enot Velenja, Mozirja in Žalca oziroma petnajstih občin. V imenu varovancev in sodelavcev ga je prevzela in se zanj zahvalila direktorica VDC SAŠA Darja Lesnjak.

Slovesnost ob 135-letnici premogovništva v Šaleški dolini je izzvenela s prvim skupnim nastopom harmonikarjev, godbenikov in pevcev v skladbi Kam le čas beži. Letošnje praznično leto bomo obeležili tudi z izdajo knjige Mejniki Premogovnika Velenje in jubilejnim 50. Skokom čez kožo 2. julija letos.

Tadeja Mravljak Jegrišnik
vodja Službe za odnose z javnostmi

Ustavljanje za preporod TEŠ

Zadnji dan marca ob 13. uri smo v Termoelektrarni Šoštanj trajno zaustavili blok 1. S tem nadaljujemo s postopnim zapiranjem že dotrajanih blokov elektrarne. Blok 2 smo iz omrežja izključili že leta 2008, po začetku obratovanja bloka 6, konec leta 2014, pa bosta izključena še blok 3 in 4. Blok 5, prav tako, po letu 2014 ostaja v hladni rezervi.

30 MW blok 1 je bil postavljen v prvi fazi gradnje TEŠ, leta 1956, danes pa smo ga, zaradi dotrajanosti ter ekološke, ekonomske in tehnološke nesprejemljivosti za obratovanje, po 54. letih delovanja, trajno zaustavili. V svoji življenjski dobi je blok 1 obratoval 319.553,54 ur, samo za primerjavo navajamo, da se bloki v Evropi zapirajo nekje pri 270.000 opravljenih obratovalnih urah, kar je nedvomno rezultat dobrega vzdrževanja in upravljanja. Od leta 1954 do danes je blok 1 proizvedel 7.435.703.800 MWh, za omenjeno proizvodnjo pa je porabil 10.582.000 ton premoga.

Termoelektrarna Šoštanj danes, po zaustavitvi bloka 1, šteje 779 MW in proizvede povprečno tretjino električne energije v državi, v kriznih obdobjih pa pokriva preko polovice slovenske porabe. Povprečna letna proizvodnja TEŠ se giblje med 3.500 in 3.800 GWh električne energije in 400 – 450 GWh toplotne energije za daljinsko ogrevanje Šaleške doline.

Da bi še v naprej zagotavljali zanesljivo proizvodnjo električne in toplotne energije na čim bolj racionalen, okolju prijazen in ekonomsko učinkovit način, v TEŠ že potekajo pripravljala dela na gradnjo nadomestnega 600 MW bloka 6, ki bo nadomestil obstoječe bloke 1-5. Že v drugi polovici meseca aprila pričnemo z rušenjem hladilnih stolpov bloka 1-2 in bloka 3, ki stojijo na mestu, kjer bo stal nadomestni 600MW blok 6.

Blok 6 bo proizvajal 3.500 GWh električne energije, za kar bo potreboval 2,9 milijona ton premoga in oddajal v okolico poldrugi milijon ton emisij CO2 manj od emisij trenutno delujočih blokov. Gre torej za energetska in ekološko sprejemljivejši proizvodni objekt, s katerim bomo za proizvodnjo enake količine energije, kot z obstoječimi bloki, potrebovali 30 odstotkov manj premoga, specifične emisije CO2 pa se bodo znižale za 35 odstotkov.

Z blokom 6, ki je ekonomsko utemeljen, tehnološko dovršen, socialno dobrodošel in ekološko upravičen projekt, lahko rečemo, da prehajamo v trajnostni razvoj in po naših načrtih ostaja TEŠ energetska lokacija tudi po letu 2054.

Krajevni urad Šoštanj, UE Velenje

Novost; svetovanje »Denis z vami«

Upravna enota Velenje teritorialno pokriva 197 m² in 46 naselij, v katerih živi 45.000 prebivalcev. S svojo dejavnostjo pokriva tiste dejavnosti, ki jih izvajajo ministrstva na nekem lokalnem območju. V svoji dejavnosti pokriva tri občine: MO Velenje, Občino Šoštanj in Občino Šmartno ob Paki. Načelnik UE Velenje je od 3. 3. 2008 Fidel Krupić, univerzitetni diplomiran pravnik. Z njim je tekla beseda o delu, pristojnostih in vpetosti v lokalno okolje, odvisnosti od zakonodaje in ne nazadnje tudi o prisotnosti preko Krajevnega urada v Šoštanju, na sedežu Upravne enote v Velenju, na Rudarski 6 a.

UE Velenje združuje tri občine. Kaj je po zakonu in tudi sicer njena prioriteta?
Vsaka upravna enota pokriva vse tiste državne pristojnosti, ki jo izvajajo ministrstva na nekem lokalnem območju. Pristojnosti so od dela občine ločene. Lokalna skupnost skrbi za dobrobit občanov, mi pa za vse prebivalce, ne glede na občinsko in teritorialno pripadnost. Izvajamo vse naloge, ki spadajo pod državni okvir in jim je država predpisala neke postopke.

Koliko je zaposlenih na upravni enoti?

Ta trenutek nas je 56, zaposlitev iz leta v leto zmanjšujemo iz znanih razlogov in glede na zahteve vlade.

Upravna enota Velenje deluje od leta 1996, nekoliko kasneje, leta 2001 je v Šoštanju začel delovati krajevni urad. Koliko jih je zaposlenih in kakšne so pristojnosti?

V Šoštanju je uradno zaposlen en svetovalec za pomoč strankam in sprejem vlog. Izkoriščamo prostorske zmožnosti, zato imamo še enega zaposlenega, ki se ukvarja z zadevami s področja tujcev. Pripravljamo se namreč na naval tujcev, ki bodo prišli v Šoštanj zaradi gradnje bloka 6. Na Krajevnem uradu v Šoštanju pokriva tam zaposleni vse naloge, ki jih pokriva naša matična enota. Ima popolnoma enake pristojnosti, seveda s tem, da vloge sprejema, ne rešuje pa zadev.

So postopki zato daljši in stranke čakajo na rešitev dlje?

Ne, postopki niso daljši, saj je rešitev vlog zakonsko in časovno določena.

Šoštanjčani pogrešamo določene obrede, kot so poroke. Bodo spet v Šoštanju?

Poroke bodo. Ravno smo se dogovorili z županom Darkom Menihom tudi o tem. Dogovorili smo se za spoštovanje določenega protokola, ki je predpisan. Župan ima za to potrebna pooblastila. V zvezi s tem pa naj povem, da se pripravljamo na spremembo zakonodaje, po kateri naj bi prišlo do spremembe, kdo lahko poroča. Župani naj bi ne imeli teh pooblastil, a ker zakon še ne velja, ima šoštanjski župan še vedno to pristojnost.

Kako ocenjujete sodelovanje z lokalno skupnostjo v Šoštanju?

Ocenjujem ga kot odlično. Kar nekaj zaposlenih je tudi iz tega okolja, ki so že v preteklosti sodelovali in še sodelujejo, kot npr. naš vodja za okolje in prostor, ki sodeluje pri pripravi kvalitetnejših prostorskih načrtov. Tudi z občinsko upravo in županom imamo dober odnos. Kar pa se tiče dela našega urada, ki deluje v prostorih občinske zgradbe, naj povem, da imamo dobre prostorske možnosti in hkrati kadrovske zmožljivosti, ki morajo biti do konca izkoriščene. S strani države so pritiski, da se naj število krajevnih uradov zmanjša, mi pa mislimo, da to ni dobro. Zato moramo poskrbeti, da se krajevni urad bolj izkoristi. Zagotovo bo z gradnjo bloka 6 večja potreba po naših storitvah v Šoštanju.

Upravno enoto oziroma delo na njej pogosto vidimo samo skozi izdajanje osebnih dokumentov, pridobivanje gradbenih dovoljenj in urejevanje prometnih listin. Pristojnosti pa so veliko večje. Je tako?

Seveda. Pogrešamo, če lahko omenim, da se ljudje premalo poslužujejo drugih pristojnosti, ki jih ima UE. Človek ni samo sprejemalec vlog, temveč svetovalec. V Šoštanju je mogoče urediti vse, kot na primer vloge za prireditve na prostem. Skrbimo, da je zaposleni v Šoštanju na usposabljanju in ga je lahko angažirati. V Šoštanju je zaposlen Denis Švarc, za katerega menim, da lahko dobro opravi vse naloge.

Z vaše strani je prišla ideja po še večjem sodelovanju. Tudi preko rubrike, ki bo v Listu.

Tako je. Gre za odgovore v zvezi z novostmi in perečimi vprašanji, ki so v

Foto: Dejan Tonkli Breda Erjavec in Denis Švarc, KU Šoštanj

Foto: arhiv Fidel Krupić, načelnik UE Velenje

V Krajevnem uradu Šoštanj je bilo v letu 2009 skupno rešenih **2278 zadev**, kar pomeni 8 zadev na uslužbenca na en delovni dan.

Delovni čas KU ŠOŠTANJ

- ponedeljek, torek, in petek: 8.00–15.00
- sreda: 8.00–17.00
- ob četrtek je Krajevni urad Šoštanj za stranke zaprt.

Delo krajevnega urada glede na storitve v letu 2009

Največ je:

- Sprejem vloge za osebno izkaznico (566)
- Dovoljenje za začasno bivanje tujca (188)
- Prijava stalnega prebivališča (163)
- Sprejem vloge za potni list (138)
- Podaljšanje veljavnosti vozniškega dovoljenja (86)
- Potrdilo za potovanje v tujino mlajšim osebam (63)
- Sprejem vloge za spremembo naslova v potnem listu (37)

Ogromno pristojnosti, ki jih ima Krajevni urad Šoštanj, pa ni nikoli zahtevanih.

okolju in so v naši pristojnosti. Na primer: množična menjava dokumentov konec tega leta ali pa tudi zgolj pomoč pri sestavljanju raznih vlog in drugega, kar je ljudem včasih tuje. Na področju celotne upravne enote veliko storimo na tem, da delavce pripravljamo v smislu svetovanja in pomoči. In predvsem, da prislusnejo našim strankam, da najprej poslušajo ter mu preko tega svetujejo. Ljudje imajo pogosto težavo, ki jo niti ne znajo opredeliti.

Kot na primer?

Veliko je težav na področju gradbenih dovoljenj v zvezi z novostmi. Ljudje ne poznajo zakonodaje, včasih niti projektanti ne. Postopki se s tem dražijo in zavlačujejo. Zato želimo že predhodno opozarjati na spremembe. Ravno tako je na področju prireditev na prostem. Želimo, da ljudje pokličejo in vprašajo, da skrajšamo odvečne poti, na voljo je tudi telefon ali spletna stran.

V kontekstu tega smo namenili eno stran. ki bo v vsaki številki Lista.

Na upravni enoti želimo tudi preko Krajevnega urada Šoštanj približati naše delo kranjanom na njim prijazen način. Zato bo v tej rubriki naš zaposleni vsak mesec odgovarjal na zastavljena vprašanja oziroma javnost informiral o spremembah in dogajanju na področju zakonodaje. Z vprašanji se lahko obračate naravnost na številko 03 899 5850.

Dobrodošla novost torej, ki smo je veseli tako pri Listu kot bi jo morali »zgrabiti« občani. Želite za konec še kaj dodati?

V imenu vseh zaposlenih na UE Velenje, saj smo deležni tudi marsikaterih kritik, ki pa so velikokrat neupravičene, ker ljudje pomešajo »jabolka in hruške«, bi dodal: vse, kar se gradi, ne sodi v pristojnost naših odločitev, ampak je to stvar občine. Predvsem kje in kaj bo stalo, ni naša stvar. Prav je, da ljudje vedo, kaj kam sodi. Na UE Velenje delamo ogromno na področju strokovnosti in kakovosti ter prijaznosti. In bomo tudi v bodoče.

Milojka Komprij

Šolski list

Šola je odprla vrata

Na delovno soboto, 10. aprila, smo odprli vrata vsem staršem in drugim, ki so si želeli ogledati, kako poteka šolski vsakdan. Pouk je potekal večinoma po urniku, nekateri oddelki razredne stopnje pa so ga popestrili še z drugimi dejavnostmi. Starši mlajših otrok so se množično odzvali na povabilo, ki ga je vsak otrok prinesel domov, obisk staršev otrok v višjih razredih pa je bil skromen. Škoda, ker nimajo vsak dan možnosti videti svojih otrok v šolskih klopeh.

Jožica Andrejč

Dan odprtih vrat

Različne oblike sodelovanja s starši so formalne zadeve, ki nam jih predpisuje zakonodaja. Da bi lahko naše sodelovanje v trikotniku učitelj, učenec, starši dvignili na višjo raven, pa je potrebno nekaj več: sodelovanje, kjer nas vežejo skupni cilji, odprta komunikacija, natančna razčlenitev različnih situacij in iskanje primernih rešitev. Dobre medsebojne odnose je potrebno odgovorno ustvarjati in to možnost smo ponudili na dnevu odprtih vrat, kjer smo staršem nudili vpogled v pedagoški proces.

*Martina Žohar, dipl. vzg.,
Mihaela Dvčjak, prof.,*

Starši so zapisali:

Z vašim delom in učenjem otrok sem bila zelo zadovoljna. Videla sem, da so morali vsi učenci sodelovati pri pouku, kar mi je bilo zelo všeč. Anastazija Filipič

To, da spoznamo vaše delo, je bila dobra ideja. Imate naporno delo, da vse otroke postavite na pravi tir, da vas poslušajo in upoštevajo. Mislim pa, da so malo preobremenjeni. Drugače pa vas moram pohvaliti, da sta osebi na pravem mestu. Adrijana Rednak

Bilo je zelo zanimivo, poučno in zabavno. Mateja Acman

Imam vtis, da se otroci veliko naučijo in da poteka pouk dobro. Menim tudi, da bi moralo biti večkrat tako, saj se mi zdi, da so otroci bolj sproščeni. Anita Kugonič

Bilo mi je všeč in poučno, ker sem lahko bila prisotna pri pouku mojega sina Nika. Z veseljem sem spremljala celotno dogajanje pri pouku, ki se je odvijalo štiri ure, in obujala spomine na osnovno šolo in soščolce. Ta dan je bil zame res nekaj posebnega in zelo koristen za starše, da lahko vidijo delo učiteljev, sodelovanje in obnašanje učencev pri pouku, kar pa zahteva veliko truda, strpnosti in časa. V prihodnje si želim še več takih srečanj. Mojca Papatnik

Prisotna sva bila pri prvi šolski uri. Potek pouka je bil prijeten, otroci so lepo sodelovali, učna ura je bila zanimiva. Opazovala sva predvsem svoja otroka in doma smo se pogovorili o tem, kaj sta delala narobe in kako sta sodelovala. Eneja in Tjaša zelo rada hodita v šolo. Misliiva, da je to dokaz uspešnosti učiteljskega pristopa. Katarina in Janez Paradiž

Zanimivo je videti svojega otroka pri pouku. Všeč mi je vztrajnost učiteljic, da vsak otrok razume snov. Vidi se tudi dobra klima v razredu in otroci so sproščeni. Anica Miklavžina

V soboto sem bila prisotna pri prvi uri pouka, ko so otroci poslušali in se pogovarjali o žepni pravljici. Bila sem prijetno presenečena, kako so vsi otroci pridno poslušali

Bralna značka 2010

Človek se skozi čas neizmerno hitro prilagaja, saj mu namreč ni potrebno vseh izkušenj in spoznanj pridobivati z lastnim doživljanjem. Zato je potrebna moč vere, ki mu daje voljo, da lahko skozi tuje oči spozna spoznanja in doživljanja. Izkušnje, ugotovitve, prepričanja, domišljanja ... so le smernice različnih poti uvida, ki jih lahko človek svobodno izbira, in sicer v knjigi. Knjiga je nesporno zmagovit liberarno-socialni družbeni izum, saj je mogoče skozi preprosto besedo odkrivati še tako neznane večne svetove človeške eksistence.

V ponedeljek, 19. 4. 2010, je v telovadnici naše šole potekala podelitev bralne značke za učence od 5. do 9. razreda. Prireditev se je začela ob 11.00 uri, otvorili pa so jo učenci, ki sodelujejo pri gledališkem krožku. Zaigrali so odlomek iz knjige Bomba na šoli, katere avtor je znani slovenski pisatelj, pesnik Ivan Sivec, ki je bil hkrati tudi naš slavnostni gost. Skozi živo besedo smo ga spoznavali, saj je nam na privlačen način odkrival skrivnosti in ozadja nastajanja njegovih del. Postavljal nam je tudi vprašanja, pravilni odgovori pa so bili nagradjeni z njegovimi knjigami in posvetili avtorja. Ko je končal, je besedo prepustil še naši ravnateljici mag. Majdi Zaveršnik Puc, ki je vsem značkarjem čestitala za osvojevo, in sledila je podelitev bralnih značk. Na oder je prišel predstavnik vsakega razreda, ki je prevzel kuverto z nalepkami. Bralno značko je osvojilo 340 učencev od 435-ih, kar je na državni ravni

Foto: arhiv

Foto: arhiv

in bili kasneje pripravljene sodelovati pri njeni obnovi. Všeč mi je bil način dela, ko so otroci sedeli v krogu in sta učiteljici prav vse pozvali k sodelovanju. Lepo je bilo videti svojega otroka, kako sodeluje pri pouku, zato menim, da je dan odprtih vrat v takšni obliki dobra zamisel. Darja Sešel

V soboto, ko sem bil prisoten pri pouku, je bilo zame posebno doživetje. Bil sem pri uri športne vzgoje in slovenskega jezika. Pri športni vzgoji sem videl, kako so otroci spretni, razigrani in živahni. Dobil sem občutek, da jim je to najljubši predmet. Pri uri slovenskega jezika pa sem videl, kako se trudijo in tekmujejo, kdo bo večkrat odgovoril na vprašanje ali uganko. Imel sem občutek, da so bili ob prisotnosti staršev nekateri otroci manj zbrani, nekateri pa so se še bolj trudili. Z delom učiteljic sem bil zelo zadovoljen. Slavko Pritrznik

Najprej se naj zahvalim za prijetno vzdušje, ki smo ga bili deležni. Ker sem navajena drugačnega dela v razredu, je bila to zame nova izkušnja. Ne vem, kako bi opisala svoje občutke, ki so zelo prijetni, in šele zdaj razumem, zakaj Vesna zelo rada gre v šolo. Vajino delo z našimi otroki je zanimivo, igrivo ter tudi zabavno. Kljub temu pa se tudi veliko naučite. Dabila sem občutek, da otroci zelo veliko znajo. Kljub njihovi razposajenosti so ubogljivi, poslušajo ter veliko sodelujejo. Videla sem, da skozi igro in z veliko motivacije in s spretnostjo ter pesmijo otroci veliko znanja pridobijo že v šoli. Doma samo še ponovijo in znanje ostane v teh malih glavica. Hvala za vašo vztrajnost in potrpežljivost, da našim otrokom pomagata na poti do znanja. Mateja Žnidar

Ni še dolgo, odkar sem jaz hodil v šolo. Takrat so nas malo drugače pripravljali na snov (mislim na pogovore v krogu). Ta mi je bil zelo všeč. Nasplah ves pouk na dnevu odprtih vrat. Bilo je super. Kristjan Rudolf

Foto: arhiv

napdovprečen rezultat. Ivan Sivec se nam je vsem zahvalil za pozornost in napisal posvetilno pismo učencem in učiteljcem. Knjiga je most med ljudmi, tako misli tudi Ivan Sivec, zato ga obnavljajmo, širimo in medsebojno delimo!

Romana Rezoničnik, Lea Krošel, 8.a

Šola v naravi – Tolmin

Vsak prihod v sebi skriva nekaj novega, pričetek novih doživetij.

Težko pričakovano šola v naravi smo končno le dočakali, pripravljeni na veliko novih dogodivščin, ki jih šolarji osmega razreda ne bodo nikoli pozabili.

V torek, 6. aprila 2010, smo se osmošolci a, b in c-razreda OŠ Šoštanj ob 6.30 zjutraj odpeljali izpred šole proti zahodnemu delu Slovenije. Čas na avtobusih je mineval tako hitro, da smo bili presenečeni, kako kmalu smo prišli na naš cilj. Cesta nas je pripeljala do Tolmina, ki v sebi skriva številne lepote in naravna bogastva. Čudovito vreme nas je še bolj razveseljevalo in prijazni mentorji tamkajšnjega DOMA SOČA so nas sprejeli zelo prijazno. Razkazali so nam dom, nam povedali osnovna pravila, potem pa nam je gospod Darjo Velušček zaželel prijazno dobrodošlico.

Vsak dan nas je čakalo veliko ur pouka. Vendar ta pouk je bil nekaj posebnega, bil je drugačen od šolskega. To je bilo delo na terenu. Prvi dan smo se razdelili v tri skupine po razredih. Vsaka skupina se je namenila drugam, vendar po treh dneh smo vse skupine obiskale vsa številna območja. Prvi dan smo se odpravili proti sotočju reke Tolminke in reke Soče. Opazovali smo naravo, se pogovarjali o onesnaženju, merili temperaturo vode, s pomočjo ultravijoličnih žarkov smo ugotovili temperaturo neba, sonca in oblakov in primerjali akvarijsko vodo z reko Sočo. Pravzaprav šele zdaj, ko sem v živo spoznala reko Sočo, verjamem tej domovinski izpovedi našega priznanega pesnika Simona Gregorčiča, ki v pesmi Soči poskuša bralcu čim bolj približati, kako pomembno je, da cenimo, kar nam je mati narava poklonila. S skupnimi močmi smo si nadgrajevali znanje kemije in biologije, skupaj smo si pogledali čudovite razglede, naravne pojave, posebna drevesa. Najbolj pa nas je zagotovo fascinirala zeleno modra reka. Po dolgem pohodu, ki pravzaprav niti ni bil tako naporen, bil je čudovit, smo se odpravili proti našemu domu, kjer so nam tamkajšnje pridne kuharice vsak dan pripravile dober tople obrok, ki se nam je še kako prilegel. Po večerji je vsak dan sledilo tudi razvedrilo, pisanje dnevnika. Pri tej uri smo učenci vsa nova spoznanja, znanja in dogodivščine, ki smo jih bili deležni tistega dne, zilili na papir. Zvečer pa je sledil nepozaben sprehod skozi Tolmin, ki je sijal v soju mestnih svetilk. Učenci smo na nočnem pohodu spoznali, kaj nas v prihajajočih dneh še čaka. Ker je bila že pozna ura in ker smo vsi bili že pošteno zaspani, smo okoli desete ure zvečer utonili v globok spanec.

Vsak dan smo morali vstati ob sedmi uri zjutraj. Skoraj dve uri kasneje smo se odpravili na teren, kjer smo spoznavali rastline, ki jih v naših krajih nismo vajeni. V mestu Tolmin smo si pogledali znamenito drevo, ki je staro 300 let, visoko 31 m, njegov obseg pa meri približno 6 m. Avtohtona vrsta tulipanovca nam je bila še bolj zanimiva, ko smo lahko spoznali še njegovo notranjost. To drevo je namreč votlo in učenci smo lahko šli tudi v njegovo notranjost.

Kozlov rob je najvišji vrh v Tolminu, visok 225 m, tam pa je včasih tolminski grof imel svojo rezidenco. Drugi dan smo se podali samo do vznožja tega vrha, tam opazovali živali in jih s pomočjo določevalnih ključev uvrščali v sisteme po njihovih značilnostih. Ker nam je ostalo še malo časa, smo si lahko pogledali tudi živali, ki jih v vsakdanjem življenju nismo vajeni. Kača z imenom »klačon Marko« nam je polepšala dan, v dobro voljo pa so nas spravljali tudi ščurki in bele miši. Dan nam je tekel tako hitro, da smo kmalu dočakali tudi popoldanski urnik. Življenje Robina Hooda nam je popestrilo dan, saj smo lahko z lokostrelskimi in plezalnimi veščinami pokazali tudi svoje ročne sposobnosti. V prostem času smo se na igrišču igrali razne igre z žogami ali bili v svojih sobah.

Dnevi so minevali tako hitro, da si niti mislili nismo, da se nam čas počasi izteka. Tretji dan smo se zjutraj odpravili na Kozlov vrh, kjer nam je učitelj Edi pripovedoval o ostankih gradu. Razgled je bil zares čudovit, videl se je celoten Tolmin. Popoldan smo s svojimi razredniki odšli v Tolminski muzej, kjer hranijo najrazličnejše zgodovinske vire. Ogledali smo si film iz časov kmečkih uporov, videli smo stvari iz kamene, železne dobe. Poudarek pa je bil predvsem na Soški fronti in prvi svetovni vojni. Iz različnih materialnih virov smo lahko videli preteklost in podoživljali spomine ljudi iz vojn, kmečkih uporov in podobnega.

Zvečer smo dobili zelo dobro nalogo, in sicer se je moral vsak razred predstaviti z dvema točkama. 8. a je najprej zaigral skeč in zapel pesem. B-jevci smo imeli zanimivo in nadvse smešno modno revijo, potem pa je sledila pesem nato tudi fizično razgibanje. Pri tej točki smo lahko sodelovali vsi, c-jevci pa so svoje glasbene točke popestrili s kitaro. Sledil je vsekakor najboljši večer, saj smo nanj čakali že dva dni. Raznolika glasba, ki se je vrtela zelo naglas, je seveda nam pomenila največjo zabavo. Zabavali smo se lahko dolgo, vendar ko je bil čas za spanje, smo morali vsi po vrsti biti v svojih posteljah. Pred nami je bil še zadnji dan.

Zgodaj zjutraj smo se namenili proti Tolminskim koritom. Pot je bila precej zahtevna, vendar smo bili očarani nad takšno lepoto narave. Soča, ki se je prelivala v modro zelenih barvah, nam je segla v srce. Narava je bila čudovita. Izvir, medvedja glava, hudičev most, jama in vse, kar nas je obdajalo, nas je pravzaprav popeljalo v nadnaravni svet.

Foto: Jožica Andrejč

Foto: Jožica Andrejč

Foto: Jožica Andrejč

Žalostni smo bili, da bomo kmalu spet morali sesti na avtobuse in še odpeljati proti Šoštanju, vendar vse se enkrat konča, tudi najlepše sanje. Tako se je končala tudi naša čudovita šola v naravi v Tolminu, ki je učenci osmih razredov OŠ Šoštanj ne bodo nikoli pozabili. Upam, da se bomo čez nekaj let, ko bomo imeli obletnico osnovne šole, skupaj z našimi razredniki nasmejali ob gledanju slik in obujanju čudovitih spominov iz Tolmina.

Ana Rotovnik, 8. b

Foto: Jožica Andrejč

Nagradni izlet na Primorsko

Učenci 7. b-razreda smo bili zelo pridni pri zbiralni akciji papirja in zbrali skoraj sedem ton odpadnega papirja. Zato smo bili seveda vsi zelo veseli, ko so nam učiteljice povedali, da se bomo 9. aprila odpravili na nagradni izlet na Primorsko v Lucijo. Hkrati pa smo spremljali naše košarkarje, ki so tam igrali s še tremi najboljšimi ekipami osnovnih šol v Sloveniji.

Po prijetni vožnji smo se odpravili do OŠ Lucija, kjer smo si ogledali prvo košarkarsko tekmo in navijali za naše fante, ki pa tokrat niso uspeli. Da bi nekoliko pozabili na poraz, smo se odpravili v Piran, kjer smo si ogledali prenovljeni akvarij. Videli smo rake, liste, želvo, skratka vse, kar je plavalo v vodi. Med drugim tudi hobotnico in majhne morske pse. Po ogledu smo imeli krajši odmor za malico in sladoled, nato pa smo se odpeljali spet na naslednjo tekmo. Tokrat se je naša ekipa borila za 3. mesto in seveda tudi uspela. Po končani tekmi, kjer smo močno navijali za naše, smo si ogledali še Muzej podvodnih dejavnosti. Tam smo izvedeli veliko zanimivega o začetkih potapljanja. Dobilni smo delovni list in ga morali izpolniti, medtem

ko je vodička razlagala. Pri tem smo si med sabo pomagali, prepisovali in nekaj celo rešili.

Ker smo se vsi hoteli namočiti v morje, nam je učiteljica predlagala, da gremo nazaj peš ob obali. Sonce je že zahajalo, zato je bil ta sprehod zelo lep. Na poti smo si seveda privoščili še pijačo in sladoled. Nekatera dekleta so se pritoževala, da dolge poti ne bodo zmogla, a pot je hitro minila, saj so se dekleta obilno smejala in si govorila šale.

V Luciji se je nato odvijala še finalna tekma za najboljšo ekipo v državi. V velikem finalu smo navijali za OŠ Grm iz Novega mesta, saj so tudi oni prej navijali za nas. Po tekmi smo si ogledali še podelitev medalj. Bili smo tretji.

Po podelitvi smo se z avtobusom odpravili proti domu. Gospa ravnateljica nas je pohvalila, da smo bili zelo dobri navijači. Vsi smo se strinjali, da je bil izlet super, in smo se polni doživetij, a utrujeni vrnili domov.

Aljaž Rotnik, Anja Drev, Jana Kotnik in Špela Špeh, 7. b

Dobrodelni koncert OŠ Šoštanj

V četrtek, 15. 4. 2010, je potekal na OŠ Šoštanj dobrodelni koncert z naslovom **Z roko v roki za smeh v otroških očeh**. Program so popestrili vsi štirje pevski zbori naše šole (pevski zbor Mravljice, OPZ POŠ Topolčica, OPZ OŠ Šoštanj in MPZ OŠ Šoštanj) in folklorna skupina Lepi kamen in kot gostje MPZ OŠ Nazarje z zborovodjo Katjo Gruber.

Kot gosta sta se prireditve udeležila vrhunska športnika, zaposlena v Oddelku vrhunskih športnikov PA GPU, atlet **Mitja Kosovelj** in olimpijonec veslač **Iztok Čop**.

Ker je OŠ Šoštanj tudi uspešna v šolskih športnih tekmovanjih, je Mitja čestital učencem, ki so na državnem prvenstvu osnovnih šol, ki ga prireja Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije, v atletiki osvojili tretje mesto. V razgovoru, ki ga je vodila ravnateljica mag. Majda Završnik Puc, je zaupal svoje atletske izkušnje in preletel osnovnošolske spomine.

V nadaljevanju je Izток opisal nekaj osnovnošolskih trenutkov in predstavil del svoje športne poti, še pred tem je čestital učencem OŠ Šoštanj, ki so na državnem prvenstvu osnovnih šol v košarki osvojili tretje mesto. Celoten avditorij si je potem na video posnetku ogledal odločilne trenutke tekme za tretje mesto.

Ob zaključku koncerta sta gosta odgovarjala na številna vprašanja, delila avtograme in pozirala pred telefoni, ki so bili tokrat fotoaparati.

Prireditve je imela tudi solidarnostni predznak. Obiskovalci koncerta so s prostovoljnimi prispevki zbrali veliko sredstev, ki jih bodo učenci koristili za dneve dejavnosti v naslednjem šolskem letu. Pri tem so bili zelo uspešni.

Franc Rožman, vodja Oddelka vrhunskih športnikov PA GPU in kolektiv OŠ Šoštanj

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Župnijska obvestila

1. MAJ 2010 (SOBOTA) – SV. JOŽEF DELAVEC, PRAZNIK DELA – svete maše:

- šoštanjska mestna cerkev ob 7. uri
- šoštanjska župnijska cerkev ob 19. uri
- Sv. Križ nad Belimi Vodami ob 10. uri

2. MAJ 2010 – 5. VELIKONOČNA NEDELJA – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 10. uri
- sv. Florjan ob 11.15

4. MAJ 2010 (TOREK):

- Pri sv. Florjanu bo maša ob 18. uri.

8. MAJ 2010 (SOBOTA) – SREČANJE ZAKONCEV JUBILANTOV:

V šoštanjski župnijski cerkvi bo ob 10. uri slovesna sveta maša z zakonci jubilanti. Vabljeni vsi zakonci, ki letos obhajate zakonski jubilej, deljivo s številko 5 (5, 10, 15, 30 itd.).

9. MAJ 2010 – 6. VELIKONOČNA NEDELJA – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri

13. MAJ 2010 (ČETRTEK) – VNEBOHOD – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri

15. MAJ 2010 (SOBOTA) – SLOVESNOST BIRME v Belih Vodah in Zavodnjah

- Bele Vode ob 9. uri slovesnost svete birme
- Zavodnje ob 11.30 slovesnost svete birme

16. MAJ 2010 – 7. VELIKONOČNA NEDELJA – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri

- Gaberke ob 10. uri

23. MAJ 2010 – BINKOŠTI – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 (skupni krst)
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 7.30
- Sv. Križ nad Belimi Vodami ob 9. uri in ob 10.30

24. MAJ 2010 – BINKOŠTNI PONEDELJEK – MARIJA, MATI CERKVE – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in ob 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri

30. MAJ 2010 – NEDELJA SVETE TROJICE – LEPA NEDELJA – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7., 8.30 in ob 10. uri slovesnost prvega svetega obhajila
- šoštanjska mestna cerkev ob 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 7. uri

3. JUNIJ 2010 (ČETRTEK) – SVETO REŠNJE TELO IN KRI – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri

6. JUNIJ 2010 – 10. NAVADNA NEDELJA – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 s telovsko procesijo in ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 10. uri s telovsko procesijo
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 9. uri

13. JUNIJ – 11. NAVADNA NEDELJA – SLOVESKI EVHARISTIČNI KONGRES V CELJU

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. uri
- SLOVESNI EVHARISTIČNI KONGRES V CELJU OB 10. URI
- šoštanjska mestna cerkev ob 19. uri
- Šentvid na Slemenu ob 16. uri

ŠMARNICE - Šmarnice bodo pri vseh delavniških mašah v župnijski in mestni cerkvi ter pri nedeljskih večernih mašah. V Gaberkah bodo šmarnice vsako sredo in vsak petek ob 17.30. V Topolšici bodo šmarnice vsak torek in četrtek ob 17.30.

SREČANJE ZAKONCEV JUBILANTOV 8. MAJA 2010

V soboto, 8. maja, bo ob 10. uri v šoštanjski župnijski cerkvi slovesna zahvalna sveta maša z zakonci jubilanti. Vsi, ki praznujete obletnico zakonskega življenja, deljivo s 5, lepo vabljeni!

ŽUPNIJSKO ROMANJE - Od 17. do 20. junija 2010

bomo poromali na Slovaško in Madžarsko. Ob sakralnih, kulturnozgodovinskih, naravnih lepotah bomo napajali svojega duha.

Velika noč v Topolšici

V deželo je prišla pomlad, že težko pričakovana. Zima nam je po nekaj slabih letinah letos vendarle naklonila malce več snega. S pomladjo pa je prišla tudi velika noč. To je največji krščanski praznik in prva nedelja po pomladni polni luni je velikonočna nedelja.

Foto: Jana Kovič

Člani TD Topolšica med drugimi skrbijo za ohranitev starih običajev in jih na raznih prireditvah domačnom in drugim obiskovalcem tudi prikažejo. Letos že 17. zapovrstjo so pripravili Velikonočne delavnice. 24. 3. so v Centru starejših Zimzelen in dan za tem v Naravnem zdravilišču Topolšica izdelovali butare ali snope, kot jim pravimo v »naših krajih«. Moški člani društva so iz pomladnega zelenja (leske, vrbe, božjega lesa, bršljana, dreva, pušpana, ...) izdelovali snope, ženske pa so jih krasile z živopisanimi papirnatimi trakovi in ročno izdelanimi papirnatimi cvetovi.

Foto: Jana Kovič

Teden za tem so 31. 3. v Centru starejših Zimzelen in 1. 4. v Naravnem zdravilišču Topolšica pripravili še barvanje »pirhov«. Za čopiče in druge pripomočke so poleg članov društva poprijeli tudi stanovalci Zimzelen in obiskovalci zdravilišča. Nastali so pirhi zanimivih barvnih kombinacij in vzorcev, skratka, vredni ogleda. Vse dogajanje so z glasbo in pesmijo, kateri so pritegnili vsi zbrani, popestrile glasbenice: Zora Živkovič v Naravnem Zdravilišču Topolšica in Danica Černelč ter Anica Perger v Centru starejših Zimzelen. Sodelavci društva so dokazali, da so mojstri v tem, kar počno, saj so izpod njihovi večjih rok prihajali čudoviti izdelki, ki so bili razstavljeni v avli hotela in centra. Poleg tega pa v društvu skrbijo tudi za to, da v svoje vrste privabijo mlajše člane, ki se uspešno učijo teh spretnosti.

Breda Goltnik

Tabornik

Taborniki zavzeli Goro Oljko!

Zadnji vikend v februarju nas je 45 tabornikov Rodu Pusti grad Šoštanj preživelo na vesoljsko obarvanem MČ zimovanju. Za letošnje zimovanje smo si izbrali 734 metrov visok kraški osamelec nad Šmartnim ob Paki, ki nam preko drevesnih vrhov ponuja lepe razglede na Kamniško-Savinjske Alpe na zahodu, Pohorje na severovzhodu in Posavsko hribovje na jugu. Program zimovanja je bi res pisan ... od ustvarjalnih delavnic, lova na lisico, ogleda cerkve in okolice (hvala Turističnem društvu Polzela), peki twista in banan s čokolado, zabavnih večernih programov, pohoda skoraj do rojstne hiše naše pisateljice in pesnice Neže Maurer (ker so nekateri otroci omagali, smo nekaj več o Neži Maurer izvedeli nekje na ¾ poti) ... in še veliko več se je dogajalo. Zares smo lahko uživali v lepem sončnem vremenu, v gostoljubju planinskega doma na Gori Oljki in odlični taborniški družbi.

Otroci ter seveda tudi mi že komaj čakamo na naslednje leto in nove dogodivščine na MČ zimovanju.

SiNi

Prava zimska pravljica

Taborniki Rodu Pusti grad Šoštanj smo preživeli še en res odličen vikend v samem osrčju narave. Od 5. do 7. marca smo PP-ji in Grče (torej vsi taborniki od 15 let naprej) preživeli v koči tik pod vrhom Smrekovca. Izkoristili smo res še zadnjo priložnost, da se družimo s tetko zimo, kajti kaj kmalu bo v naše kraje prišla pomlad. Pogoj za zimske radosti so bili res imenitni, saj je bilo snega več kot dovolj. Gradili smo iglu, se kepali, sankali, si sami kuhali svoje dnevne obroke in preživeli dolga dva večera ob kitari in petju. Le kaj bi še želeli boljšega!

SiNi

GG zimovanje na Obretanovem

Nekaj čez 30 tabornikov iz Rodu Pusti grad Šoštanj je marca tri dni preživelo v taborniški koči na Obretanovem pod Uršljo goro.

Že sam začetek zimovanja je napovedal pravo dogodivščino. Avtobus je otroke namreč odpeljal do Slemena, od tam naprej pa so otroci peš krenili proti Obretanovemu. Njihov vodič je bil Tilen Potočnik, ki jih je po nekajurnem pohodu v snegu varno pripeljal do cilja. Utrujenost se otrokom ni poznala, saj so po krepčilni večerji bedeli še dolgo v noč.

Drugi dan so imeli pester program. Dopoldan so se učili osnov vrisovanja na karto in signalizacije s semaforjem in morsejem. Še pred kosilom so se razdelili v skupine in vsaka skupina je izdelala svoj zimski bivak za večerno igro. Takoj po kosilu je bila na vrsti šaljiva orientacija, ki je potekala v okolici Obretanovega. Po večerji je bila na vrsti težko pričakovana nočna igra (capture the flag), po koncu igre pa je sledila še prisega, kjer so novopečeni GG-ji dobili svoje prve zelene rutice.

V nedeljo je sledilo še vrednotenje, razdelitev nagrad najboljšim na sobotni orientaciji in seveda obvezno pospravljanje. Sledilo je slovo od Obretanovega in pohod do Ivarčkega jezera, kjer jih je čakal avtobus, ki jih je odpeljal nazaj v Šoštanj. Za nami je torej res odličen vikend v dobri taborniški družbi.

SiNi

Čarodej Jurij na obisku

Dne 9. aprila smo namesto klasičnih taborniških sestankov za naše najmlajše gostili čarodeja Jurija. Kar nekaj čez 40 medvedkov in čebelic (tabornikov, starih od 5 do 9 let) je z radovednostjo čakalo, kaj bo začaral čarodej Jurij. In niso bili razočarani, saj jih je s svojimi čarovnijami navdušil, jim jemal sapo in iz njih izvabljal široke nasmeške ter vzklike presenečenja. Morda pa jih je preprosto začaral?! Le kdo bi vedel. Vsekakor pa bi na koncu enourne čarodejeve predstave prav vsak prisoten rad postal čisto pravi čarodej.

SiNi

Zaključek sezone 2009/2010

Sezona 2009/2010 se je za večino ekip ŽOK Kajuh Šoštanj končala.

Članska vrsta si sezono porazov želi čim prej pozabiti, pa vendar jih je to pripeljalo do novih spoznanj in dragocenih izkušenj, namreč na napakah se največ naučimo.

Nekaj igralk bo sklenilo svojo tekmovalno pot, nekaj pa jih je že med sezono zakorakalo po novi. Jeseni se bodo tistim, ki ostajajo, pridružile nove igralko, ki so se do sedaj kalile v mlajših selekcijah.

Starejše deklice so sklenile drugi del sezone v B ligi 21. marca v domači telovadnici OŠ Šoštanj. Kot po tekočem traku so premagale ekipo ŽOK Vuzenice, ki jim je uspelo v obeh nizih zbrati vsega skupaj 14 točk. Kanček več odpora so nudile Črnjanke, kljub temu pa niso ogrozile visoke zmage naših deklic. Z 10 točkami so deklice zasedle 1. mesto v skupini F pred ekipami Mežice, Črne in ŽOK Vuzenice.

Tekmovanje so končale tudi deklice ekipe Kajuh Šoštanj II. v **mini** odbojki. Turnir 2. kroga repasaža v ŠD Ruše 10. marca je bil zanje vendarle prevelik zalogaj, ki mu kljub pogumu in veliki želji po uspehu niso bile kos. Ekipe Alianse, Ruš in ZM Ljutomer so bile premočan nasprotnik in tako so deklice na turnirju zasedle 4. mesto, ki pa ni vodilo v nadaljnje tekmovalje. V skupnem seštevku so uvrščene na za njih zavidljivo 21. mesto od 43 ekip.

Kadetinj so 28. 3. v Črni odigrale 4. krog drugega dela in brez težav premagale z rezultatom 2 : 0 v nizih ekipi Črne in Dravograda. Tako kot starejše deklice bodo tudi kadetinj v 5. krogu 18. aprila sklenile drugi del sezone v domači

Foto: arhiv
Članska ekipa Kajuh Šoštanj

telovadnici OŠ Šoštanj. Nasprotnice iz Celja in Črne so z do sedaj prikazano igro veliko slabši nasprotnik, zato lahko upravičeno pričakujemo nove 4 točke. Tudi ekipa Kajuh Šoštanj I. v **mini** odbojki se bori še naprej. V Slivnici so 10. aprila odigrale 4. krog rednega dela in žal izgubile vse tri tekme. Z ekipami Braslovč I., Alianse in Prevalj se bodo 24. aprila borile v 4. krogu repasaža za vodilni dve mesti, ki vodita v naslednji 5. krog repasaža. Vse ekipe bodo pridno trenirale še do konca maja, potem pa na zaslužene počitnice.

Breda Goltnik

Nuhanović še dve sezoni v Elektri

Članska ekipa **Košarkarskega kluba Elektra** je aprila obiskala generalnega sponzorja Termoelektrarno Šoštanj. Ob tej priložnosti je predsednik kluba, **Darko Lihteneker**, podpisal dvoletno pogodbo o sodelovanju z Velenjčanom **Salihom Nuhanovićem**. Domači igralec Elektre se je v tej sezoni vrnil v Slovenijo in je v zaključku sezone 2009/10 igral za člansko ekipo Elektra Esotech.

Velenjčan Salih Nuhanović je 210 cm visoki igralec na poziciji centra. Svojo košarkarsko kariero je pričel v Košarkarskem klubu Elektra za katerega je igral v vseh mlajših selekcijah. Leta 2000 je kot član mladinske reprezentance Slovenije nastopil na evropskem mladinskem prvenstvu. Za člansko ekipo Elektre je igral od sezone 1999/2000 do sezone 2005/06. V sezoni 2005/06 je članska ekipa Elektre osvojila največji uspeh kluba v državnem prvenstvu, saj je prvič in edinkrat do sedaj zaigrala v play-offu in na koncu osvojila odlično 4. mesto v Sloveniji. Salih Nuhanović je bil v tej sezoni najboljši košarkar ekipe KK Elektra.

V sezoni 2006/07 je igralec prestopil k ekipi Zlatorog Laško, kjer je igral tri sezone zapored in bil eden izmed najučinkovitejših igralcev. Za ekipo Laškega je leta 2007 in 2008 zaigral tudi v kvalifikacijah za evropsko tekmovalje FIBA Eurocup. Po končani sezoni 2008/09 je zapustil Laško in se oktobra 2009 odpravil v tujino, natančneje k madžarski ekipi Debrecena, kjer je bil s 18,6 točkami 8,8 skoka na tekmo najuspešnejši igralec. Zaradi finančnih težav kluba, je februarja letos zapustil Madžarsko in se vrnil v domači Košarkarski klub Elektra, kjer je bil z 11,3 točkami in s sedmi skoki na tekmo eden izmed najuspešnejših igralcev Elektre v Ligi Telemach.

Z včerajšnjim dnem se je Salih vrnil v KK Elektro, klub, ki ima že več kot šestdesetletno tradicijo in zadnjih deset let redno nastopa v slovenski prvi košarkarski ligi. V zadnjih sedmih letih se je članska ekipa uvrščala med osem najboljših v Sloveniji, letos pa je zasedla deseto mesto.

Dolgoletni generalni sponzor KK Elektra je Termoelektrarno Šoštanj, ki klub podpira že več kot petdeset let, kar tovrstno sponzorstvo uvršča med eno najdaljših v Sloveniji. Ob obisku članske ekipe v Termoelektrarni Šoštanj je ekipo in vodstvo kluba pozdravil direktor **dr. Uroš Rotnik**, ki je poudaril kakovostno delo kluba, še posebej na področju mlajših selekcij. V imenu kluba se je direktorju Termoelektrarne Šoštanj za vso podporo in izkazano zaupanje zahvalil predsednik kluba, Darko Lihteneker in mu ob tem podaril simbolično darilo. Nato si je članska ekipa ogledala Termoelektrarno Šoštanj, ki z inštalirano močjo 779 MW proizvede povprečno tretjino energije v Sloveniji, v kriznih obdobjih pa pokriva preko polovico slovenske porabe. Igralci so se povzpeli tudi na vrh trenutno največjega bloka 5, kjer so v lepem vremenu na skoraj 100 m višine imeli pogled na celotno Šaleško dolino.

Foto: arhiv
Direktor TEŠ in predsednik KK Elektra.

Foto: arhiv
Nuhanović in predsednik KK Elektre pri podpisu pogodbe.

Foto: arhiv
Ekipa Elektre na vrhu bloka 5, okoli 100 m višine.

Intervju

Blok 6 na Radiu Slovenija DR. UROŠ ROTNIK

Podlaga za današnji intervju je magnetogram radijskega intervjuja, ki ga je dne 27. januarja 2010 na Radiu Slovenija, program A1, s pričetkom ob 10. uri, opravila urednica Ina Petrič. Posnetek lahko poslušate na spletni strani, naslov: <http://tvslo.si/#ava2.58295483>.

Na intervju so povabili direktorja Termoelektrarne Šoštanj dr. Uroša Rotnika.

Skorajda bi lahko rekli, da je osrednja tema mnogih razprav že nekaj časa izgradnja 6. bloka TEŠ. Gre za največjo energetska naložbo v samostojni Sloveniji, vredno več kot milijardo evrov. Velika vsota je to. Sence dvoma pa so se zdaj začele gostiti ob ključni pogodbi dobave tehnološke opreme za blok šest. Še več nejasnosti pa naj bi bilo tudi pri dokumentaciji vpliva na okolje. Tako ali drugače se niti končajo pri direktorju, doktorju Urošu Rotniku. Sto in en razlog je, da smo doktorja Rotnika povabili na intervju na prvem.

Čedalje bolj se v javnost postavlja vprašanje smiselnosti gradnje tako dragega projekta.

Ja, tudi jaz mislim, da se lahko postavlja vprašanje smiselnosti izgradnje tega projekta, kajti ta projekt bo za Slovenijo prinesel nižjo ceno električne energije, bistveno bo zmanjšal vplive vseh emitentov na okolico, dvignil bo stabilnost slovenskega elektroenergetskega sistema, konec koncev tudi podaljšal dobo energetske lokacije na področju Šoštanja za 40 let.

Lepo povedano. Vendar gradnja termoelektrarn ni več najboljša odločitev. Tako pravijo analitiki. Tako rekoč se ne gradijo več. S čim utemeljujete potem vi takšne analize?

Termoelektrarne v Evropi se zelo veliko gradijo. Trend termoelektrarn je v tem, da pride do izboljšanja materiala, s tem boljših izkoristkov in vse razvite države bodo do leta 2012 praktično zgradile nove termoelektrarne v Evropi. Mi v Termoelektrarni Šoštanj zaostajamo praktično za dve leti. In v teh razpravah, ki so jih imeli po razviti Evropi, je Evropa dokazala, zakaj gradijo nove termoelektrarne, in do te razprave prihaja sedaj pri nas. Vendar z boljšim izkoristkom prihaja do nižanje emisije CO₂, ki je trenutno zelo pogosto imenovan emitent v okolico, znižamo ga za 35 %. Dejansko bistveno znižamo vse emisije in zaradi tega lahko rečemo, da je blok 6 ekološki projekt za Slovenijo, kajti znižal bo vse emisije, kot predpisujejo predpisi EU za področje energetike.

Rekli ste, da razvite države... Katere razvite države ste imeli v mislih?

Konkretno Nemčija bo zgradila od leta 2007 do leta 2012 kar 29 novih termoelektrarn ...

Gre za nove elektrarne ali popravljajo, obnavljajo stare?

Nove. Gre za čisto nove elektrarne, kajti obnavljanje starih nima smisla. Lahko rečem tako, kot da bi danes popravljali fičoti in bi se s fičoti vozili po cestah. Veste, da to ni ekonomično. In te nove elektrarne v Nemčiji bodo imele inštalirane moči preko 25.000 MW. V Sloveniji se pa pogovarjamo o 600 MW.

Samo Nemčijo ste omenili ...

Lahko naštejemo naprej: Nizozemska, Danska, Češka, Poljska in tako naprej. Povsod so elektrarne. Če dobro pogledamo diagrame, kakšna proizvodnja je v Evropi, zagotovo hitro vidimo, da več kot 40, 50 % energije prihaja iz premogovnih elektrarn.

A bomo doživeli električni mrk, ali bomo energetska podhranjeni, če zadeva ne bo stekla?

Z blokom 6 ne bomo prišli do električnega mrka, medtem ko se brez bloka 6 lahko pričakujejo velike redukcije. V času, ko sem bil še otrok, so takšne redukcije že bile. Spominjam se neprijetnih večerov, ko ni bilo električne energije. Spominjam se tudi, kako je bilo mrzlo, če ni bilo energije. Vendar konec koncev, spominjam se tudi lanskega januarja, ko ni bilo plina in smo obratovali v Šoštanju dan in noč s polno močjo, da smo lahko zagotovili vso potrebno električno energijo za Slovenijo.

Govori se o šoštanjskem bazenu, kjer je surovina premog. Ste tako vztrajni tudi zaradi tega, ker gre, če bi zadeva propadla, konec koncev tudi za posledice socialnih učinkov?

Kot gospodarstvenik najprej gledam na ekonomski vidik, se pravi znižanje

Foto: Jože Miklavc

lastne cene, kar pomeni izkoriščanje energenta s čim bolj ekonomičnim izkoristkom. To delajo vsi. Zavedati se je potrebno, da ima Slovenija edini energent, ki je ves čas na razpolago, zgolj lignit iz Šaleške doline. In tega energenta imamo še 120 milijonov ton. Ta energent lahko uporabimo v starih enotah, s slabimi izkoristki in praktično mečemo energijo v zrak, ali zgradimo nov blok, kjer se po trenutnih izračunih, če gledamo tržne cene in morebitna potrebna vlaganja v obstoječo elektrarno, ta vložek povrne že v šestih letih. Se pravi blok 6 – 6 let.

Je pa tako ali drugače večina ljudi zaposlenih bodisi v premogovniku bodisi v potrebah same elektrarne.

Šaleška dolina je zelo specifična. Ta dolina proizvaja električno energijo že izpred druge svetovne vojne in prva elektrarna je bila v Velenju. Skupno moč je imela 5 MW. Potem ko so raziskovalci in znanstveniki ugotovili, da je tega premoga dovolj za večje elektrarne, se je počasi začela dvigovati tudi zaposlenost v rudniku Velenje in jasno, posledično s tem je nastalo tudi Gorenje. In zelo veliko je primerov kombinacije, da moški delajo na energetskega področju, medtem ko žene delajo v Gorenju. Zato iz Šaleške doline v grobem prihajata dva produkta. Prvi je električna energija, drugi so »gorenjski« aparati. In tukaj je tako velika povezava, da si ne predstavljam, kako bi bilo, če bi energetika usahnila in bi ostala samo ena veja: gospodinjinski aparati.

Obstaja med politikami torej tudi neka latentna bojazen, da se ne zgodi neko, reciva, Prekmurje?

Ne želim pomisliti na to, kajti to bi bila katastrofa.

Poglejva še drugo plat. Analitiki govorijo, da gre v primeru izgradnje bloka 6 za politično manipulacijo. Seveda ponovno poudarjam, da gre za vprašanje ekonomike in finančne konstrukcije, saj se je vrednost investicije z začetnih 650 milijonov drastično povečala. Kje so vzroki tega povečanja? Milijarda sto, ne, zaenkrat?

Da. Termoelektrarna Šoštanj zagotavlja 1/3 energije za slovenske potrebe, medtem ko investicijska vrednost je bila leta 2005 1 MW 1 M €. Vendar v tem času, ko smo tudi mi imeli željo priti čim prej do novega bloka z boljšim izkoristkom, nižjo ceno električne energije in nižjimi izpusti, so prav razvite države podpisale zelo veliko pogodb za izdelavo te opreme. Zavedati se moramo, da se ta oprema izdeluje za 40 let. Dobaviteljev opreme je zelo malo. Za tehnološki objekt, kot je blok 6 TEŠ, sta možna dobavitelja kotlovske opreme samo dva in zavedati se je potrebno, da če je veliko povpraševanja in malo ponudnikov, je normalni ekonomski efekt dvig cene.

Zakaj se niste potem, recimo, odločili za naložbe v manjše, plinske elektrarne, če se je tako drastično povečala cena? Analitiki namreč tudi na to opozarjajo.

Vendar neutemeljeno, kajti za investicijsko vrednost vedno skrbimo, da je

čim nižja. Tudi s sedanjo investicijsko vrednostjo je ekonomija bloka 6 zelo utemeljena in upravičena, kajti govoriti o lastni ceni pod 60 €, glede na to, da bo tržna cena 70 €, ta blok dejansko prinaša dobiček. Z obstoječo elektrarno bi bila cena preko 90 €. To pomeni, da bi letno pridelali več kot 70 M € izgube. Tako da je razlika med tem, ali iti v projekt ali ne iti v projekt, čez 110 M € na leto. Bilo bi zelo dobro, da bi ekonomisti operirali z dejanskimi podatki iz naših virov, kajti zgolj mi vemo, kakšni so dejanski podatki proizvodnje in cen in potem je lahko računanje zelo enostavno.

Kako boste postavili vašo ceno v primerjavi s ceno nuklearke?

Te cene med sabo absolutno niso primerljive, kajti nuklearna elektrarna proizvaja pasovno energijo. To pomeni, da dan in noč obratujejo z enako močjo, brez nihanj, brez vsega. In v ceni električne energije iz nuklearne elektrarne verjetno niso vključeni stroški razgradnje niti ne skladiščenja odpadkov. Medtem ko TEŠ obratuje tako rekoč v »trpežnem« režimu. Ponoči strogi minimum, podnevi strogi maksimum in potem ves čas niha proizvodnja v Šoštanju glede na to, ali danes tukaj prižgemo luč ali ugasnemo. V Šoštanju po diagramih porabe zelo lepo vidimo, kdaj se elektro peč na Jesenicah vklopi, kdaj se izklopi. Celotno nihanje slovenskega energetskega omrežja podpira Termoelektrarna Šoštanj. Zaradi tega je oprema specifična dosti dražja od ostalih (plinskih) termoelektrarn, kajti v Nemčiji termoelektrarne ne obratujejo v takšnem režimu kot tukaj. Slovenija ima zelo specifičen elektroenergetski sistem in Šoštanj je dejansko skrbnik tega sistema, da lahko ta sploh obratuje. Poleg tega je Šoštanj podporna točka, da je dejansko lahko omogočen transport električne energije, na primer iz Madžarske do Italije, kajti pri transportu energije pada napetost in potrebne so podporne točke za dvig napetosti, da je sploh možen tok energije iz točke A v točko B.

Pomudiva se še nekoliko pri zapletih, ki zadnje dneve ali tedne vznemirjajo ...
Ali leta ...

Za vas morda leta, za nas, ki smo bili šele zadnje tedne obveščeni o nekaterih poslih, je pa krajši čas. O dobavi tehnološke opreme ste podpisali pogodbo s podjetjem Alstom. Prav okrog te pa so se pokazale nejasnosti oziroma sumi koruptivne dejavnosti.

Najprej moram reči, da je naše poslanstvo to, da speljemo projekt po vsej zakonodaji, po vseh pravnih predpisih in tudi mi se zavedamo, da je to treba narediti tako. Nikoli nismo iskali nobenega posrednika pri tem poslu, ampak smo objavili razpis v uradnem listu EU na podlagi tega, da je že pred tem dala na razpisno dokumentacijo soglasje tudi Evropska investicijska banka, ki nam sledi pri financiranju. In prav na podlagi razpisa smo izbrali najugodnejšega ponudnika, brez vsakega posrednika ...

Pa je bil samo en ponudnik?

Ne. Bila sta dva ponudnika, tako da smo imeli dejansko možnost izbire, vendar je imel ponudnik, ki smo ga izbrali, na kotlovskem področju bistveno

boljše tehnološke rešitve kot ponudnik, ki ga nismo izbrali. Medtem ko je imel neizbrani ponudnik zelo dobro rešitev na turbinskem področju, vendar turbinsko področje je vsega skupaj 30 % te glavne tehnološke opreme in več kot jasno je, da ponudnik, ki ga nismo izbrali, za slovenski elektroenergetski sistem, ne samo za Šoštanj, ni bil sprejemljiv.

Ta drugi ponudnik je bil to Siemens?

Siemens je oddal idealno ponudbo, medtem ko je bil kotlovski partner Hitachi. Hitachi pa je oddal ponudbo, ki je bila kopija nemške elektrarne, ki obratuje v pasovnem režimu in absolutno ni bila takšna ponudba, da bi lahko elektrarna obratovala od 40 do 100 % moči, kar se je zahtevalo v razpisu in kakršnega slovenski elektroenergetski sistem tudi zahteva.

Ste zato v pogodbi dodali predlog za povečano moč, da ste izbrali tega ponudnika?

Zelo zanimivo je, da bo v TEŠ zgrajeni blok najmanjše moči, ki je izdelan s temi materiali, na evropskem področju. Do sedaj je najmanjša moč takšnega bloka 670 MW. Veliko je bilo detajlnih načrtov in debatiranja, kako tehnološko in tehnično doseči na tako malem bloku takšen izkoristek, ki ga predpisuje EU, da lahko dobi vsa okoljska in vsa ostala dovoljenja. Tudi tehnološka. Moram reči, da sta evropska investicijska banka in evropska banka za razvoj temeljito pregledali naš projekt. Tukaj pri nas je bila vrsta tujih strokovnjakov, tako z ekonomskega, s tehničnega in z ekološkega področja, in vsi so dajali odlične ocene za naš projekt, na podlagi odlično pripravljenega projekta, odlično izbrane tehnologije imamo možnost črpanja denarja iz takšnih finančnih institucij, kot sta evropska investicijska banka in evropska banka za razvoj in na to smo zelo ponosni.

Zdaj zadevo preiskuje tudi protikorupcijska komisija. Vas to kaj skrbi?

Nič. Zelo smo veseli, da bomo lahko vse podatke podali, pokazali, kaj smo delali v zadnjih šestih letih. Bil je zelo veliko vloženega truda, veliko sodelujočih strokovnjakov, tako iz TEŠ, strokovnjakov iz celotnega slovenskega področja in za določene teme smo uporabljali strokovnjake tudi iz Evrope.

Zakaj so določila pogodbe takšna, da bo, recimo, ob eventualnih sporih pristojno arbitražno sodišče na Dunaju? Pogodba pa temelji na švicarskem in na slovenskem pravu.

Pogodba je vedno zapis dogovora pogajanj pogodbenih partnerjev. Tukaj imamo dejansko tri partnerje. En partner je Alstom Francija, drugi partner je Alstom Nemčija in tretji smo mi kot investitorji – TEŠ, Slovenija. Pogodbo imamo izdelano in podpisano na podlagi modelne pogodbe mednarodne trgovinske organizacije. In ta predvideva za morebitne spore arbitražno telo. To arbitražno telo je sestavljeno iz člana investitorja, iz člana dobavitelja, ta dva člana pa potem izbereta tretjega arbitra. To arbitražno telo ima sedež na Dunaju in mora delovati po pravilih mednarodne trgovinske organizacije. Tako da zaradi pogodbe nas nič ne skrbi, veliko se omenja tudi to švicarsko

Foto: Jože Miklavc

pravo, vzeto je kot nevtravno pravo, kajti, kot sem že rekel, so podpisnice pogodbe iz Francije, Nemčije in Slovenije in potrebno je poiskati nevtravno pravo. In mi mislimo, da je zagotovo švicarsko pravo nevtravno.

Če zelo dobro pogledamo, veliko pravnih elementov slovenskega prava izhaja tudi iz švicarskega prava. Konec koncev, če dobro pogledamo in, jasno, tudi mi smo gledali dokumentacijo za nazaj, blok 5 v TEŠ, ki je paradni blok slovenske energetike, je podpisan na pogodbi švicarskega prava.

A so to pogodbo pregledali in sodelovali pri njej tudi kakšni slovenski strokovnjaki? Pravniki?

Seveda. Jaz sem po duši tehnik.

Vi ste strojnik sicer. Po diplomi z doktoratom znanosti.

To je res.

To je treba povedati.

Ampak nisem z doktoratom prava, zaradi tega smo vzeli pravne strokovnjake in tukaj so na področju prava sodelovali najbolj priznani, po mojem mnenju eminentni slovenski pravniki, to sta gospod Peter Grilc in gospod Miha Juhart, ki sta bila zraven na pogajanju za pravno področje, poleg tega je sodelovala celotna pravna služba HSE in tudi naša pravnica projekta.

Gospod Rotnik, kot kaže, tudi vlada ni uglašena glede gradnje bloka 6. Kako te zadeve utegnejo vplivati na projekt? Se lahko zadeva zaustavi?

Mislim, da ne. Težko je zaustavljati dober projekt. Nihče ne reče, da projekt ni dober. Projekt, kot sem že povedal, ima dejansko same pozitivne lastnosti. In dejansko lahko s tem projektom Šaleško dolino privedemo do trajnostnega razvoja, kajti že dve leti se trudimo in letos smo uspeli, da smo sodelujoči v centru odličnosti za nizko ogljikovne tehnologije. In prav za Šoštanj se kupuje tehnologija in v naslednjem letu bo preizkušena in naslednje leto bomo pričeli s preizkusom vodikovega vozila v Šoštanju, se pravi, zelo gledamo na trajnostni razvoj.

Mislim, da je ta blok nujno potreben. Če pogledamo zadnje dneve, kakšne so strokovne razlage, ne razlage kar tako, ampak razlage stroke, je blok 6 nujno potreben. Največji problem za blok 6 je to, da bo prepozen. Ta blok bi moral biti na omrežju že leta 2010 in slovensko gospodarstvo bi bilo s tem bolj konkurenčno.

Že prej sva rekla, da je finančna konstrukcija milijarda sto, zadeva se utegne še povišati. Kako boste izpeljali to finančno konstrukcijo? Boste dobili državna poroštva za najem kreditov? Omenili ste sredstva pri evropski investicijski banki in pri evropski banki za obnovo in razvoj.

Investicijska vrednost milijarda sto je trenutna investicijska vrednost po sedanjih cenah in ves čas si prizadevamo in tudi v prihodnje si bomo prizadevali, da se ta vrednost ne bo dvignila. Kajti imamo podpisanih pogodb že preko 800 milijonov in težko je investicijsko vrednost dvigniti, tako da investicijska vrednost pri nas zelo dobro drži, finančna konstrukcija je pa sestavljena tako: mišljena je in planirana dokapitalizacija HSE za 308 M, priskrbljena so lastna sredstva TEŠ v višini 130 M, imamo že podpisano pogodbo z evropsko investicijsko banko v višini 350 M, z odobritvijo še za dodatnih 200 M. Če to vse skupaj seštejemo, smo skoraj že na milijardi. Vendar mislimo, da je zelo dobro delo opravila tudi evropska banka za razvoj, kajti njen temeljit pregled projekta je pokazal, kakšne vse pozitivne lastnosti prinaša ta projekt za slovensko energetsko področje, in zaradi tega pričakujemo, da bomo lahko s pridom črpali tudi denar evropske banke za

razvoj in morebiti še kakšne druge poslovne banke.

Doktor Rotnik, pri projektu ste že od začetka, zato ste tudi tako več govorec.

Projekt in celotni razvojni načrt TEŠ je sestavila ekipa, jasno, z mojim vodstvom, in na to ekipo sem zelo ponosen. Ta ekipa je skupaj že od leta 2001, smo zelo veliki prijatelji in dobri sodelavci. Trudimo se, da bomo od ideje pripeljali projekt do konca in se že veselimo leta 2014, da bo začel obratovati.

Takrat boste pognali blok 6, ne?

Seveda ...

Kar nekaj vlad ste že prestali. Kako ste se obdržali, da vas niso zamenjali? Vi ste le v lasti države, ne?

Ja. Posredno. Holding HSE je v 100-odstotni lasti države. TEŠ je sedaj v 100-odstotni lasti HSE, vendar moj odgovor je takšen, da z vsakim zelo odkrito govorimo in tudi zelo odkrito povemo, kakšne so prednosti in zakaj gremo v ta naš razvojni načrt. Zavedati se pa moramo, da je naše poslanstvo proizvodnja električne energije, ta energija mora biti zanesljiva, mora biti čim cenejša in ta energija mora biti okolju prijazna. Jaz sem od malega iz Šoštanja in vem, kakšno je bilo stanje leta 1970, 1980. Na momente smo hodili po področjih, kot da bi hodili po Luni. Vse je bilo mrtvo. Danes pa so ribe v jezerih, zeleno je vse skupaj. Ponosen sem, da TEŠ napreduje tudi tako z ekološkega vidika. Res je, da so generacije pred mano omogočile, da mi sedaj lahko gremo z razvojem naprej. Kajti generacije pred mano so zgradile razvepljevalno napravo na bloku 4 in razvepljevalno napravo na bloku 5. Naše poslanstvo je, da dajemo vsakemu električno energijo, ne glede na to, ali je z leve politične opcije ali pa z desne. Vsak si tudi zasluži, da dobi to energijo.

A ste član skupine YES, to so mladi menedžerji?

Nisem član nobene politične skupine, z vsako politično skupino pa veliko predebatiram ...

Strokovno združenje mladih menedžerjev.

Ne. Nisem član.

Niste član. Koga v vladi ... kdo v vladi vas podpira?

Mislim, da vsak razumen politik. Včasih imajo vprašanja in na ta vprašanja dobijo odgovore in potem vsakemu, ki mu povemo, zakaj hočemo imeti nov projekt, postane kristalno jasno, da je to edina možna pot, da se velenjski lignit oziroma slovensko bogastvo s čim boljšim izkoristkom pretvori v električno energijo.

A se v zdajšnji vladi koga bojite? Vam kdo nasprotuje?

Bojimo se nikogar. Zakaj bi se bali, saj imamo ves čas čisto vest in naša želja je samo delo in čim prejšnja izpeljava projekta.

Doktor Rotnik, okoljevarstveniki imajo pa vrsto vprašanj. Zahtevajo pojasnitev, zakaj jih že prej niste povabili k razpravi, ampak so pristopili šele na podlagi podatkov, ki jih je dala evropska banka za obnovo in razvoj. Če okoljevarstveniki dobro pogledajo, kakšne procedure, koliko vseh postopkov je bilo speljanih, koliko javnih razprav je bilo in obravnav, tako za prvi, drugi prostorski načrt, tako za okoljevarstveno poročilo in tudi za okoljevarstveno soglasje, lahko ugotovijo, da je tega zelo veliko. Velikokrat so imeli možnost kaj vprašati in potem bi dobili možnost dobiti odgovore.

Foto: Jože Miklavc

Naš projekt je uvrščen tudi v resolucijo razvojnih projektov od leta 2007 do leta 2023. Tudi tukaj se vidi, da je ta projekt dejansko razvojni, zato ne vidim težav, zakaj še tudi danes ne bi odgovorili okoljevarstvenikom, če imajo kakšna vprašanja ...

Oni namreč pravijo, da se bo emisija CO₂ v okolje seveda z izgradnjo bloka 6 še povečala.

To je čisto napačen podatek. Trenutne emisije iz Šoštanja znašajo 4.500.000 T CO₂, medtem ko bo blok 6 emitiral v okolje – točna številka je 3.0067.000 T CO₂, se pravi za 35 % bodo manjše emisije. Tako da bi rad videl te izračune in kako so prišli do njih. Prepričan sem, da so naredili napako pri izračunu.

Pravijo tudi, da če bo prišlo do posvetovalnega referenduma, da ga bodo najbrž podprli.

Posvetovalni referendum je odločitev vsakega državljanu. Upam, da bomo imeli priložnost tudi vsakemu državljanu povedati, kakšne pozitivne lastnosti prinaša blok 6 in kakšne negativne lastnosti lahko prinaša TEŠ pri nadaljnjem obratovanju.

Pa se srečujete z okoljevarstveniki?

Velikokrat. Mogoče je nenavadno, ampak lahko trdim, da je celotna naša ekipa, ki pelje blok 6, zelo okoljevarstveno naravnana. Mogoče bi celo lahko bili organizatorji stranke zelenih, kajti vsi živimo tukaj v Šoštanju ...

Vi bi lahko bili organizatorji stranke zelenih?!

Mogoče celo, kajti zelo si prizadevamo, da bi čim manj onesnaževali okolico. Mislim, da je naše poslanstvo prav gotovo v tem, da je električna energija čim manj obremenjujoča za okolje.

Se dobivate s politiki? Jim pojasnjujete?

Tudi.

Bi šli v parlament?

Seveda.

So vas že poklicali kdaj? Kako bi se obnesli tam?

To, kar sem povedal danes tukaj, bi povedal tudi v parlamentu, saj že šest let govorimo isto. Če pogledamo prvo prezentacijo, ki smo jo predstavili na strateški konferenci HSE novembra 2003, je prav ta temeljila na tem, da bodo znižanja CO₂ za 1 MT. To smo planirali že leta 2003 in to se dejansko danes tudi uresničuje.

Doktor Rotnik, že prej sva rekla, da ste devet let že direktor in relativno mladi. Je vaša mladost zagotovilo uspešnosti tega projekta, o katerem nenehno govoriva, in pa tudi to, da ste na nek način všečni politiki? Kot sva rekla, ste kar nekaj vlad že dali skozi.

Hvala za kompliment glede všečnosti, medtem ko naš uspeh zagotovo ni moja mladost, naš uspeh je zelo dobra ekipa, ki pelje ta projekt. Vsi vemo, da brez ekipe ne moreš narediti ničesar.

S kom se pa dobivate? Kakšne svetovalce imate?

Za katero področje?

Za strokovno.

Za strokovno področje...

Tudi za menedžersko področje.

Za strokovno področje lahko rečem, da je največja proizvodnja termo električne energije prav v Šoštanju. In težko najdeš kje boljše strokovnjake za tehnološko in tehnično področje, kot so v Šoštanju. Dokaz je ta, da ima ta elektrarna pri nas zelo visoko zanesljivost. Medtem ko za ostala področja priznam, da nismo strokovnjaki. Tako iščemo določene strokovnjake na ekonomskem področju, pravnem področju in tudi za pridobivanje finančnih sredstev nismo strokovnjaki, kajti naše poslanstvo je zagotavljanje dobre energije in smo zelo veliki strokovnjaki prav s področja vzdrževanja in proizvodnje električne energije.

Kdo vam pa svetuje vijuganje med političnimi, reciva, ljubiji?

Čista vest.

Od kod pa jemljete samozavest?

Težko rečem, od kod jemljem samozavest, kajti če je človek prepričan, da je nekaj prav, in to potem potrjujejo tudi rezultati, ga je težko prepričati, da bo govoril drugače. Naše prepričanje kaže rezultate. Moram reči, da mi sami nismo patentirali novih elektrarn. Mi zgolj sledimo razvitemu svetu, ki je to naredil, naredil je pa iz razloga ekonomičnosti, ekoloških pozitivnih rešitev in tudi tržnih lastnosti.

Kaj boste pa storili, če bo zadeva šla na posvetovalni referendum in ne bo ugoden izid?

Jaz zagotovo mislim, da bo izid pozitiven, kajti težko si predstavljam, da bi Slovenija raje plačevala dražjo energijo, dihala slabši zrak oziroma, da električne energije ne bi imela.

Doktor Rotnik, Slovenci smo v zadnjih letih doživeli toliko različnih afer, da smo že sumničavi do vsega in do vsakogar. Enoznačnih zgodb je malo, kje je pa zagotovilo vaše poštenosti in iskrenosti, na katero se skozi sklicujete?

Zagotovilo je to, da imamo vse postopke dejansko vodene po zakonodaji, zelo transparentno, nikoli nismo iskali nikjer nobenih ovinkov in brez vsake slabe vesti pokažemo dokumentacijo, ki jo zakonsko lahko pokažemo. Določene dokumentacije so takšne, da potrebuješ tudi dovoljenje od sodelujoče stranke, da lahko pokažeš dokumentacijo. To govorim predvsem o tehničnih patentih, izboljšavah, ki so dejansko lastnina dobavitelja, medtem ko za vse ostalo bi lahko rekel: pridite in poglejte.

Hvala vam. Če boste seveda vztrajali na tem mestu, če vam bodo zvezde naklonjene, kot rečemo, leta 2014, ponovno v studiu na prvem.

Prav. Zagotovo bom prišel 2014 ...

Na intervju.

... v studiu na intervju in bomo povedali, kako je bilo. Prepričan sem, da bodo še kakšne težave pri izvedbi projekta, kajti to je živ projekt in pričakujemo še kar nekaj težav. Nismo začeli niti z realizacijo montaže in tako naprej, sicer smo sposobni to speljati, vendar vem, da ta projekt bo izpeljan, in že nekako na tiho načrtujemo naslednje projekte, da bo lahko imela Slovenija energijo tudi še takrat, ko jo bodo uporabljali naši pravniki.

Doktor Uruš Rotnik, hvala za ta pogovor, z vami sem bila Ina Petrič.

Igrivo popoldne

Pravi starši niso nikoli stari za trumbarumba in larifari, za kozaklamf in za biba leze in za take trumbarumbarske zveze ...

(T. Pavček)

Prav zato smo, skupina otrok, starih 1–2 let, skupaj z vzgojiteljicama, na zadnje marčevsko popoldne v našo igralnico povabili starše, brate, sestre, tete, ... Ogledali so si foto album našega oddelka, otrokove »osebne škatle«, v katere shranjujeva izdelke in »dogodke« letošnjega šolskega leta. Z nami so peli in plesali, ob likovnih dejavnostih pa so odrasli iskali ustvarjalnega otroka v sebi. Igrali smo se s prstnimi barvami, glino in odpadnim materialom. Izživ je predstavljalo sodelovanje otrok in odraslih pri ustvarjanju. Z malo spodbude je tudi to uspelo in nastala je čudovita

Foto: arhiv

razstava. Vseskozi smo imeli čas za sproščen pogovor, za izmenjavo mnenj in izkušenj med starši in vzgojiteljicami.

Vzgojiteljici Dijana Hasanbegović in Simona Koren

Zasedba Loma

Prvi pomladanski žarki so prebudili tudi mlade planince v Vrtcu Šoštanj. Tako smo se v soboto, 20. marca, odpravili na prvi družinski izlet. V Topolšici pri pošti se je zbralo kar nekaj mladih pohodnikov in njihovih staršev. Za spremstvo in strokovno vodenje po planinski poti proti Lomu pa smo poskrbeli člani PD Šoštanj, vodnik Bojan Rotovnik in hkrati Tilnov očka, načelnica mladinskega odseka Tjaša Ostervuh, spremljevalka mlajše sestrice Lare, in moja malenkost. Bilo nas je 28.

V sončnem dopoldnevu smo se podali na pot, iskali markacije, občudovali prve pomladanske znailce in si večkrat privoščili kratek počitek. Ob tem smo se razgledali po dolini in okoliških hribih, ki so se nam kazali v vsej svoji lepoti. Na zapuščenih kmetiji smo si privoščili malico in se posladkali s čokolado. Ostalo nam je še nekaj časa za planinske igre, ki jih imajo mladi planinci zelo radi, zapeli smo našo himno, nato pa smo si nadeli nahrbtnike na rame in se odpravili nazaj v dolino.

Izlet smo zaključili v Topolšici, še vedno polni energije in nasmejanih obrazov. Mladi planinci pa v pričakovanju novega druženja, ki nas je čakalo že naslednji teden, ko smo spoznavali planinske knjige, zemljevide in poslušali pravljico.

Mentorica planinske skupine Vrtca Šoštanj
vzgojiteljica Jožica Malus

Foto: arhiv

Nina in Nik med najboljšimi

Tudi v letošnjem šolskem letu 2009/10 je Uprava RS za zaščito in reševanje razpisala državni natečaj Naravne in druge nesreče na temo Živali in nesreče (živali kot udeleženci nesreč ali kot reševalci).

Natečaj poteka dvostopenjsko, na regijskem in državnem nivoju v štirih starostnih kategorijah. Z vsakoletnim natečajem želijo ozaveščati in hkrati krepiti zavest naših najmlajših, posredno njihovih staršev in nas vzgojiteljev ter učiteljev. Otroci morajo vedeti, da se nesreče dogajajo vsakodnevno in da se lahko zgodijo tudi nam, zato se moramo nanje ustrezno pripravljati.

V Vrtcu Šoštanj, enota Barbka, oddelek 4–6 let, smo se odločili, da sodelujemo z našimi likovnimi izdelki v 1. kategoriji, z naslovom Reši mojo muco. Za natečaj je 260 avtorjev prispevalo 212 likovnih izdelkov, ki so prispeli na naslov URSZR Celje.

Komisija za ocenjevanje likovnih del je izbrala 5 najboljših za nadaljnji izbor na državni ravni v 1. starostni kategoriji. Med njimi sta priznanja in nagradi za svoja likovna dela prejela Nina Nahtigal (4,5 let) in Nik Žlebnik-Jančič (5let).

Skupaj s starši smo se udeležili zaključne regijske prireditve z razglasitvijo rezultatov. Otroci so si s spremstvom ogledali predstavitev Kinološkega društva reševalnih psov Celje – delo policijskih psov, bili nagradjeni in pogoščeni. Kljub hladnemu dopoldnevu smo preživeli zanimive, prijetne in poučne trenutke. Nina in Nik sta si jih zaslužila.

Darja Jelenko, mentorica (Vrtec Šoštanj, enota Barbka)

Foto: arhiv

Mi smo najbolj očistili!

Če mnogo malih ljudi v mnogo malih naseljih naredi mnogo malih korakov, lahko spremenijo podobo sveta.

(afriški pregovor)

Skrb za čisto in urejeno okolje postaja prednostna naloga vsake odgovorne družbe.

Že v vrtcu se otroci učijo, da je varstvo okolja izrednega pomena in da k njegovemu ohranjanju lahko prispeva prav vsak izmed nas.

Predšolsko obdobje je temeljno obdobje, v katerem se na specifičen način razvijajo osnovne značilnosti osebnosti, fizične in psihične zmožnosti otroka.

Ravno zaradi tega je pomembno z ekološko vzgojo začeti že v tem obdobju. Otrok svet okoli sebe doživlja kot celoto. S celim bitjem ga želi začutiti, ga raziskovati, opazovati, odkrivati. Ob tem se z naravo zbliža, skrbi zanjo, spozna, da je človek del narave in da ima vsak pravico živeti v zdravem okolju. Vsak lahko naredi nekaj sam, v sodelovanju z drugimi pa se lahko naredi veliko več.

Prav zato smo že pri majhnih otrocih odgovorni razvijati zavest o povezanosti ljudi z naravo in okoljem. Otrok po vzoru odraslega osvaja model ekološkega obnašanja, ki trajno vpliva na kvaliteto ekološke osveščenosti.

Tudi otroci in strokovne delavke Vrta Šoštanj, enote Brina, smo se pridružili vseslovenski akciji Očistimo Slovenijo.

Odlučili smo se, da bomo s skupnimi močmi očistili okolico vrtca in igrišče, okrasili ograjo igrišča s pobarvanimi lesenimi cvetovi, z otroško risbo popestrili fasado pri vhodu v vrtec, očistili pot do Pustega gradu in ob vrtcu nasadili rože in grmičke. Ravno pri tem se moramo iz srca zahvaliti KS Šoštanj, ki nam je sponzorirala nakup rož, grmičkov in zemlje. Brez vas ta dan ne bi bil tako uspešen in lep.

Ker smo v tem šolskem letu vključeni v projekt EKO vrtec, nam tudi ločevanje odpadkov ne dela nobenih težav. Čeprav smo še majhni, tudi mi dajemo svoj prispevek k čistemu okolju.

V. Mevc

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Način življenja

Program EKO šola kot način življenja je uveljavljen projekt tudi med slovenskimi vrtci. Z leti se program razvija, raste in spreminja, v svojem bistvu pa sledi metodologiji sedmih korakov:

1. KORAK: EKO PROGRAMSKI SVET VRTCA ŠOŠTANJ
2. KORAK: SPLOŠNA ANALIZA STANJA V OKOLJU
3. KORAK: NAČRT DELOVANJA VRTCA
4. KORAK: SPREMLJANJE IN EVALVACIJA PROJEKTA
5. KORAK: PRIPRAVA TEMATSKIH SKLOPOV
6. KORAK: OBVEŠČANJE IN SODELOVANJE Z MEDIJI
7. KORAK: PODPIS EKOLISTINE

V Vrtcu Šoštanj ta program šele začena svojo pot. Strokovne delavke smo si v letni delovni načrt zadale štiri cilje:

- vzgoja za okoljsko odgovornost;
- razvijanje pozitivnih medosebnostnih odnosov in pomoč pri odpravi revščine;
- vzgoja za zdrav način življenja v zdravem okolju (uvajanje ekološko predelane hrane, pitniki, gibanje);
- učinkovita raba naravnih virov (voda, odpadki, energija).

V okviru teh ciljev potekajo v našem vrtcu najrazličnejše dejavnosti, povezane z lokalno skupnostjo in s starši: skozi vse leto skrbno ločujemo odpadke, sodelujemo v natečaju EKO voščilnic, s prispevki, objavljenimi v različnih medijih, obveščamo javnost o naših EKO dejavnostih, zbiramo tonerje in kartuše, organiziramo srečanje treh generacij v različnih starostnih oddelkih, vse skupine drugega starostnega obdobja sodelujejo v projektu Zeleni nahrbtnik, sadimo drevesa, skrbimo za urejenost naših igrišč, bližnje in širše okolice, iz odpadnega materiala izdelujemo igrače ter razmišljamo, kako bi ga lahko še koristneje uporabili, da »odpadek ne bi bil odpadek«, in zaključimo z EKO tednom v času od 12. 4. 2010 do 17. 4. 2010. Strokovni delavci se zavedamo, da ekološki odnos otrok v vrtcu ne moremo samo »naučiti«, otroci morajo ta odnos spoznavati na njim primeren način, ga živeti in ponotranjiti. Zato so nam v pomoč najrazličnejše vsebine, ki so otrokom razumljive, vsakdanje, zanimive in pritegnejo njihovo pozornost. Torej ekološko zavedanje in ravnanje ne moremo razvijati samo v občasnih projektih, ampak moramo ves čas zavestno, načrtno delovati pri vseh dejavnostih, od prihoda otroka v vrtec do njegovega odhoda. V Vrtcu Šoštanj smo na dobri poti, saj je naš osnovni moto »eko vrtec kot način življenja«.

Andreja Komar, vzgojiteljica
Vrta Šoštanj

Napovednik

maj 2010

PRIREDITEV

kavarerna & šoštanj

List

kablensko razdelilni sistem šoštanj

Šoštanj.info
<http://soostanj.info>

KDAJ

ZVRST

KAJ

KJE

VABI VAS

1. teden

sobota, 1.5.	planinstvo	Posavsko hribovje (izlet, lahka pot)	Posavsko hribovje	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 1.5.	planinstvo	Prvomajski pohod na Graško goro	Graška gora	Planinsko društvo Šoštanj, sekcija Gaberke
sobota, 1.5. ob 12:00	zabava	Prvomajsko srečanje na Pristavi	Prireditveni prostor Pristava	Turistično društvo Pristava
nedelja, 2.5. ob 11:00	religija	Florjanova nedelja	Cerkev sv. Florjana	Prostovoljno gasilsko društvo Šoštanj - mesto

2. teden

tok, 4.5. ob 17:00	delavnica	TORKOVA PETA ustvarjalnica za otroke in starše	Kulturni dom Šoštanj	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
tok, 4.5. ob 19:00	praznovanje	Mednarodni dan gasilcev	Kulturni dom Šoštanj	Gasilska zveza Šaleške doline
četrtek, 6.5. ob 11:00 in 16:00	predstavitve	Dan odprtih vrat TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj	Termoelektrarna Šoštanj
četrtek, 6.5. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
sobota, 8.5. ob 17:00	nogomet	Šoštanj : Koroške Gradnje (22. krog Štajerske nogometne lige)	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj

3. teden

tok, 12.5. ob 19:00	predstava	Komedija – Zakon je zakon	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
četrtek, 13.5. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
petek, 14.5. ob 19:00	svečanost	Koncert ob 85. obletnici Pihalnega orkestra Zarja	Kulturni dom Šoštanj	Pihalni orkester Zarja

sobota, 15.5. ob 08:30	religija	Sveta birma v Belih Vodah	Cerkev sv. Andreja	Župnija Bele Vode
sobota, 15.5. ob 09:30	koncert	Glasbena šola v Kajuhovem parku	Kajuhov park Šoštanj	Glasbena šola Velenje - oddelek Šoštanj
sobota, 15.5. od 10:00 do 18:00	predstavitve	Dan odprtih vrat za družine v Muzeju	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
sobota, 15.5. od 10:00 do 17:00	predstavitve	Dan odprtih vrat na Kavčnikovi domačiji	Kavčnikova domačija v Zavodnjah pri Šoštanju	Muzej Velenje
sobota, 15.5. ob 11:30	religija	Sveta birma v Zavodnjah	Cerkev sv. Petra	Župnija Zavodnje
sobota, 15.5. ob 15:00	tekmovanje	VIII. tradicionalno meddruštveno tekmovanje starejših gasilcev in gasilk	Gasilski dom Gaberke	Prostovoljno gasilsko društvo Gaberke
sobota, 15.5. ob 16:00	srečanje	Mednarodno srečanje pihalnih orkestrrov	Rokometno igrišče Šoštanj – pod šotorom	Pihalni orkester Zarja
nedelja, 16.5. ob 10:00	delavnica	Nedeljska muzejska ustvarjalnica za otroke – Pomlad na Kavčnikovi domačiji	Kavčnikova domačija v Zavodnjah pri Šoštanju	Muzej Velenje
4. teden				
torek, 18. 5. ob 19:00	pogovor	Kavarniški večer z Mitjo Meršolom	Kavarna Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
četrtek, 20.5. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
torek, 18.5. od 10:00 do 18:00	predstavitve	Dan odprtih vrat	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
sobota, 22.5. ob 08:00	taborništvo	Taborniški mnogoboj	Igrišče ob OŠ Šoštanj	Društvo tabornikov Rod Pusti grad Šoštanj
sobota, 22.5. ob 17:00	nogomet	Šoštanj : Gic Gradnje Rogaška (24. krog Štajerske nogometne lige)	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj
nedelja, 23.5.	planinstvo	Hruški vrh, Rožca (izlet, lahka pot)	Karavanke	Planinsko društvo Šoštanj
5. teden				
četrtek, 27.5. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
petek, 28.5. ob 19:00	branje	Galerijski večer z literarnim gostom	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 29.5.	planinstvo	Srečanje planincev Savinjskega MDO (srečanje, lahka pot)	Uršola na Dramljami	Planinsko društvo Šoštanj
nedelja, 30.5. ob 10:00	religija	Prvo sveto obhajilo	Cerkev sv. Mihaela	Župnija Šoštanj

Šoštanj na razglednicah

Občina Šoštanj je septembra leta 2009 je izdala odmevno knjigo **Pozdrav iz Šoštanja: mesto na starih razglednicah**. V njej nam avtor **dr. Tone Ravnikar** v sliki in besedi predstavlja celosten pregled sveta razglednic in razgledničarstva od konca 19. stoletja do razmaha te dejavnosti v prvi polovici 20. stoletja. Navado, poslati razglednico s kratkim besedilom in podpisom, so v drugi polovici 20. stoletja počasi nadomestila druga orodja elektronskih medijev. Če je pošiljanje razglednic dandanes menda že nekaj zastarelega, pa je za nekatere še vedno romantično, za druge morda statusni simbol, za tretje pa ima razglednica pomembno sporočilno vrednost. Presojajo in odločitve moramo vsekakor prepustiti vam samim. Pred leti je s ponatisom starih razglednic smelo poskušal tudi Zvone Čebul. Po dolgem zatišju na tem področju ni prav veliko kazalo v prid temu, da bi mesto še kdaj dobilo kakšno razglednico. Konec marca tega leta pa se je vendarle zgodil prav poseben dogodek, ki ne sme neopažen mimo nas. Po letih suše na tem področju je **Občina Šoštanj**, morda opogumljena s pozitivnimi spremembami, ki se dogajajo v Šoštanju, izdala in založila serijo novih razglednic na temo **Muzeja usnjarstva na Slovenskem** v Šoštanju.

V nadaljevanju bomo spregovorili o vsebini razglednic, ki so pred nami. Razglednice so klasičnega formata 16 x 11 cm in jih je oblikoval **Rok Poles**. Vsebinsko so vezane na temo usnjarstva in muzeja, v osnovi pa jih lahko delimo na historične in novejša razglednice.

1. Prva razglednica prikazuje znano veduto – pogled z mostu čez reko Pako proti severu. Ob pogledu na fotografijo tovarne usnja, ki je nastala pred drugo svetovno vojno, najprej opazimo odsev na vodni gladini Pake, ki jo nekako preseka jez. V tovarni so od konca 19. stoletja za pogon naprav že uporabljali elektriko, ki so jo deloma pridobivali s pomočjo vodne Francisove turbine, večinoma pa je potrebe pokrivala termoelektrarna. V ozadju izstopajo trije zidani tovarniški dimniki. Na fotografiji še ni tovarniških kopalnic, ki so bile zgrajene po stavki v tovarni leta 1935.

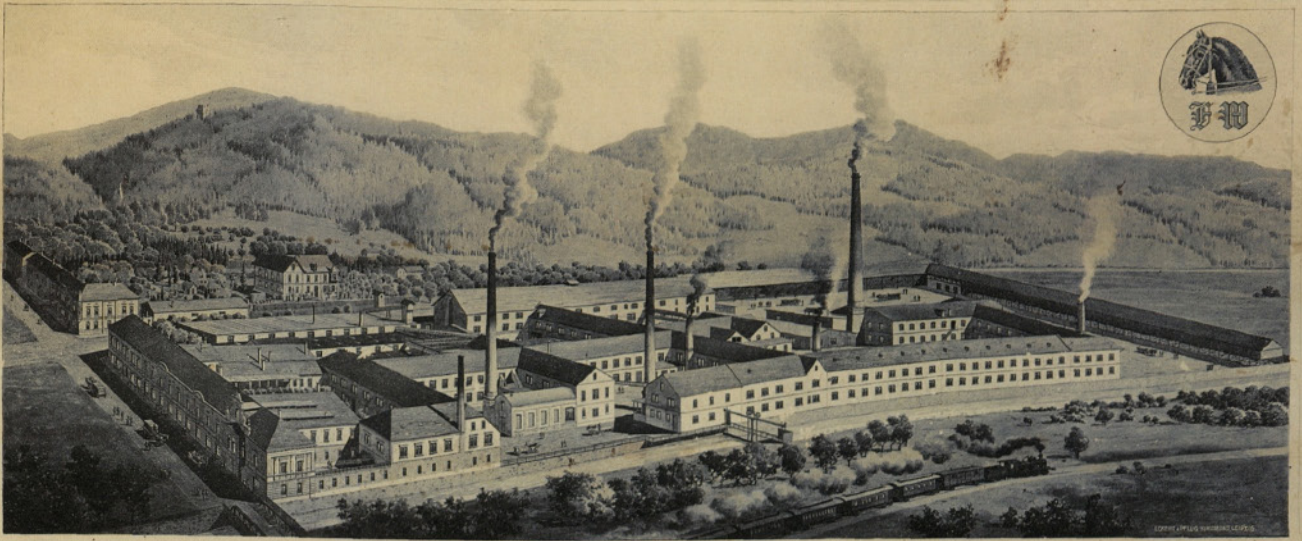
2. Druga historična razglednica prikazuje tovarno v Šoštanju: K. K. priv. Lederwerke Franz Woschnagg & Söhne, Schönstein Steiermark. Avtorstvo: Eckert & Pflug Kunstanstalt, Leipzig. V spodnjem delu jo krasi dvoglavi orel, simbol Habsburške monarhije, v desnem zgornjem kotu pa je v okroglem polju simbol Vošnjakove usnjarne: konjska glava z inicialkama F. W. Natančno izdelana črno-bela risba prikazuje kompleks tovarne in objekte, ki so bili v posesti Woschnaggov. Jasno so narisane stavbe v zgornjem delu trga. Objekti mesta Šoštanj kar nekako manjkajo. V spodnjem delu opazimo železniško progo in vlakovno kompozicijo, ni pa še odcepa te proge v tovarno, ki so ga zgradili leta 1917. Risba je nastala v času pred prvo svetovno vojno. V zgornjem delu trga vidimo vilo, ki jo je malo pred smrtjo leta 1911 uredil Hans Woschnagg, solastnik tovarne. Pusti grad nad Šoštanjem in mestna cerkev sv. Mohorja in Fortunata sta le nejasno nakazana. Risba je bila izdelana v reklamne namene za uporabo v katalogih, kar v tistem času ni bila nobena redkost. To pa je tudi razlog mnogih nejasnosti in manjkajočih stavb, saj so želeli poudariti predvsem podobo tovarne, ki je, kar je opazno, prav tako do neke mere idealizirana.

3. Pred nami je sestavljena historična razglednica, na kateri je upodobljen sv. Miklavž, patron Celjskega usnjarskega ceha, h kateremu so vse do druge polovice 19. stoletja spadali usnjarji v Šoštanju. V spodnjem delu vidimo detajle iz listine, s katero so bila potrjena pravila usnjarskega ceha, v desnem spodnjem kotu pa je še pečat te listine (ZAC). Pomemben del razglednice zavzema ilustracija usnjarske delavnice, zrcalno vrezana po izvorniku in v bakrorezni tehniki (L'Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des sciences, des arts et des métiers paraît, Paris, 1762). Pomočniki in vajenci ročno opravljajo svoje delo s posebnimi orodji za obdelavo kože. Z uvedbo industrijske proizvodnje v drugi polovici 19. stoletja pa se je seveda vse spremenilo.

4. Razglednica prikazuje delavce pri delu na panju. To je delo, pri katerem so s posebnimi noži ročno odstranjevali mesnine (mezdrenje, odmaščenje

K. K. priv. LEDERWERKE FRANZ WOSCHNAGG & SÖHNE, SCHÖNSTEIN STEIERMARK.

GEGRÜNDET 1788.

MUZEJ USNJARSTVA NA SLOVENSLEM, ŠOŠTANJ

ali »abfetanje«) s spodnje strani goveje kože. Skupaj z ročaji je imel dolžino okoli enega metra. Koža se je obdelovala na polkrožnem »pamu« pod kotom. Fotografija fotografa Peresicha je nastala leta 1938 ob 150. obletnici obstoja tovarne v Šoštanju.

5. V drugem delu predstavljamo štiri novejšje razglednice. Peta razglednica po vrsti prikazuje glavni vhod v Muzej usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju. Na stebrih vhoda sta konja, ki sta že nekdanj krasila industrijski vhod v tovarno. Foto: Blaž Verbič.

6. Šesta razglednica prikazuje kolaž manjših fotografij iz muzeja: glavni vhod, konj, paviljon z usnjarškimi stroji in razstavo v glavni stavbi muzeja. Foto: Blaž Verbič.

7. Predzadnja razglednica prikazuje vrste usnja, ki so jih nekdanj izdelovali v Tovarni usnja v Šoštanju. Foto: Rok Poles.

8. Zadnja razglednica predstavlja usnjarskega vajenca Jureta. Jure predstavlja inovativni del – nekakšen zaščitni znak muzeja usjarstva, s katerim so snovalci skušali vsebino razstave približati mlajšim obiskovalcem na preprost in morda šaljiv način. Jure nam skozi muzejsko razstavo kot ilustracija prikazuje življenje usnjarskega vajenca Jureta pri delu v tovarni, življenjskem vsakdanu itn. Kaj več pa vam prav gotovo pove knjiga: Jaz, usnjarski vajenec Jure, od jutra do večera, avtorja Roka Polesa.

Naloga in cilj razglednic je v prvi vrsti učinkovit pristop za predstavitev vsebine in dejavnosti Muzeja usnjarstva. Vzporedno pa se s tem predstavlja tudi mesto Šoštanj, izboljšuje turistična ponudba in zavedanje vseh nas o preteklosti in zgodovini mesta Šoštanj. Dodamo naj, da bo mesto v naslednjem letu praznovalo 100 let mestnih pravic (1911–2011). Častivredna obletnica morda predstavlja priložnost, da bomo lahko tudi v prihodnjem letu govorili o presežkih, kot jih danes predstavljajo omenjene razglednice.

Miran Aplinc

Podoba kulture

Alma M. Karlin

Jerneja Jezernik je v lanskem letu ob 120. obletnici rojstva pisateljice in svetovne popotnice Alme Karlin pri Mladinski knjigi izdala monografijo o tej neverjetni ženski, ki je živila v Celju in hkrati po vsem svetu. Zato jo tudi naslov knjige Alma M. Karlin – državljanka sveta, postavlja izven okvirov neke države, kar je glede na Almino življenje zagotovo najbolj pošteno. Najbrž nisem edina, ki je ob tem pomislila, da je niti naziv državljanke sveta ne opredeljuje dovolj široko, zanj je še to težko verjeti, da je bila s tega sveta. Knjigo, ki je doživela neverjetno zanimanje, in avtorico Jernejo Jezernik so v Šoštanju predstavili v okviru galerijskih večerov 1. aprila. Kako priljubljena je Alma med slovenskim bralstvom in kako zeleno je bilo takšno delo na knjižnih policah, je dokazovalo tudi to, da je večina udeležencev tega večera knjigo že prebrala oziroma jo imela tudi s sabo, da so srečanje z avtorico knjige Jernejo Jezernik izkoristili tudi za njen podpis v delo.

Knjiga je razdeljena na posamezna poglavja, v katera je avtorica spretno vpela posamezne segmente in prelomnice. Almina mladost, potovanja, dežele, ki jih je obiskala, potopisi, Almino srečanje z nacizmom in komunizmom, literarni preobrat v duhovnost, dodala pa je tudi pričevanja, časopisne članke, spomine, odlomke iz publicističnih tekstov ter razmišljanja posameznikov o Almi, kako se jih je dotaknila ta neverjetna ženska, ki je bila najmanj poznana in slavna ravno doma, v Celju. Za tiste, ki o Almi Karlin niste veliko slišali, naj povemo samo nekaj okvirnih podatkov, ki so v knjigi seveda zapisani in obdelani, hkrati pa opremljeni z mnogimi fotografijami.

Alma M. Karlin se je rodila leta 1889 v Celju že starejšemu zakonskemu paru kot prvi otrok. Življenje jo je zaznamovalo z manjšo telesno hibo, še bolj poseben kot njena fizična drugačnost je bil njen notranji svet oziroma podoživljanje sveta. Niti mama je ni razumela, sama se je počutila tujka v ozkem malomeščanskem okolju. Leta 1907 je šla študirat jezike v London, tam se je seznanjala tudi z duhovnim svetom starih Egipčanov. Prva potovanja so nujno sledila, kot ženska, ki je obvladala več kot sedem jezikov, je potovala najprej v Peru in Panamo, vabila jo je Japonska, Kitajska, Indonezija, prepotovala je Južno morje, se ustavila v Burmi, Tajski ... skratka, njene poti po tujih deželah so opisane v mnogih potopisih, ki so bili objavljeni po vsem svetu. S svojim pisalnim strojem je potovala in pisala in se leta 1927 vrnila v domače Celje. Življenje v Celju ji ni naklanjalo lagodnosti, a saj je niti ni hotela. Živila je asketsko, tudi ko se ji je pridružila prijateljica Tea Schreiber Gamelin, ki ji je ostala zvesta vse do smrti, v revnem, odmaknjenem okolju Pečovnika. Alma Karlin je pomagala mnogim ubogim, bila naklonjena partizanom, komunistom in pisala kljub mnogim jezikom, ki jih je znala, v glavnem v nemščini, kar so ji v domačem Celju poleg tega, da je bila drugačna, še najbolj zamerili. Še dolgo po smrti in kljub bogati zapuščini, ki se hrani po muzejih in galerijah,

je bila nerazumljena, zatajevana in šele po osamosvojitvi in kasneje po letu 2000 je njen veliki duh premagal ozke okvirje okolja. Danes se o Almi Karlin govori bolj kot o vseh takih in podobnih velikih ljudeh in umih nekega časa. Če se jo sploh da umestiti v kakšen čas in okvir, kajti tudi danes je Alma mnogim nerazumljena, a zagotovo edinstvena.

In kaj je vodilo Jernejo Jezernik, da je napisala knjigo? Tudi ta pripoved je na meji pričakovanj in vsakdanjosti. Jerneja Jezernik, ki je doma v Braslovčah, se je z Almo seznanila najprej preko ruševin, ki so ostale od meščanske hiše, v kateri je Alma preživljala otroštvo in katere so stale na poti

v celjsko gimnazijo, ki jo je Jezernikova obiskovala. Študij je nadaljevala v Ljubljani pri prof. Toporišču, a Almin duh jo je begal tako v študentskih letih kot kasneje, ko je učila slovenščino v Nemčiji. Intenzivno se je lotila raziskovanja in pisanja o njej, delo jo je prevzelo do take mere, da je sleherni trenutek prostega časa posvetila Almi. Odkrila je neverjetne stvari, hkrati pa se je lotila tudi prevodov Alminih del, kajti znan je podatek, da je prvo njeno delo prevedeno v slovenski jezik šele leta 1979. Na veliko del je naletela ravno v Nemčiji, kjer jo je presenetilo dejstvo, kako tam gledajo in spoštujejo njeno zapuščino in njena dela, zato se je odločila, da Almo M. Karlin v svoji knjigi predstavi – doma. Večer je bil za mnoge nekaj drugega kot predstavitev literarnega dela. Ne samo Alma M. Karlin, tudi Jezernikova je v svojem izvajanju in pri predstavitvi svojega literarnega dela, ki pa zagotovo ni zadnje, preprosto navdušila. Mlada slavistka in nemcistka zagotovo v življenju ne bo stopala po uhojenih poteh, temveč bo tudi v prihodnje iskala svoje.

Milojka Komprej

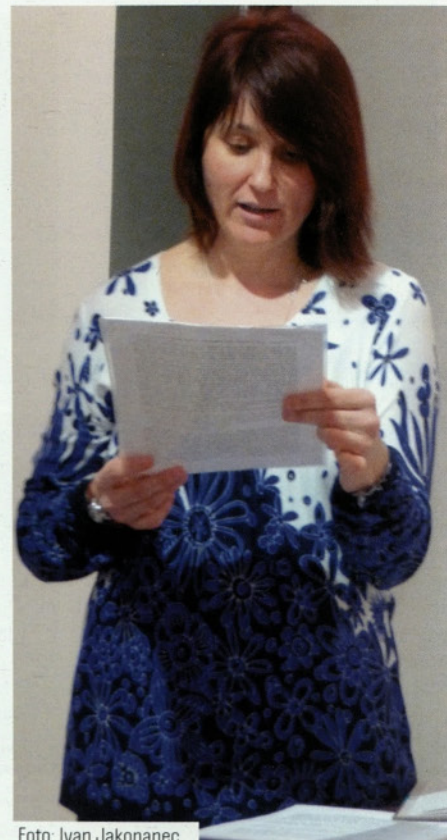

Foto: Ivan Jakopanec

NA KAVO Z ...

Lidija Sotlar in dr. Henrikom Neubauerjem

V marcu 2010 je bilo v okviru Kavarniških večerov zanimivo srečanje z dvema velikima imenoma, ne samo na področju baleta, temveč celega prostora: z Lidijo Sotlar, primabalerino, publicistko in pedagoginjo, in opernim režiserjem, šefom baleta in koreografom, zdravnikom ter poleg ostalega še rednim profesorjem na akademiji za glasbo, dr. Henrikom Neubauerjem. Pogovor z njima je, kot je že v navadi, vodil Črt Škodlar, večer pa je potekal v izjemno dobrem razpoloženju.

Lidija Sotlar, rojena Lipovž, je 25-letno baletno kariero zaključila z obsežnim mojstrskim solističnim plesnim opusom v vlogi prvakinje nacionalne operno-baletne hiše v Ljubljani. V svoji karieri je nastopala doma in na tujem, prejela med drugim Župančičevo priznanje v letu 2008. Potem ko je zadnjič nastopila v Mariboru in se trmasto odločila, da ne bo več aktivno plesala, je Sotlarjeva zavzela več aktivnosti: bila je ustanoviteljica, pedagoginja in koreografka baletne skupine z njenim imenom, pedagoginja Srednje baletne šole v Ljubljani, mentorica v operno-baletnih gledališčih v Ljubljani, Mariboru in na Reki ter ustanoviteljica, umetniška voditeljica in organizatorica Srečanja jugoslovanskih baletnih umetnikov.

Foto: Dejan Tonklič

Neubauerjev življenjski opus je tako obsežen, da je nemogoče napisati vse njegove dosežke. Je dobitnik mnogih prestižnih domačih in tujih priznanj in je hkrati član mednarodnih organizacij s področja baleta in umetnosti. Je pisec 25 knjig in preko 500 člankov, predavatelj in častni

član univerz in združenj, v letu 2009 ga je predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk odlikoval z zlatim redom za zasluge za izjemne dosežke na področju umetnosti. Rojen je leta 1929, svoje življenjske izkušnje pa še vedno nesebično deli s tistimi, ki jim je balet in oder začrtal življenjsko pot.

Oba gosta sta v Šoštanju pozitivno presenetila poslušalce z zanimivim pripovedovanjem, zgodbicami in dogodivščinami, ki so ju še bolj približale poslušalcem. Ne bi jima prisodili, da gre za človeka, ki so jima bila v času njune aktivne kariere dobesedno odprta vrata na svetovne odre in še več. Kljub temu sta iz osebnih ali drugačnih razlogov ostala doma, v Ljubljani.

Milojka Komprej

NA KAVO ŠE Z...

dr. Svatopluk Štoviček

Dr. Svatopluk Štoviček je za mnoge neznano ime. Tudi sam pravi, da o sebi razmišlja tako, drugi o njem spet drugače, skupek teh razmišljanj pa je najbrž približek temu, kar je. V tem prostoru in času.

Tako malo za šalo in še več zares se je v Kavarniškem večeru oz. srečanju, ki jih pripravlja Zavod za kulturo Šoštanj v sodelovanju z Kavarno Šoštanj, predstavil tokratni gost, ki ga je na klepet povabil Črt Škodlar, ki že eno leto vodi večere pod streho te kavarne. Črt Škodlar, ime, ki ga najbolj poznamo s televizijskih zaslonov, je spreten sogovornik, a v tem večeru je bila teža pogovora na strani dr. Štovička. Kot se je izkazalo, se gost z zgodovino ukvarja predvsem ljubiteljsko, a tudi zaradi tega, ker je univerza, kjer je študiral strojništvo, dajala velik poudarek humanističnim vedam. Znanja, pridobljena med študijem, in lastno zanimanje so dala zanimiva spoznanja in razmišljanja o zgodovini Slovencev in temu smo zbrani z velikim zanimanjem prisluhnili. Slovani, Trubar, Brižinski spomeniki, Prešeren, bitka pri Visu so bile same po sebi dovolj zanimive iztočnice, še posebej, ker so bile teme predstavljene na drugačen način, kot so zapisane v zgodovinskih učbenikih. Dr. Svatopluk Štoviček se je pri svojih raziskovanjih opiral na dejstva in povezovanja ter poznavanja zaporedja zgodovinskih dogodkov. Meni, da je zanimanje za to, od kod izviramo, temeljno vprašanje, ki bi si ga moral zastaviti vsak posameznik na poti skozi življenje.

Dr. Svatopluk Štoviček se je rodil v Sloveniji v znani družini, življenje ga je popeljalo v svet in vrnilo na domača tla, kjer je zavzemal vidno vlogo na gospodarskem področju, med drugim tudi kot direktor Tomosa in Komunale Koper, ki je pod njegovim vodstvom doživela pravi preobrat.

Milojka Komprej

Foto: Dejan Tonkli

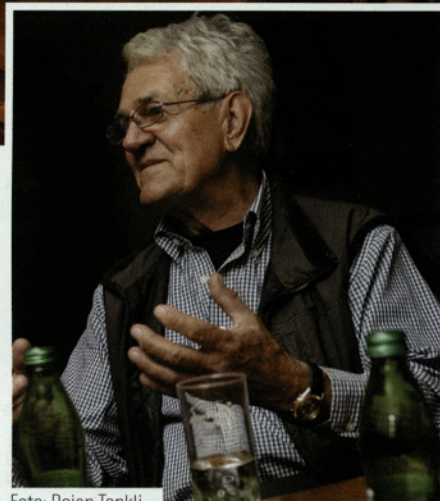

Foto: Dejan Tonkli

Iz kiparjeve delavnice

Dela kiparja **Matjaža Štinet**a, ki so na ogled v Mestni galeriji Šoštanj od odprtja razstave 15. aprila pa do 9. maja, sodijo med njegova retrospektivna dela, saj se avtor predstavlja od svojih zgodnjih ustvarjalnih poskusov, ki kažejo spoštljiv odnos do tradicije, do zadnjih, kjer izrablja kamen in les in ju vnaša v vznemirljivo kiparsko pripoved. Vse skupaj pa prepleta njegova umetniška senzibilnost, ki kaže izpovednost občutljivega ustvarjalca. Akademski slikar Lojze Adamlje je med drugim o njem zapisal: *V pregledu njegovega dosedanjega kiparskega ustvarjanja se soočamo z bivanjskim izkustvom, ki nam je sorodno in nemalokrat takoj znano, še posebej zato, ker štine svoje likovne predstave ne pojmuje skozi posebne filozofske paradigme niti se ne poslužuje zapletene ikonografije, pač pa se v veliki meri prepušča svoji notranji, intuitivni zaznavi, s tem pa tudi elementarnemu, skozi univerzalne simbole izražajočemu se jeziku podzavesti. Skoraj neopazno so se v njegovo dosedanje delo pritihotapile simbolne podobe iz sanj, predvsem tiste, za katerimi ostaja tesnobno občutje lastne usodnosti, ki odražajo izrazito vase zazrt svet, svet, za katerega se kipar odloči, da bo dokončno odprl njegova najgloblja brezna. Iluzije prenehajo obstajati ob neusmiljenem padanju v nekakšno kaotično prastanje, kjer se izgublja tudi predstava o dvopolnosti bivanja kot ostrih nasprotjih med dobrim in zlim, življenjem in smrtjo, moškim in žensko, človekom in živaljo. To ustvarjanje je bolj čutno kot razumsko iskanje začetka v njegovi najelementarnejši pojavnosti, androginu, ki enakovredno združuje v sebi bistvene začetke eksistence. Prepuščanje rušilnim silam pekla, ki maličijo duha do nevzdržnosti, zato ni nujno nepovratno izničenje s temo, lahko je le mukotrpn preobrazba proti svetlobi. Štinetov kiparski izraz je nedvomno spontan, intuitiven, zato tudi obravnava tematike, ki se vedno porajajo v ustvarjalcu samem, ustvarjanje samo pa se podreja na kiparski ploskvi njegovi intimni notranji logiki. Ob kiparjevi simboliki, če se k njej še enkrat vrnemo, najbrž ni posebno težko ugotoviti podrobnosti med atributi podzavestnih sporočil*

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

in mnogimi elementi neke obče ikonografije, ki je skupna različnim prostorom in času. Naj ob tem omenim le dvojnost, ki simbolično biva v enem, največkrat predstavljeno v podobi človeka–živali in v križu, kar se spet navezuje na prastanje popolnosti, arhotip človeka, ki ga Štine prepozna onkraj realnega. Ustvarjena plastika živi samostojno življenje in kipar jo opazuje preko okularja svojih občutij in okularja digitalne zaznave sodobne fotografske tehnike. Sence kiparskih form so prisposodbe življenja in so tisti element, ki kiparska iskanja in ustvarjalno energijo vodijo v nov prasev, iz katerega so tudi nastale.

Matjaž Štine je rojen v Ljubljani. Kiparstvu se posveča že od študija na Višji šoli za strojništvo dalje, prepoznaven pa je tudi v fotografiji. Njegova posebnost je dvajset let tehnološkega razvijanja izdelovanja bronastih

replik. Pri gradnji svoje male plastike se avtor izpoveduje v tako imenovani »klasični« tehniki, kjer modelira v glini, vosku, mavcu in svoje modelirane forme kot mojster livarstva odliva v bronu ali drugih litinah. Ustvaril je tudi več večjih javnih del, med drugim štiri skulpture mastodontov v Velenju. Za svoje delo je prejel že nekaj nagrad, kljub izredni ustvarjalnosti in bogati zbirki, ki obsega preko 100 del, ostaja bolj ali manj zavestno v svojem ustvarjalnem okolju.

V kulturnem dogodku na dan odprtja je sodelovala Glasbena šola Fran Korun Koželjski, razstavo pa je v imenu organizatorja, Zavoda za kulturo Šoštanj, uradno odprla Milojka Komprej.

A.K

PIHALNI ORKESTER ZARJA PRAZNUJE LETOS 85 LET DELOVANJA.

Svoj jubilej bodo svečano zaokrožili:

- 14. 5. 2010 bo ob 19. uri v Kulturnem domu svečani koncert Pihalnega orkestra Zarja s podelitvijo nagrad za aktivno delo v orkestru.
- 15. 5. 2010 bo ob 16. uri Mednarodno srečanje pihalnih orkestrów pod šotorom. Sodelujejo Pihalni orkester Zabukovica, Pihalni orkester Zgornje Savinjske doline, Puhački orkestar vatrogasnog društva Lohor in Godba iz Strassa ter seveda slavljenci – Pihalni orkester Zarja Šoštanj.
- 16. 5. 2010 ob 17:00, nastop Godbe veteranov Univerze za tretje življenjsko obdobje in lokoviških pevk, pod šotorom.

Vabljeni, da jim prisluhnete tekom dneva, ko bodo nastopali na različnih mestih v Šoštanju.

Foto: Dejan Tonkli

Izdelava suhega cvetja

Konec marca je Kulturnica Gaberke organizirala tradicionalno izdelovanje cvetja iz krep papirja. Prisotni so s pomočjo nasvetov mentoric Marije Rihter, Rezike Mori, Jožice Krenker in Fanike Balant izdelali precej raznovrstnih cvetic.

A. Grudnik

Foto: A. Grudnik

Mame praznujejo v Lokovici

Vsaka mama je prava mama,
dana za srečo in za veselje.

Prava. In ena sama.

Za vse življenje.

(Tone Pavček).

To je le ena izmed misli, ki so bile izrečene o materah na proslavi za materinski dan, ki jo je v Lokovici v soboto, 27. marca, tudi letos pripravilo Prosvetno društvo Lokovica. Poleg mater so bili vabljeni tudi očetje, saj so jasno zapisali na vabilu, da si želijo, da 25. marec postane namesto materinski dan kar dan staršev, kar bi bilo zagotovo lepo. V kulturnem programu, ki ga je povezovala Melita Hudej, so se predstavili: Moški pevski zbor Lokovica pod vodstvom Darje Pečnik, ki se je kasneje predstavila tudi kot solistka, mlada nadobudna plesalca Katja in Urban, ki sta navdušila vse zbrane. Največ nastopajočih je bilo mladih: Miha in Gašper Dermol, Franci Reberšak, Špela in Katka Koren, otroci iz družin Kavšak in Atelšek ter seveda ansambel Minutka, ki ga imajo Lokovičani kar za svojega in je proslavo pričel ter zaključil. Ob koncu prijetnega večera so se vsi obiskovalci lahko še prijetno okrepčali ob dobrotah, ki so jih spekle lokoviške matere in žene.

Melita Hudej

Foto: arhiv

Štiri uspešna leta

65 članov Pihalnega orkestra Premogovnik Velenje se je 2. aprila 2010 sešlo na volilnem občnem zboru. Pregledali so delovanje orkestra med leti 2006 in 2009. Kot je ocenil dirigent Matjaž Emeršič, je danes pihalni orkester soustvarjalec kulturnega in družabnega dogajanja v Velenju in širši okolici, nastopa po Sloveniji in v tujini. Prerasel je v odlični orkester amaterskih in profesionalnih glasbenikov z dolgoletnimi izkušnjami in veliko znanja, ki poleg tradicionalne pihalne glasbe – koračnic – izvajajo tudi moderno, klasično, jazz in zabavno glasbo. Nove priložnosti se mu

sodelovali so na 72 pogrebnih svečanostih ter se 81-krat srečali na vajah. Ena od glavnih dejavnosti orkestra je koncertno delovanje. Pred petimi leti so zaorali ledino z uvedbo abonmaja. Koncerte snemata Radio Slovenija in VTV, na njih pa so do zdaj poleg POPV ter orkestrów glasbene šole kot gostje nastopili Orkester hrvaške vojske, Delavska godba Trbovlje, Orkester Slovenske policije, Pihalni orkester Komen in Orkester Slovenske vojske. POPV sodeluje na slovenskih tekmovanjih godb in do zdaj je vedno osvojil zlate plakete z zelo visokim številom točk.

Foto: arhiv

odpirajo tudi z ustanovitvijo Akademije za glasbo s sedežem v Velenju, ki bo delovala v okviru Univerze v Mariboru, saj bodo študentje potrebovali orkester za vaje in nastope.

V orkestru ima 60 odstotkov članov končano visoko ali srednje-glasbeno izobraževanje. Nov, mlad kader črpa orkester iz Pihalnega orkestra velenjske glasbene šole in Mlajšega pihalnega orkestra. Člani orkestra zelo veliko nastopajo. Lani so imeli 190 srečanj, kar je največ v zadnjih letih. Med drugim so nastopili na 12 koncertih in 21 protokolarnih nastopih,

Posebno je bilo leto 2009, ko so zabeležili 90 let delovanja ter jih proslavili z izdajo filma Velenjska rudarska (z)godba in s slavnostnim koncertom v decembru.

Občni zbor je bil tudi volilni. Za predsednika POPV za prihodnja štiri leta so člani potrdili dr. Milana Medveda, direktorja Premogovnika Velenje, člani Izvršilnega odbora pa so Bojan Pavlinc, Gregor Jeromel, Božo Božiček, Tadeja Mravljak Jegrišnik, Mitja Kamenik in Bojan Mašek.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Medgeneracijski festival

Konec marca je potekal dvodnevni festival v Centru Nova z mednarodno udeležbo predavateljev na tematiko o medgeneracijskih odnosih v skupnosti. Plenum je vodila direktorica Integre Sonja Bercko, svoja videnja so nam posredovali: župan MO Velenje Srečko Meh, vodja projekta dr. Božidar Voljč in predsednica UNI 3 Marija Vrtačnik. Pomembnost medgeneracijske povezave pa so nam predstavili: prof. dr. Thomas Wenzel, dr. Wolfgang Eisenreich, dr. Anica Mikuš Kos, Angelca Žiberna, Tereza Novak, dr. Jana Mali. Delo krožkov na Univerzi za 3. življenjsko obdobje so nam na bolj sproščen način prikazali in povedali dramski krožek pod vodstvom Karlija Čretnika, za krožek komunikacije pa nam je na temo stari – mladi svojo pesem prebral pesnik Ivan Jakopanec. Z izvirno predstavitev problematike in nakazanimi rešitvami nas je posebno navdušila Jasmina Imširovič, prav tako tudi Nives Hudej, članici Civilne študentske pobude na temo **Kdo je tuki star?** CSŠ Velenje in Gimnazija Velenje so imeli predstavitev projekta **Babica, a greste z mano?**, mentorja sta bila Gabrijela Fidler in Janez Zajc.

Vzpodbudno je bilo dejstvo, da smo o tej problematiki sploh spregovorili, saj se je naš življenjski slog v zadnjih nekaj letih popolnoma spremenil. Tako velika klasična družina sploh več ne obstaja niti na podeželju, kaj šele v mestnem okolju. Mladi so zares obremenjeni z delom, saj je delavnik od šestih do dveh že zdavnaj utonil v pozabo. Tako so otroci mladih družin navadno prepuščeni vzgoji starih staršev. Tudi finančno je marsikje mlada družina precej odvisna od redne babičine ali dedkove pokojnine. To stran medalje vidimo predvsem mi, starejši, ki pomagamo mladim po svojih močeh. Druga plat medalje je mnogo bolj groba in tudi

krivična, saj govori o starejši generaciji kot strošku države, včasih tudi o trmastih in neprilagodljivih ljudeh znotraj družine. Starejša generacija ima odgovor na vse to: mi smo generacija, ki je gradila, kar je zgrajenega, mi smo vlagali v bodočnost, za hude čase, za svojo pokojnino. In sedaj je napačil čas, da vsaj nekaj vložnega dobimo tudi nazaj. Pa to ni vse. Če bi vlada znala in hotela voditi pravo politiko, se ne bi čutili odrinjene na rob, rekoč: vaš čas je potekel. S svojim znanjem, izkušnjami in vztrajnostjo bi še kako lahko sodelovali v sedanjem kreiranju življenja in politike. Pri tem nihče ne namerava odžirati dela mladim, le vrzel, ki je vse večja, bi lahko zapolnili. Utopija? Medgeneracijski festival je nakazal poti in rešitve, torej bi lahko z olajšanjem rekli: »Pa vendar se premika.«

Ivan Jakopanec

Foto: Ivan Jakopanec

Folkrola

Dvanajsti Goličnikov koncert

V nedeljo, 11. aprila, je Orkester Roberta Goličnika skupaj z ansamblom Franca Miheliča in še z nekaj gosti, v kulturnem domu v Velenju, pripravili že 12. koncert, ki vsako leto nastaja v sklopu Zasebnega glasbenega centra Goličnik, ki vključuje Orkester Goličnik, Glasbeno šolo in Harmoniko Goličnik.

Koncert se je pričel s pesmima Otroški smeh in Le ti si edina v izvedbi Orkestra Roberta Goličnika. Ob humoristih in pestrih vložkih voditelja in humorista Kondija Pižorna, ki je skrbel za smeh v dvorani, so se razvrstili vsi povabljeni gostje. Tako so nastopili ansambli: Navdih, Šepet, Donačka,

Ansambel Donačka, foto: arhiv

Orkester Roberta Goličnika ob uvodni pesmi, foto: arhiv

Malibu, kjer je tokrat prišel le pevec Marjan in poskrbel za nekaj telovadbe med gledalci s pesmijo Življenje so ene štenge. Gledalce in poslušalce je navduševal tudi ansambel Avbreht, ter humorista Marko Jevšnik – Matevž in Pungartnikov Karl s svojo Dragico. Za nostalgijo je poskrbel ansambel Franca Miheliča, ki je povzročil pravo navdušenje v dvorani s pesmimi, kot so Veseli Ribničan, Vsi na ples ipd. Robert Goličnik pa je zaigral tudi skupaj z učitelji, ki poleg njega poučujejo v glasbeni šoli. To so: Dani Avbreht, Matej Glinšek, Matej Turinek, Romana Cafuta, Dušan Polšak in Jure

Ansambel Avbreht, foto: arhiv

Ansambel Franca Miheliča, ki je poskrbel za nostalgijo; foto: arhiv

Vočič. Robert je povedal še, da bodo prihodnje leto praznovali 15. obletnico delovanja glasbene šole in pohvalil svoj orkester, saj so v lanskem letu imeli kar 118 nastopov. Koncert so zaključili z Miheličevima pesmima Ob koncu tedna in zimzelenimi Lastovkami, kjer so vsi skupaj zapeli in zaigrali.

Mi pa smo že v pričakovanju prihodnjega, 13. koncerta Orkestra Roberta Goličnika, ki bo seveda prihodnje leto, ko bo glasbena šola praznovala 15. obletnico delovanja.

Melita Hudej

Zapisani (v) glasbi

Dani Gregorc

Za Danija Gregorca bi lahko rekli, da ima dvojno osebnost. Je Dani in je Elvis. Tudi sam pravi, da je na odru nekaj popolnoma drugega kot pa doma. Poznan je kot Fant s kitaro, kar je tudi naslov njegove prve zgoščenke. V bližnji prihodnosti prihaja že druga zgoščenka.

Prijetno kramljanje sva pričela seveda s tem, kako se je vse skupaj sploh začelo, od kod pravzaprav navdušenje nad glasbo. Dani pravi, da ga je za glasbo navdušil oče, ki je igral citre in kitaro ter dobro pel. Danija in njegova brata je naučil tudi osnovnih prijemov na kitari, tako so lahko skupaj igrali. Kasneje se je vpisal v glasbeno šolo, vendar le zaradi notnega zapisa. Najraje je imel mehiške pesmi, saj mu je ta slog zelo pri srcu, tudi Abba in Elvis Presley sta mu bila blizu. Učil se je namreč peti in igrati ob poslušanju gramofonskih plošč naštetih izvajalcev. Na tekmovanju Pokaži, kaj znaš je v mladosti celo zmagal, ko se je sam predstavil na kitari. Z očetom in obema bratoma so nastopali tudi v Andražu, na vsakoletni prereditvi Družina poje, kjer so zapeli štiriglasno. Danijeva brata Rado in Franc prepevata v kvartetu Mavrica. Z njima poje tudi Silvo Medved, občasno pa z njimi zapoje tudi Dani. Omeniti velja, da je Dani bil tudi član pevskega zbora Svoboda.

Udejstvovanja v ansamblih pa so se pričela po Danijevem odsluženju vojaškega roka. Prvi ansambel je bil Vesna. Dani je bil skupaj z bratom Radetom tudi ustanovitelj ansambla in pet let tudi član, igral je bobne. Dve leti sta v ansamblu prepevala skupaj z Ireno Vrčkovnik. Kasneje se je pridružil ansamblu Jožeta Šumaha, kjer je ostal eno leto. Izdali so zgoščenko z naslovom Pesem o meni. »Nato pa so sledili Vagabundi,« pravi Dani. Tam je igral 11 let. Imeli so čez 1000 nastopov in prepotovali velik del sveta. »Bili smo v Ameriki, Arizoni, na Kitajskem, v Italiji, na Danskem, v Švici, Nemčiji, Avstriji in seveda Sloveniji pa smo prepotovali po dolgem in počez,« se spominja. Pravi tudi, da zelo rad potuje, vendar ni nikjer lepše, kot je doma, čeprav so v tujini gostovali tudi v najbolj prestižnih hotelih. Spominja se, kako so se na Kitajskem, na 4 kilometre dolgi tržnici, povsem slučajno srečali z znanim Šoštanjčanom Bojanom Rotovnikom, ki je bil na potepanju po Kitajskem. Oboji so bili presenečeni in veseli, da slišijo slovenski jezik daleč v svetu.

Po svetu so vedno igrali tujcem, le redko Slovencem. Slovenijo tujci slabo poznajo, zato so za mnoge bili kar Oktoberfest ansambel, kot ga imajo v Nemčiji. Igrali so internacionalno glasbo, Avsenikovo glasbo in seveda se posluževali raznih »show« programov, po katerih marsikdo pozna Vagabunde. Izdali so pet zgoščenk, dve nemški in tri slovenske, kjer je bil Dani glavni vokalist.

Ne moreva mimo vprašanja, zakaj se je odločil za samostojno glasbeno pot. »Zaželel sem si nekaj več, nek nov izziv,« pravi Dani. Prva samostojna pesem je bila tako Fant s kitaro, za katero je posnel tudi videospot. Pesem je priredba Domicljeve pesmi. Prva plošča je izšla leta 2004, glavni producent je bil Oto Pestner, ki je tudi avtor 10 skladb in kot vokalist tudi Danijev vzornik. Eno pesem je napisal Jani Šuligoj z naslovom Te ljubim bom za vedno, s katero je Dani sodeloval na Orionu leta 2004. Istega leta je sodeloval tudi na Melodijah morja in sonca. Kmalu pride na radijske postaje nova pesem Objemi me, kar naj bi bil tudi moto za letošnje leto. Besedilo je napisala Vera Šolinc, melodijo pa Zvone Hranjec. V bližnji prihodnosti pa pričakuje tudi izid druge plošče.

Njegove pesmi so v večini ljubezenske. Sodeloval je tudi s skupino Latino iz Zagreba in naredil priredbo pesmi Gdje je ljubav, tu si ti, ki nosi naslov Večna pravljica. To je Danijeva uspešnica zadnjih dveh let.

Kako pa kaj Elvis? »Elvisov glas in stas ter njegove energične nastope, sem vzljubil že v otroštvu,« pravi Dani, »zato sem se ga odločil posnemati.« Pravi, da oblečen v Elvisa postane drug človek. Vedno poje v živo in ima celotno podobo Elvisove oprave. »Kot Elvis pojem njegove najbolj hude, najbolj poznane komade.« Pripravlja še pet pesmi, katere je zaznal med poslušalci, da bi jih radi slišali. Na vseh nastopih je dvojna osebnost: Dani in Elvis. Elvis show je že petkrat uprizorjal v Beogradu. To bo večna nostalgija in rad poskrbi za presenečenja na rojstnih dnevih, abrahamih ipd.

Dani pravi, da bo snemal pesmi, ki so mu všeč. »Mladi morajo igrati, kar jim je všeč,« meni. Najljubša pesem zanj ne obstaja, saj pravi, da se ne more opredeliti, ali pa morda pravo pesem še čaka. Je mnenja, da vsak dan prinaša kaj novega in da se je vsega, kar je do sedaj že ustvaril, še samo učil. Na samostojni glasbeni poti je že dobrih šest let. Ima tudi svojo spremljevalno skupino. Letos je igral na maturantskih plesih z ansamblom

Foto: arhiv

Venus, ki so ga spremljali. Pravi, da so se dobro ujeli in da bi še lahko sodelovali skupaj, če bo do tega prišlo. Zelo rad pa ustvarja tudi s pianistom Georgom Kranjcem.

Kaj pa prosti čas? Njegov prosti čas je doma, kjer imajo veliko dela, saj imajo veliko zemlje. Rad poprime tudi za gospodinjstva opravila. Doma ima ogromno starin, ki jih rad preureja.

Dani ima zelo rad štiriglasno petje in petje slovenskih narodnih pesmi. Skupaj z Ireno Vrčkovnik in Janijem Napotnikom pa prepevajo Pesem Šoštanj. Glasbo in besedilo je napisal Jani Napotnik, aranžma pa Jani Šuligoj. Nastanek pesmi je povezan s filmom Štirje letni časi, ki je bil leta 2007 posnet v Šoštanj. Avtorji si želijo, da bi pesem postala nekakšna šoštanjka himna.

Nedvomno je Dani tisti Šoštanjčan, ki je ime tega kraja ponesel v mnoge države. Je glasbenik po duši in ob pogovoru z njim je bilo zaznati, da mu glasbena žilica nikoli ne bo dala miru in da ima na zalogi še veliko glasbenih projektov. Veliko uspeha na glasbeni poti mu želim tudi sama.

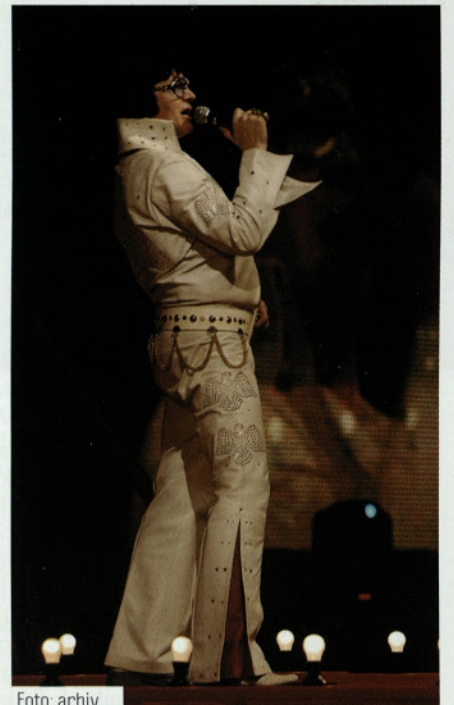

Foto: arhiv

Melita Hudej

HIŠA

Za hribčkom je še en hribček in tam stoji hiša. Pravzaprav ni sama, ampak del domačije, ki jo na eni strani obdaja gozdiček, na ostalih pa robovi z brajdami in sadnim drevjem. Vse skupaj je lepo zaokroženo in nekako izvzeto iz ostalega okoliša. Hiša ni zelo stara, da bi ji zaradi njene častitljivosti morali namenjati kakšno posebno pozornost, a tudi nova ne. Vonj po svežem ometu se je že zdavnaj porazgubil. Zdaj so zidovi prepojeni s sladkimi vonjavami, ki so napolnjevali hišo dolga leta – sveže pečen kruh, v peči sušeni češplji, jabolčni krhlji in hruške vrbovke, vkuhane marmelade in sokovi iz domačega sadja ter jagodičevja, vložene vrtnine, domače pecivo, dišavnice in začimbe iz vrta, cvetje, oprano perilo, mleko in otroška hrana, dojenčki, grozdje, mošt izpod preše in mlado vino, kolone pozimi, žegan les in ogenj ob veliki noči ...

Ata in mama sta najprej začela z gradnjo hiše. V potu svojega obraza sta polagala opeko na opeko, vmes pa po njenem posebnem receptu poleg malte vnašala še potrebne količine posebnih dodatkov – napore, odpovedovanja, ljubezen, znoj, solze, srečo, smeh, veselje, upanje, pričakovanje, denar. Sledila je nova vrsta opeke in zopet napori, odpovedovanja, ljubezen, znoj, solze, sreča, smeh, veselje, upanje, pričakovanje, denar ... Ta postopek sta ponavljala tako dolgo, da se je delo nekega dne le znašlo pod streho in postalo podobno hiši. Skoraj vzporedno ob zidavi hiše sta starša gradila dom. Dom ni le hiša, ki ti daje varno zavetje, možnost, da se lepo usedeš za mizo in se naješ, nato ležeš v posteljo in mirno zaspiš. Dom je hiša, kjer prebiva družina. Starša sta ustvarjala naš dom tako, da sta nas v razmaku dve do tri leta

prinašala v hišo – od njenih zgodnjih začetkov v obliki pobožne želje do časa, ko smo bili že nekaj časa lepo ugnezdjeni na toplem in varnem. Ja, v hišo so nas prinesli, saj takrat cesta še ni prenesla kakršnega koli vozila na več kot dveh kolesih. (Odhajali smo prav tako drug za drugim, le da je cesta takrat že prinašala težo vozil na štirih kolesih.) Malce nerodno je reči, da je ta hiša naš rodni dom, saj smo se vendar rodili v porodnišnici. A kaj je tistih nekaj dni, ko otrok priveka na svet, nekajkrat zajokca, s skoraj požrešnim sesanjem pokaže izmučeni materi, kje so njegove pravice in pomaže nekaj bolnišničnih plenjc. Nato ga oblečejo, potisnejo novo ali zopet pečenim staršem v naročje ter vse skupaj pošljejo domov.

DOM ...

Dom je bil pravzaprav že zgrajen, pa vendar tisti, ki kdaj v življenju začne graditi hišo, morda niti ne ve, da gradnji ne bo nikoli konca. Ko se lahko za silo vseliš, si oddahneš le za hip. Nato pa je potrebno dokončati delo, ki ni bilo nujno potrebno za vselitev. Potem prostore še »našminkaš«, da je uporabno tudi lepo (spominjam se zelenih »valcnov« in če dobro pomislim, tudi prvega vzorca). Ko je to opravljeno, si lahko spet oddahneš za kakšen centimeter, preden začneš delati fasado in urejati okolico. Medtem se že malce umažejo tapete, razbije kakšna šipa, treba je zamenjati pód, nabiti lesen opaž, dokončati sobe v gornjih prostorih, nabaviti in zmontirati pohištvo ... Potem je na vrsti kopalnica, ki je dotlej za silo služila svojemu namenu. Pa balkonska ograja. Pa spet tapete, ki niso več moderne in jih je potrebno dati dol ... Tako je to; nikoli ni konca ... Začasnno se je ustavila poraba peska in ostanek – kup pred hišo je čakal na manjše, sprotne projekte. Medtem ga je za svoje potrebe koristil najmlajši del prebivalstva te hiše. Brez uporabe kakšnih posebnih namenskih pripomočkom z izjemo lesenih paličic, koščkov lesa in v najboljših časih na skrivaj prisvojene zidarske žlice, so iz tega kupa, ki se je na površini lepo strdil, nastale čudovite skulpture v obliki gradov, skrivnostni rovi v notranjosti, ceste in predori ... Seveda kdaj pa kdaj kakšen posebej velik tunel, ki je bil zgrajen z velikim ponosom, ni prenesel teže avtomobila ali kamiona (koščka lesa), ki se je po nesreči pojavil na namišljenem nadvozu in se je enostavno – sesul. Naravna nesreča pač. Sledil je jok gradbenika, če jih je bilo več, pa tudi kakšen dvoboj s peščicami. Včasih je bilo razočaranje zaradi propadlega dela preveliko in male, bose nožice so porušile in poteptale še tisto, kar je še stalo. Nato so taiste nožice stekle v hišo po tolažbo – vedno se je našel kakšen piškot ali kozarec soka za nesojenega gradbenika. Pa vendar kljub takšnim zaključkom dela nihče ni smatral kot takega, ampak le kot igro. Malo ali nič igrač, veliko igre in veselja.

Ko smo že ravno pri igračah – krono je nosila Tereza. Ne vem, zakaj ravno ime Tereza, mislim pa, da ji je izredno pristajalo. Terezo je sestavljala glava prave punčke (igrače), najdena kdo ve kje, ter debela lesena palica, na katero je bila nataktna tista kodrasta gravica (nekam je vendar bilo treba obesiti mala punčkasta oblacičca, narejena iz pisanih cunjic). Tereza se je zaradi svoje nenavadne pojave smilila odraslim, a za otroke je bila posebnega pomena: meni je pomenila najlepšo in najljubšo igračo, za mlajšega bratca pa veliko odrešitev, saj je moral pred njenim »prihodom« sam prenašati oblačenje v dekliške oblekice, vezanje »mašnic« v tršate lase in prave punčkaste čajanke, ki so se odvijale na posebej zato namenjenih prostorih na tistem prikladnem kupu peska, ki se je nekega dne končno le porabil za druge namene pri hiši. No, Tereze že zdavnaj ni več, ostalo pa je njeno ime. Ob krstu novega dojenčka, ki so ga prinesli k hiši, smo izkoristili priložnost (ko je bilo že vse tako svečano) in na pragu nove hiše krstili še Terezo. Obred je opravil stric Fric, kdo je bil mama, ni bilo dvoma, krstni boter Terezi pa je bil tisti, ki je bil »razrešen« funkcije žive punčke – igračke (v tem položaju se je tako dobro obnesel, da smo ga »uporabili« še pri

krstu mojih ostalih otrok).

Največji raj za otroke pri hiši pa je podstrešje. Podstrešje je tisti del hiše, ki se ne pripravlja posebej za ta namen, ampak se snuje na tiho in vzporedno z drugimi deli. Nihče ga ne načrtuje posebej, nastaja kar samo, samoumevno in slej ko prej prideš do ugotovitve, da tudi ta prostor nekako mora biti. Podstrešje kot prostor in del hiše je najprej »opremljeno«. Vse, kar je v novi hiši odveč, po navadi róma na podstrešje in si zagotovi svoje mesto in mir na daljši rok. Kajti, že mora biti velika sila in potreba (na primer, ko se zaradi stiske s prostorom začneš ozirati po dodatnih možnostih za razpoložljive kapacitete v smislu zagotovitve lastnih sobic otrokom), da se pri hiši lotiš praznjenja in čiščenja podstrešja. Takšne odločitve so težke, kajti zlasti za otroke to pomeni poseganje v prostor, ki jim večkrat pomeni raj, zatočišče, če ne celo svetišče. Na podstrešju se kar takoj znajdejo stare vzmetnice (menda ja ne bomo v novi hiši spali na starih vzmetnicah), potem ostanki keramičnih ploščic (pri katerih smo se zakalkulirali in še znajo priti prav), kakšen odslužen radijski aparat ... Posebno in častitljivo mesto na podstrešju pa si gotovo zaslužijo knjige. Čim starejše so, čimbolj rabljene in obrabljene, tem več so vredne. In če podstrešje po kakšnem čudnem naključju oziroma šestem čutu projektanta premore še luč, si redni obiskovalec podstrešja na konju. V nasprotnem primeru velja tudi baterijska svetilka in ker se baterijske svetilke običajno ne valjajo na podstrešju, saj so potrebne in morajo biti na razpolago še kje drugje pri hiši ali okoli nje, je pač najbolje, da si jo prineseš s sabo. In nato uživaš. Odkrivaš dotlej neznanе svetove, dogodke, zgodovino. Podoživljaš že doživeto. Jočeš in se smejiš (lahko tudi glasno, s podstrešja se ne sliši veliko). Od časa do časa pobožaj knjigo, to si ji dolžan zaradi njene častitljivosti in ker si vesel, da se ji je uspelo izogniti usodi nekaterih drugih, ki so končale v plamenih, pa najsi bo zaradi razloga, da se skuri nepotrebna navlaka, najsi da je bilo potrebno le podkuriti in je bila tista stvar ravno pri roki. Ni pomembno, če gre za ne več aktualen šolski učbenik, priročnik za kmečko ženo ali doktorski roman. Knjiga je knjiga in če je poleg tega še prebrana ob slabi luči na temnem in skrivnostnem podstrešju (medtem ko zunaj prijazno sije poletno sonce in niti posameznim sončnim žarkom skozi ozko podstrešno linico ne uspe doseči tvojega obraza in te izbežati iz tiste temne luknje), ima ta čas poseben čar, neprecenljivo vrednost in večne spomine. Lepo pa je, da te v takem obdobju pustijo pri miru, pa čeprav zato, ker te enostavno ne najdejo. Le kdo bi pomislil, da si tam góri, da prebiraš včasih tudi za tvoje naivne in nežne otroške oči neprimerno vsebino in ko si utrujen, zleknjen na eno tistih odsluženihih žimnic ukradeš kakšno pol urice iz tvojega rednega sistema potrebnega in nujnega spanja. Naj bodo večno ohranjena naša domača podstrešja!

Kadar te ne moti pajčevina tam zgoraj, ampak tista, ki se ti začne razpredati v želodcu, nimaš več razloga, da ostaneš večni gost podstrešja (kakor pozabljeni ljubimec v podstrešni omari, ki so ga odkrili, ko je bil že okostnjak), te najkrajša pot po stopnicah zanese naravnost v kuhinjo. Naša kuhinja ni bila le prostor za kuhanje, ampak je zlasti v svojih prvih začetkih

opravljala več funkcij (ne zato, ker si je šele uveljavljala svoje mesto v hiši in ne bi vedela, kaj se bi v tem prostoru naj pravzaprav delalo temveč zato, ker ob vselitvi druge možnosti ni bilo). Tako se je v kuhinji kuhalo, jedlo, umivalo in pralo. Zasnova kopalnice je bila namreč v tistem času še v povojih in ni bilo dvoma, kam postaviti lep, nov pralni stroj. V kuhinjo. Tudi glede umivalnice se je bilo treba nekako znati. Čim so bili izpolnjeni posebni pogoji, sta umivalnik in pralni stroj na hitro poromala tja, kamor sta po vseh pravilih tudi sodila. Kuhinja pa je od takrat služila kot prostor, kjer se je nenehno nekaj kuhalo, dušilo, cvrlo, mešalo, mesilo, rezalo, pražilo, vkuhalo, peklo, belilo, prelivalo, mazalo in tako dalje. Poleg tega se je v kuhinji jedlo, pogovarjalo, delalo domače naloge, se učilo, bralo, šivalo, pletlo, vezlo, luščilo fižol, trlo orehe, pelo, pripovedovalo vice, pravljice in resnične zgodbe, kópalo in hranilo dojenčke, kartalo ali igralo »človeknejezise«, se kljub temu jezilo kdaj pa kdaj ... Kuhinja je bila tisti prostor, kamor so te noge vedno najprej zanesle. Šele ko si otovorjen bodisi s šolsko torbo bodisi z vrečkami iz trgovine najavil svoj prihod v kuhinji, si se obrnil in napolil nazaj v predsobo, sobo, kopalnico ali klet, kamor je pač kazala potreba.

Hišo so vedno zaznamovale rože na oknih in balkonu, temno zelene platenne rolete, električni hišni zvonec, ki se je znova in znova pokvaril, vedno odprta vrata kleti, iz katere je dišalo po lesu, premoğu, sadju, domačem kisu in blaginji v obliki kupa krompirja, krmne pese in korenja ter množico kozarcev z vkuhanim sadjem in zelenjavo, pod katero so se šibile lesene police, razporejene okrog in okrog po stenah.

Prišel je čas, ko so se začela odhajanja. Pa ne tista vsakodnevna v šolo, službo, ampak tista, ki so pomenila drugačne povratke kot na pozno kosilo, kratek popoldan, zlasti pozimi ter noč mirnega spanja pred vnočnim odhodom. Cesta, ki je najprej vodila mimo hiše, kasneje pa samo do nje in nazaj, je počasi začela pozabljati na korake in korakce, ki so jo merili vsak dan vsaj dvakrat, ter se privajati na avtomobile. Namesto žgečkanja v lahke čevljece ali škorenjčke obutih nožic je morala prenašati težo koles, ki pa večino niso bila vsakodnevna in si je včasih morala celo priznati, da jih pogreša. A ta cesta ni kar tako, saj vendar vodi od hiše in do hiše, od doma in domov. Ob vsakem odhodu si sleherni od nas vzame košček doma in ga ob vsakem prihodu redno vrača nazaj. (Tudi tisti, ki nikoli več ne bo stopil skozi vrata hiše, je vzel košček doma s seboj in tako nedaleč stran kljub vsemu ostaja – doma ...)

Taka hiša, kot je ta, nikoli ne more ostati prazna. Med njenimi zidovi bodo vedno odmevali koraki, glasovi kot izgovorjene in neizgovorjene besede, smeh, jok, vrišč. Do zadnjega kotička jo bodo napolnjevali spomini – največ na tiste srečne in brezskrbne dni, kamor se rade vračajo misli, kadar pobegnejo iz napetega in večkrat neprijaznega vsakdana, se sprehodijo po cesti do hiše, odprejo vhodna vrata in že so notri. Stopijo naprej, tu in tam pobožajo kakšno posebej ljubo stvar, se usedejo za mizo v kotu in vedó, da so dobrodošle.

Poezija

Stojan Špegel

PESNIK

mb crohn*

jutranja svežina ti ovije telo
skozi usta ti požene nove sadike
njeni vršički ti odpirajo veke
pogledajo v globino odmevov
kako je stanjšan trup
kako beži v breztežnost krajina

slutnje so skrite v membrano vrta
sredi trebušnega vodnjaka
vanj ne smeš vreči
niti enega kamna
na njegovem dnu je zrcalo
na bokih olesneli angeli
zbudijo se le takrat
ko njegova prestrašena krila
prebodejo nebesni svod

z menoj si zopet sam
na okvirjih samote
ti si zdaj moj favorit
nema sled in utišana govorica

* Mb Crohn – kronično vnetna črevesna bolezen, ki prizadene predvsem mlajše ljudi

v ateljeju

čas presahne
iz noči v jutro
iz jutra v nič
ujet v pogledu mavrice

obarvajo se sence in izginejo
na poti iz razprte dlani
postanejo velika bela soba
in dobrohotnost zopet sedi v njej
iz naročja njenega oboda
polzi kaplja v pozorno sredico molka
v vrtočlavo
v vračanje enakega z enakim

dokler se ti znova ne pokažejo barve
in ti njeni sokovi ne napolnijo
praznino zrcala
dokler se na valovno črto
ne naseli neskončna pika
ne moreš niti šepetati

v vsem kar je iz nemirnega pogleda
izžgal čisti ogenj
v vsem kar prebudi tvojo erotičnost
in vse obraze ki jih nosiš v sebi
se na koncu ustvari nekaj novega
ponavadi mimo tebe

kljub objemom lahko ostaneva vsak sebi
lahko se le pogledava in sva eno
najina koža je zvenenje dotika

zamišljam si

zamišljam si poletno nočno glasbo
v mestu pod velikim rogom
ki bi premamila ognjeno žrelo
zamišljam si jutranjo roso
ki bi nas spomnila na hojo po prstih
na igro lutk v basistovi hiši
zamišljam si mesto polno prelepih trnovk
postavljene tako
da med njimi vidiš vsako pajčevino

od tam je bilo poslano časovno pismo
o poljubu brezčasnosti
o karakterju ki mu ne pritiče
o rožnih zatočiščih v zapuščenih hišah
o rokopiših svilnate pokrajine

zvočnost

zvočnost pomenov
kot plastika narejena iz svetlobnih snopov
očara vrt pozabe

praznino sem vstavil v njeno votlino
senco ki ukani čas
nevihto ki nosi vonj bonace

vsil čakajo da se nam razodene
da se spusti z ognjenika
živa voda ki ne rabi struge

zaman iščeš besedo resničnost
drugo ime za trajanje
zaman iščeš napitek spokojnosti

prasket

govoriš o noči in dnevu
ki ne je ne spi
in ne odneha
pogreznjen v ritem svoje sence
iztegneš roke k pajčevinastem loku
k večni črni knjigi
v tišino njene krožnice

edino stara pesem prasketata
prerajena
opeva škorpijona
ki bedi
pod kristalnim nebom
z nekom
v zibelki
z rojstnim listom
z obeti
z biografijo svoje samote

najvišje kjer si bil
in stal na svojih nogah
si stal pred ogledalom
tam čas potuje v vse smeri
skozi oboke
kote
skozi odlučene ravnine
skozi prihod zvokov
stopinj
skozi sence kosti
skozi misli vedeževalca
skozi odčepnik hrbtenice

izmenjavanje

poletijo kamenčki
med nebo
in med zemeljsko globino
v njo smo pikali zastave
metali pepel na površino
preizkušali rezilo ki hipnotizira
plast za plastjo
leto za letom

nič ni črno belo
sedimenti
vrtine
svetost svetlobe
že od zdavnaj
se vse dviga
in ponovno spušča

na podobo prostora
pripraneš odseve iz razširjenega obzorja
zazveni glasba iz nastajajoče kotanje
vse je izmenjavanje

Cena obraza

Načrt v ljubezni je kot nespečnost v
popolnem svetu.
Sam ne vidim več njegovega svetlikanja.
Cveta sestavljenega iz velikih skrivnosti.
Steklenega ključa, ki bi odpiral ničevosti
skrite resnice.
Kaj je ne oproščeno
in kaj pozabljeno?
Kaj je nevidno
in čemu bi bilo vidno?
Pogum v ljubezni
je cena obraza.
Če ga ne ljubiš,
ne vidiš v njem pravega bistva.
Svetloba vlita v njen pogled
se ti razgali v hudourniku užitek.

To mesto išče katedralo v sebi

V tem mestu me je zmeraj preganjal
veliki zapuščen žerjav.
Verjetno so ga tam pustili,
da se imaš za kaj oprijeti.
In jaz sem iz dežele škratov.
Sem brušen v nekoč izgubljenem mestu.
V njegovi mestni knjigi je zapisana velika
uganka.
Kako iz pribežališča narediti umetnostno
drsališče?
Kako šanson spremeniti v moderno R B
pesem?
Kajti to mesto vpije in te obsije.
Išče katedralo v sebi.
Išče izgubljene poljube.
Imaš v tem mestu za kaj umreti?
Imam svoje razloge,
da lebdim nad njim.
Da pojem dober štrudl pri Aneti.
Da sem zvezdni prah,
ki blesti le na tvojem rožnem vrtu.
Smrtna strast se je oprjela življenja
kot ranjena golobica.
Zvoni srce v čisti vodi.
Vrni se z nami črta obzorja.
Bodi moja kozjeglava juha.

www.strankapolnezize.com

Art in Kaj sta ustanovila stranko.
www.strankapolnezize.com.
Ničesar ju ne bo zaustavilo.
Pišeta pisma.
Pošiljata emaila.

»Polna ziza je neusahljiva.
Je otroška duhovna vaja.
Je vaja za vas odrasle.
Njena nit povezuje bitja.
Od tu in od tam čez.«

Stranka Polnaziza je popek.
Je trenutek pred padcem v greh.
Je vrecel iz sanjskih vrtoč.
Stranka Polnaziza je sladka.
Za oblizat.

Iz/beremo

Nassim Nicholas Taleb | Črni labod - vpliv malo verjetnih dogodkov

Na policah novosti v Knjižnici Šoštanj sem odkrila zanimivo knjigo z naslovom *Črni labod - vpliv malo verjetnih dogodkov* avtor dela je **Nassim Nicholas Taleb**. Najprej sem bila prepričana, da je to delo leposlovnice narave, in sem si jo kar izposodila ... kar tako – najbrž zaradi zanimive naslovnice. Ko pa sem jo doma vzela v roke, sem ugotovila, da je v bistvu neke vrste (dokaj zabaven ... ali pa tudi ne, kakor vzamete :) priročnik, namenjen predvsem poslovnežem, da bi le-ti lažje spoznavali tveganje in izkoristili pozitiven vpliv nepredvidljivega. V knjigi je predstavljen pohod skozi zgodovino, ekonomijo in šibkost človeške narave. Knjiga je svetovna uspešnica, prevedena v 31 jezikov, prodanih pa je bilo že preko 1,5 milijona izvodov.

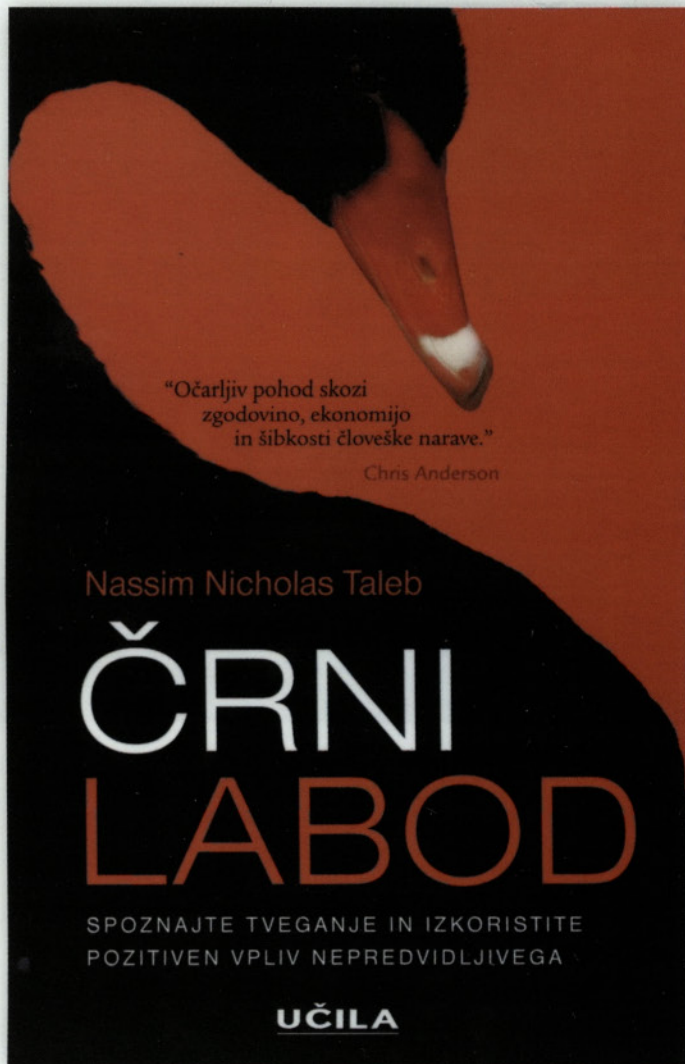
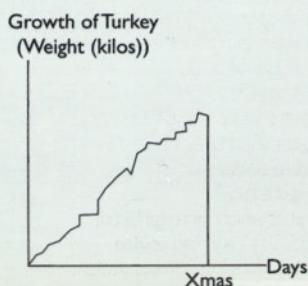
Nassim Taleb, esejist, empirik in trgovec, se je zapisal preučevanju problemov naključnosti, verjetnosti in znanja. Trenutno dela kot profesor vede o nedoločenosti na Univerzi Massachusetts v Amherstu. Taleb (1960) je interdisciplinarno izobražen intelektualec libanonskega rodu, ki predava tako v Ameriki kot v Evropi, širši javnosti pa je postal znan na začetku tisočletja s knjigo *Foiled by Randomness*, v kateri se je ukvarjal z naključnostjo, ki jo večina ljudi ne upošteva pri svojih odločitvah. V pričujoči knjigi svoje teze razvija naprej, opredeli pa jih v pojmu »črni labod«, ki je **a)** presenetljiv dogodek, ki se zdi opazovalcem skoraj neverjeten, ima pa **b)** velik vpliv na življenje opazovalcev in ga **c)** opazovalci hitro racionalizirajo in za nazaj analizirajo, da je bil v bistvu pričakovan. Prek analize ra-zličnih pomembnih zgodovinskih političnih dogodkov, vključno z 11. septembrom in takih, v katerih je bil osebno udeležen, Taleb dokazuje, da so bili tako rekoč vsi nezrežirani v katerem koli smislu in da jih ni bilo mogoče vnaprej napovedati, podobno pa trdi tudi za vsa glavna znanstvena odkritja in umetniške dosežke.

Z izrazom »črni labod« avtor torej označuje dogodek, za katerega je značilno troje: je redek, ima izjemno velik učinek in je retrospektivno predvidljiv – po dogodku se potrudimo poiskati razlage za njegov obstoj in ga skušamo narediti razumnega in predvidljivega. Presenetljiv uspeh Googla je bil »črni labod«, prav tako teroristični napad 11. septembra. Modne muhe, epidemije, visoka moda, pojav žanrov in šol v likovni umetnosti, vse sledi dinamiki »črnega laboda«. Majhno število »črnih labodov« pojasni skoraj kar koli na svetu, od uspešnosti zamisli in religij do zgodovinskih dogodkov in dogodkov v našem zasebnem življenju.

Kljub temu se pretvarjamo, da »črnih labodov« ni. In ker so »črni labodi« nepredvidljivi, se moramo njihovega obstoja prilagoditi, ne pa da jih naivno skušamo napovedati. Veliko lahko storimo, če se osredotočimo na antiznanje, torej na to, česar ne vemo. Med drugim imamo lahko velike koristi, če se čim bolj izpostavimo pozitivnim »črnim labodom«.

Ekonomska kriza, v kateri smo se nenadoma znašli, je zagotovo črni labod o katerem govori Nassim Taleb, avtor uspešnice *Black Swan*. Črni labodi so dogodki, ki jih je nemogoče napovedati vnaprej, saj se zaradi svoje redkosti izmaknejo Gaussovi krivulji, s katero običajno ocenjujemo nivo tveganja. Obenem pa imajo ti dogodki neprijetno lastnost, da lahko usodno vplivajo na vaše zdravje, družini ali poslovanje podjetja.

Recimo, da ste puran, ki poskuša oceniti tveganje s pomočjo običajnih, povprečnih dogodkov in z induktivnim sklepanjem. Živite v kokošnjaku in prijazni ljudje vas dan za dnem hranijo z odličnimi orehi, spuščajo vas na kratke sprehode po vrtu, izredno jih skrbi za vaše zdravje in tako delajo že celih 999 dni. Na podlagi preteklih dogodkov lahko upravičeno sklepate, da

bo krivulja vaše teže ali osebnega standarda še naprej rasla, dokler ne pride dan, ki ga na podlagi preteklega vedenja in dogodkov ne morete predvideti – božič in vaša krivulja je naenkrat videti takole: (os x: dnevi, os y: teža purana)

Avtor je leta preučeval, kako se slepimo, da vemo več, kot v resnici vemo. Naša razmišljanja omejimo na nebstveno in nepomembno, medtem ko nas veliki dogodki še naprej presenečajo in oblikujejo naš svet. V knjigi pojasnjuje vse, kar vemo o tem, česar ne vemo, ponuja pa tudi presenetljivo preproste zvižace za soočanje s črnimi labodi in opisuje, kako od njih imeti korist. Poleg tega je njegov slog izredno zabaven, domiseln in izzivalen. Nenazadnje je tudi Talebov črni labod – črni labod.

Knjiga je na voljo v Knjižnici Šoštanj, razen če se ne zgodi kaj nepredvidljivega ... ali pa predvidljivega. Hmmm ...?

Maja Rezman Huremović

Verovanje v okolje

Svetovni dan Zemlje

22. april je svetovni dan Zemlje, ki ga na pobudo civilne družbe po vsem svetu praznujejo že več kot 30 let.

Ob tem dnevu posamezniki in številne okoljske organizacije pripravljajo najrazličnejše projekte, dogodke in prireditve, s katerimi želijo opozoriti na ranljivost in enkratnost planeta, na katerem živimo.

Začetki praznovanja dneva Zemlje segajo v leto 1963, ko si je tedanji ameriški senator Gaylord Nelson prizadeval, da bi okoljska vprašanja prišla na dnevni red ameriške politike. Organiziral je predsedniško turnejo, na kateri naj bi opozorili na težave v okolju. Vendar je ustrezen odmev v javnosti dosegel šele prvi dan Zemlje, 22. aprila leta 1970, ko je na prireditvah, posvečenih dnevu Zemlje, v Ameriki sodelovalo okrog 20 milijonov ljudi.

Ob letošnjem dnevu Zemlje v Sloveniji potekajo številne akcije urejanja okolja, ki jih te dni izvajajo turistična in druga društva.

Posebno pozornost namenjajo urejanju okolja jezer, potokov in vodnjakov. Te dni urejajo gorsko turistične centre in se pripravljajo na poletno sezono. Pozornost okolju namenjajo tudi upravljavci cest, ki urejajo nabrežja in okolico, počivališča, cestne postaje, bencinske servise in s tem postajajo prijaznejši za turiste in obiskovalce.

V zadnjem času smo še posebej občutljivi na okoljske spremembe in zato nam svetovni dan Zemlje pomeni iz leta v leto več. Letos smo ta dan obeležili tudi z vseslovensko akcijo Očistimo Slovenijo v enem dnevu. V akciji naj bi sodelovalo preko deset odstotkov prostovoljcev, ki so čistili več kot 7.000 divjih odlagališč pa tudi razpršene odpadke. Okoli 250.000 prostovoljcev je očistilo vsaj 60.000 kubičnih metrov odpadkov.

Tudi na naši šoli smo obeležili 22. april svetovni dan Zemlje, dijaki so se udeležili čistilne akcije. Ker smo letos pridobili projekt Okoljska vzgoja, smo v prvem letniku izvedli aktivnosti na temo ravnanje s prehrano, vodo, energijo, odpadki in promet. V vsakem od prvih letnikov so si izbrali eno od prej naštetih tem in izvedli študije oz. raziskave v tej smeri, izvajali so meritve, ugotavljali, koliko električne energije porabimo in koliko bi jo lahko prihranili, kakšne so naše prehrabene navade, kako varčujemo z vodo, ločujemo odpadke, koliko odpadkov "proizvedemo", šteli so tudi promet. O svojih izsledkih so poročali na projektnem dnevu, ki se je odvijal 22. aprila ravno na dan Zemlje. V vseh razredih so prišli do skupnih ugotovitev, da je potrebno za dobrobit Zemlje previdno ravnati z energijo in vodo, preudarno ravnati s hrano, ločeno zbirati odpadke in zmanjšati promet, saj vemo, da z izgorevanjem bencinov nastaja tudi CO₂, ki v velikih koncentracijah povzroča nastanek tople grede.

Ali ste že kdaj razmišljali, katera mesta na svetu so najbolj onesnažena? Na prvem mestu je še vedno ukrajinsko mesto Černobil, kjer se je 26. aprila 1986 v tamkajšnji jedrski elektrarni zgodila najhujša jedrska nesreča do sedaj, ki je ogrozila več kot pet milijonov in pol ljudi ter vodila k ogromnemu porastu raka ščitnice. Drugo najbolj onesnaženo mesto je azerbajdžanski Sumqayit, še ena strupena dediščina sovjetske industrije. Mesto z 275.000 prebivalci je zastrupljeno s težkimi kovinami, nafto in kemičnimi strupi, ki so posledica kemične proizvodnje, glavnega preskrbovalca kruha. Stopnja raka je tam od 22 do 51 odstotkov višja od

azerbajdžanskega povprečja, otroci pa imajo številne genske napake, ki segajo od duševne zaostalosti do bolezni kosti. Tretje je indijsko mesto Vapi na robu industrijskega pasa države Gujarat. Vapi gosti smeti in druge odpadke več kot 1.000 tovarn, med njimi pa najdemo tudi petrokemične, farmacevtske in druge kemikalije ter pesticide. Četrto mesto pripada vodilnemu kitajskemu industrijskemu mestu Tianyingu, ki se po navedbah kitajske vlade uvršča med osem najbolj onesnaženih mest v državi. Koncentracije svinca v zraku so 8,5- do 10-krat nad nacionalnimi zdravstvenimi standardi, prašni delci v lokalnih poljščinah pa so 24-krat višji od zdravstvenih standardov. Peto mesto zaseda indijska Sukinda, dom največjega rudnika kromita na svetu, iz katerega izdelujejo nerjavce jeklo. Vode, ki pritekajo iz te doline, vsebujejo kancerogene snovi in ogrožajo 2,6 milijona ljudi. V Združenih državah Amerike je eno najbolj onesnaženih mest Los Angeles, mesto z več kot 3,8 milijona prebivalcev.

In kje na lestvici je Slovenija?

V sredini leta 2008 je bila v 149 državah narejena okoljevarstvena raziskava univerze Yale. Države so se pomerile v 25 indikatorjih, s katerimi so ocenjevali okoljevarstveno zdravje, onesnaženost zraka, vodne vire, biološko raznovrstnost in habitat ter klimatske razmere. Na prvem mestu se je znašla Švica, nato Švedska, Norveška, Finska in Kostarika. Avstrija se je uvrstila na 6. mesto, Slovenija na 15. mesto, Hrvaška na 20. in Italija na 24. mesto. Na repu lestvice je pristan Niger, malce pred njim pa še Sierra Leone in Angola. Združene države so se uvrstile na 39. mesto. Po teh raziskavah sodeč smo na zavidljivem mestu in zato nas pogosto imenujejo zelena dežela ali pa zelena oaza na sončni strani Alp. Vendar moramo tudi v bodoče razmišljati o tem, kako narediti Slovenijo še bolj zeleno, in strmeti k temu, da razvijamo ekološko čisto tehnologijo ter začnemo izrabljati alternativne vire energije, namreč le-to nam bo ohranilo zdravje in prineslo celosten razvoj nam in našim znancem.

Judita Čas Krneža

Foto: arhiv

Svetovni dan brez avtomobila

Na delo se odpravite peš ali s kolesom in tako boste pripomogli k čistejši prihodnosti

Spominjam se, da sta manjkala še dobra dva meseca do mojega 18. rojstnega dneva, ko so bile moje misli že pri avtomobilu, učenju spretnosti v vožnji in izpitu. Zdelo se mi je samoumevno, skoraj že nujno, da mora človek obvladati spretnosti vožnje, imeti izpit in avto.

Ko je treba iti popoldan v knjižnico po knjigo, k babici in dediju na obisk ali urediti kakšno stvar, sploh ni več vprašanje, kako bom šla. Vzajem ključke od avta in se odpeljem. Čeprav zunaj sije sonce in bi bila vožnja z motorjem prava dogodivščina, je vedno na prvem mestu v mojih misli avto. Četudi bi mi nekaj minutni sprehod do babice in dedija koristil, se vseeno odločim za avto.

Bolj kot opazujem ljudi okoli sebe, vse bolj sem prepričana, da je takšnih velika večina. Redke so hiše brez dveh avtomobilov v garaži, če pa je voznikov pri hiši več, je navadno celo dvorišče zaparkirano z avti. Le redki starši še odhajajo v službe z javnim prevozom, za mnoge sta vlak in avtobus že pozabljena. Vsak v svojem avtu hitimo po cestah in se navadno tudi po večkrat dnevno zapeljemo v isti kraj, čeprav bi lahko opravke opravili enega za drugim ali pa bi s seboj vzeli sosedo, ki je prav tako kot mi namenjena po enakih opravkih.

Se uporabniki avtomobilov, ki svoje avte uporabljamo skoraj vsak dan, sploh kdaj vprašamo, koliko s vsakodnevno vožnjo prispevamo k onesnaževanju zraka? Promet je glavni vir onesnaževanja zraka in pomemben vzrok podnebnih sprememb. Je namreč eden izmed glavnih virov ogljikovega dioksida (CO₂), najpomembnejšega toplogrednega plina, ki največ prispeva h globalnemu ogrevanju Zemlje. Če pogledamo statistiko za našo prestolnico, lahko razberemo, da v Ljubljani promet prispeva več kot 30 % vseh emisij CO₂ (v letu 2007 so avtomobili prispevali 32,8 % emisij). Največ prevozov v Ljubljani se opravi z avtomobilom. Ljubljana je imela v letu 2008 registriranih 141.758 osebnih vozil, po različnih ocenah pa naj bi v Ljubljano dnevno v službo ali po opravkih potovalo od 90.000 do 120.000 ljudi, od tega približno dve tretjini z avtomobilom. K onesnaževanju zraka v mestu pa prispeva tudi še vedno naraščajoči tranzitni tovorni promet v okviru transevropskih koridorjev.

Pomembna alternativa avtomobilskim prevozom in oblika trajnostne mobilnosti v mestih je javni potniški promet. Se še spomnite tramvaja, ki je vozil po Ljubljani? Sama se spomnim slikice iz zgodovinskega učbenika, saj sem premlada, da bi se lahko kdaj vozila z njim po Ljubljani, kajti prvi tramvaj v Ljubljani je začel voziti že leta 1900. 58 let kasneje ga je nadomestil trolejbus, ki je zasedal manj voznega prostora, veliko vlogo pa je dobil tudi potniški promet z avtobusi.

Žal se število prevozov in potnikov z mestnimi avtobusi v večjih mestih še vedno zmanjšuje, čeprav je vse več govora o onesnaževanju ozračja in dajejo ekologi vse večji poudarek ozaveščenosti ljudi o posledicah rabe avtomobila na kakovost zraka. (Število prevozov z javnimi avtobusi pada iz leta v leto; statistika za Ljubljano kaže, da je bilo v letu 2001 zabeležili 95.421.000 prevozov, leta 2008 pa le še 84.394.069 prevozov.)

Glavna slabost javne uporabe avtobusa v mestih je nizka potovalna hitrost, ki je v dnevnih konicah tudi za 10 km/h nižja od hitrosti osebnih vozil. Število uporabnikov javnih prevozov pa se zmanjšuje tudi zaradi cenovne dostopnosti javnih prevozov. Če ostanemo v Ljubljani in pri trolejbusih, lahko povem iz izkušenj svojih starejših prijateljev, ki študirajo v prestolnici, da se uporaba javnih prevozov za večino finančno ne splača. Cena mesečne karte trolejbusa je zanje previsoka. Tako se v lepih, toplih in suhih dnevih raje odpeljejo do svoje fakultete s kolesi ali se sprehodijo peš. Verjetno ste se že peljali med tednom dopoldan po Zaloški ulici v Ljubljani in se jezili za volanom, saj je bilo, kamor koli ste pogledali, povsod polno kolesarjev; na pločnikih, cestah, sprehajalnih poteh, na mostovih, povsod. Kolo je v času šolanja res prima, je dokaj hitro prevozno sredstvo, z njim lahko pridete skoraj vsepovsod, pri tem se rekreirate in naredite nekaj koristnega za telo. Kolo je cenovno dostopno prav vsem. Sploh pa velja med študenti nekakšno nezapisano pravilo, da starejšega »ponyja« kot imaš in seveda lepo pobarvanega ter preurejenega, večji »car« si. »Trolax« večina študentov uporablja le v zimskem delu leta, ko je za jutranje sprehode ali jutranje kolesarjenje ob Ljubljanici do fakultete prehladno, pa tudi pogosta temperaturna inverzija ovira sprehajalce in kolesarje.

Foto: Jože Miklavc

Zelo dobra ideja se mi zdi uvedba Lokalca v Velenju. Saj veste, to so tisti majhni, rumeni avtobusi, označeni z znakom Mestnega potniškega prometa Velenje, ki vozijo od novembra 2008 dalje. Tako imajo Velenjčani in Velenjčanke omogočen brezplačni javni prevoz. Dopoldan Lokalca koristijo predvsem dijaki ŠCV, zlasti za prevoz do MIC-a in do stadiona. Seveda ga pa uporabljajo vse starostne generacije iz vseh koncev Velenja, zato so mu dodali progno B (poleg prvotne A proge), razširili njegov obseg (sedaj vozi Lokalca tudi v Pesje, Vinsko Goro in Škale), okoli 1. novembra je urejena tudi povezava do pokopališča.

Država in občine si prizadevajo, da bi ljudje vse manj uporabljali svoja prevozna sredstva in vse več javna. Vsaka občina skuša to urediti na svoj način. Veliko pa k temu pripomore tudi svetovni dan brez avtomobila. Glavni namen tedna mobilnosti je ozavestiti ljudi, da bi nekaj naredili za zmanjšanje onesnaženosti, ki jo povzročata promet, in tudi za izboljšanje kakovosti življenja na drugih področjih.

Prebivalce Evrope skrbi vedno večja uporaba osebnih avtomobilov v mestnem prometu. Zlasti v mestih veliko ljudi trpi zaradi slabše kakovosti življenja, število avtomobilov pa se še kar večja. Raziskave, izvedene med evropskim tednom mobilnosti, kažejo, da je veliko državljanov zaskrbljenih zaradi kakovosti zraka, ki ga vsakodnevno vdihavajo, in da uvrščajo onesnaženost zraka med svoje največje okoljske skrbi.

Ob svetovnem dnevu brez avtomobila pristojne organizacije izdajo razne brošure, pripravijo plakate, razne akcije, nekatere občine celo zaprejo mestne centre in nekatere ulice za ves promet. Ampak brošure, plakati in obvestila ne morejo zagotoviti uspeha, če v zavesti ljudi ni želje po ohranitvi našega planeta za nadaljnje rodove. Verjamem, da nam ni vseeno, kakšen zrak vdihavamo in v kakšnih razmerah živimo, zato se kdaj, če je le možno, odpravite na delo peš ali s kolesom, da vsaj en dan v letu nekoliko pripomorete k čistejši prihodnosti. Ni potrebno, da to storite ravno na mednarodni dan brez avtomobila. To lahko storite jutri in če vam bo ideja postala všeč, lahko to ponovite tudi naslednji dan in dan zatem!

Nastja Stropnik Naveršnik

Pometli smo pred svojim pragom

Tudi učenci in učitelji OŠ Šoštanj smo se lotili čiščenja šolske okolice. Sicer skozi celo leto dežurni oddelki vsak dan čistijo okolico šole, predvsem na sprednji strani. Pred 17. aprilom, ki je bil predviden za masovno čiščenje Slovenije, pa smo to še razširili na ves zunanji prostor okoli šole.

Ni bilo malo dela, saj je na parkiriščih in dvorišču ostalo veliko peska od dolge zime. Prav tako se je okoli ograje in žive meje nabralo kar nekaj smeti, ki jih je nanosil spomladanski veter. Kupili smo veliko novih metel in smetišnic in začeli pometati pred svojim pragom. Napolnili smo za celo prikolico vreč s peskom in smetmi in tako omogočili travi, grmičkom in drevju, da zadihajo pomladanski zrak. Po končani akciji pa je svoje opravil še dež, ki je spral ves prah.

Jožica Andrejč

Foto: arhiv

Vsi niso čistili!

Turistično društvo Skorno nad Šoštanjem je bilo udeleženo v akciji Očistimo Slovenijo. Kljub temu da je večina prebivalcev članov društva, se je akcije udeležilo le malo ljudi. Žal moramo tudi ugotoviti, da se čistilnih akcij udeležujejo prav tisti krajanji, ki že tako po svoji vesti skrbijo za okolje. Tisti, ki ga pa onesnažujejo, se takšnih akcij sploh ne udeležijo. K sreči pa se vse več krajanov zaveda, kaj pomeni onesnaženje okolja, zato lahko upamo, da bodo tudi budno pazili na tiste, ki z odpadki ravnavo nepremišljeno.

Ivan Jakopanec

Foto: I. J.

Topolšica potrebna čiščenja

Tudi v KS Topolšica smo se v soboto, 17.4., pridružili vseslovenski akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu. Črnih odlagališč v našem kraju ni veliko, saj smo jih očistili že prejšnja leta v podobnih akcijah. Smo pa odkrili še sveže odlagališče, ki ga popis ni zajel in ga bomo očistili ob naslednji akciji.

Glavnina udeležencev se je zbrala ob 8.00 v Topolšici pred gasilskim domom, nekaj skupin pa se je zbralo kar na področjih, ki so jim bila dodeljena. Vodje organizacij in društev so si na predhodnem koordinacijskem sestanku razdelili področja, tako da smo pokrili vse predele kraja.

Sodelovali so člani iz vseh društev KS Topolšica in številni posamezniki. Skupaj 170 udeležencev je čistilo zaselke Lajše, Lom in Topolšica. Rokavice so si nadeli tako moški kot ženske, od starejših pa do naših najmlajših tabornikov. Ob 12. uri smo akcijo zaključili. Zbrali smo 8 kesonov in 7 traktorskih prikolic odpadkov. Akcija je naletela na plodna tla in uspela. Verjamem, da tudi v smislu zavedanja, kakšnega pomena je to za nas in prihodnje generacije. Za konec pa naj zaključim po taborniško: Z naravo k boljšemu človeku!

Breda Goltnik

Foto: Matjaž Lihteneker

Foto: Igor Medved

Gaberke očiščene

Na vseslovensko akcijo Očistimo Slovenijo v enem dnevu se je odzvalo v KS Gaberke vsaj 40 prostovoljcev, odraslih in otrok, ki jim ni vseeno, kakšen je njihov kraj. Tako so s skupnimi močmi očistili potok Velunjo, cesto skozi Gaberke, igrišče, Gaberško pot in nekaj nelegalnih odlagališč. Na najbolj kritičnem nelegalnem odlagališču so z dovoljenjem lastnika postavili tudi kovinsko zapornico, ki bo brezobzirnežem otežila dovoz in metanje smeti globoko v gozd. V akciji so zbrali vsaj 2 kesona različnih smeti, ki so jih na ustrezno mesto odvažali z gasilskim kombijem.

Foto: A. Grudnik

Motoristi očistili »svoj« edini »poligon«

Ležen je bil in je še za mnoge enduraše in motokrosiste edini prostor v Šaleški dolini, kjer lahko na ugrezninskem območju daleč od vseh ljudi treniramo in kalimo svoje sposobnosti na motorju, na »motokros poligonu«, ki smo si ga uredili sami s svojimi rokami. Zadnje čase pa imamo na tem območju probleme z varnostniki, saj nas s tega območja odganjajo, češ da zganjamo hrup in dvigujemo prah. Paradoks tega pa je, da se komaj 50 m stran od »motokros poligona« vsak dan prevaža težka mehanizacija, ki prav tako zganja hrup in dviga prah.

Čeprav je morda v mnogih očeh videti, da nam ni mar za okolje, temu zdaleč ni tako. Tudi nam je pomembno, da živimo v čim bolj čistem okolju. Zato smo se odločili, da tudi mi sodelujemo v vseslovenski akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu in očistimo širšo okolico našega poligona. Združili smo moči tako motokrosisti kot enduraši in se v soboto, 17. aprila, ob 9. uri zbrali pred zapornico ugrezninskega področja PV. Zbralo se nas je okoli 10 in kmalu smo ugotovili, da nas čaka zelo veliko dela. Sprva smo mislili, da bomo na tem območju našli le nekaj plastenk in pločevink in da nam bo ostalo veliko neuporabljenih vrečk za smeti. Potem pa smo naleteli na ducat divjih odlagališč, kjer so bile odložene vse vrste smeti pa tudi večji kosi, kot so npr. štedilniki in drugi večji gospodinjski aparati, naleteli pa smo tudi na avtomobil. Spraševali smo se, kako je ljudem sploh uspelo pripeljati toliko smeti na to območje kljub onemogočenemu dostopu z avtomobili. Bolj smo se pomikali v notranjost proti gozdu, na več kupov smeti smo naleteli. Čistili smo vse do 17. ure in nato natovorili pobrane smeti na tovornjak. Ugotovili smo, da je bil en dan premalo, zato nameravamo izvesti še kakšno akcijo in pobrati preostanek smeti. Skrbi pa nas, da nas na to območje varnostniki ne bodo spustili.

Ko smo se vrnili v Šoštanj, smo na desni strani Aškerčeve ceste, kjer se prične cesta vzpenjati v Lokovico, pomagali počistiti še manjši kup smeti, ki je kazil okolico.

Motoristi in enduraši

Foto: arhiv

Po akciji Očistimo občino Šoštanj

V občini Šoštanj očiščevalne akcije organiziramo že od leta 2004. Letošnja je potekala v okviru akcije Očistimo Slovenijo v enem dnevu in je presegla vsa pričakovanja. Čistil je tudi župan občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije Darko Menih, ki se je priključil ribičem pri čiščenju okolice Družmirskega jezera.

Vseslovenska akcija je tudi naše občane privabila k čiščenju, Občina Šoštanj pa je na vsa gospodinjstva poslala zloženko s seznamom zbirnih mest, tako da so prav vsi vedeli, kje in kdaj se lahko akciji priključijo. Odziv ljudi je bil letos zato res izjemen. Prostovoljci so čistili v vseh devetih krajevnih skupnostih po celi občini, skupno več kot 800 ljudi! Akcije so se udeležili člani društev in tudi številni posamezniki najrazličnejših starosti.

Kmetje so s svojimi traktorji prevažali zbrane odpadke do zbirnih mest, drugi so se znašli z osebnimi avtomobili in prikolicami, nekateri so odpadke pripeljali kar neposredno v Šoštanj na parkirišče pred Ribičev kočo ob Družmirskem jezeru, kjer je bil glavni zbirni center za našo občino. Na tem zbirnem mestu smo zbrali vse odpadke iz celotne občine in jih nato preložili v večji kontejner. Na ta način smo do največje možne mere zmanjšali število prevozov na odlagališče v Celje, kamor smo opravili samo dve vožnji in se s tem izognili dolgotrajnemu čakalju na odlagališču.

Da so ljudje res živeli s to akcijo, dokazuje informacija, da so nekateri posamezniki, ki se akcije niso mogli udeležiti, ostalim prostovoljcem prinesli celo nekaj denarja, da so si lahko kupili pijačo.

Foto: Amadeja Komprej

Pa še nekaj podatkov:

- **število ljudi:** občina – več kot 800, KS Topolšica – 180, KS Skorno Florjan – 110, KS Ravne – 40, KS Gaberke – 60, KS Lokovica – 70, KS Bele Vode – 60, KS Zavodnje – 20, KS Šentvid – 20, KS Šoštanj – 250

- **količina odpadkov:** mešan komunalni odpadki 130 m³ (37.160 kg), gume 60 m³ (10.580 kg), železo 70 m³ (6.090 kg), nevarni odpadki (monitorji, salonitke) 6 m³ (3.700 kg)

Po občini je bilo postavljenih 12 kesonov, ki so krožili – praznili smo jih na jezeru v Šoštanju, nato smo prazne ponovno postavili nazaj na določeno mesto.

Že med tednom so okolico šole očistili učenci Osnovne šole Šoštanj, otroci Vrtca Šoštanj, enote Brina pa so skupaj s stanovlci bloka in seveda strokovnimi sodelavkami očistili okolico vrtca. Uredili so igrišče, v korita so nasadili rože, na ograjo igrišča so pritrčili rože iz lesa, ki so jih sami pobarvali, poslikali so vhod v vrtec, zasadili so grmičke pred vhod in očistili planinsko pot na Pusti grad.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalec za odnose z javnostmi

Očistimo Slovenijo
v enem dnevu!

Foto: arhiv

HTZ v akciji

Tudi v Velenju je potekala akcija »Očistimo Slovenijo v enem dnevu«. Akciji so se pridružili številni posamezniki, organizacije, institucije, podjetja, klubi in društva, med njimi tudi podjetje HTZ Velenje s programoma AquaVallis in Sonelex.

V akciji v Velenju je sodelovalo okoli 3 tisoč prostovoljcev, katerim je podjetje HTZ Velenje ponudilo mikrobiološko filtrirano pitno vodo blagovne znamke AquaVallis. Uspešno pa so se predstavili tudi s programom Sonelex, s sistemskim integratorjem sončnih elektrarn.

V Skupini Premogovnik Velenje stremimo k temu, da se premogovništvo odvíja v skladu z načeli trajnostnega razvoja, zato se trudimo zmanjševati vplive na okolje. Izjemen poudarek dajemo izpolnjevanju okoljskih standardov in v celoti podpiramo tovrstne akcije.

Pomen Premogovnika Velenje se namreč ne meri samo z zadovoljevanjem temeljne potrebe družbe po premogu in električni energiji, temveč tudi z vplivi, ki jih ima premogovniška dejavnost neposredno na okolico. V podjetju se zavedamo, da s svojo dejavnostjo močno posegamo v lokalno okolje, da smo dolini veliko vzeli, pa tudi veliko dali. Območja, kjer je odkopavanje premoga zaključeno, sproti urejamo. Ob jezerih, ki so nastala s pogrezanjem tal zaradi pridobivanja premoga, smo na vzhodni strani odkopnega polja zgradili turistično-rekreacijski center, mestni stadion, uredili pohodne, tekaške in kolesarske poti, postavili 100 klopi. To območje so za svojega sprejeli številni domačini in obiskovalci mesta, ki tukaj aktivno preživljajo svoj prosti čas.

Tadeja Mravljak Jegrišnik
Vodja Službe za odnose z javnostmi Skupine Premogovnik Velenje

Odstranjamo smeti

17. april 2010.

Dan, ko se je odvijal projekt OČISTIMO SLOVENIJO. Projekt, ki ga je pripravilo društvo Ekologi brez meja, realizirali pa ljudje, organizirani s pomočjo občin, krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in samostojnih podjetnikov.

Bil je dan, ko smo se zbrali ljudje dobre volje, tisti, ki jim je mar za čisto okolje, čiste vode, zrak, človeka ter kvaliteto njegovega življenja. Na poljih, na travnikih, v gozdovih in na poteh, ki vodijo do smeti, si lahko srečal nasmejane obraze, ki jim tudi še tako ogromno odlagališče smeti ni izbrisalo nasmeha z obrazov. Čeprav nam je srce včasih zatrepetalo ob pogledu na človekovo izkrivljeno zavest, da odloži v naravo, kar si niti zamisliti ne moreš, smo počistili vse, kar je bilo možno počistiti. Ostalo je seveda še in to za drugič, za ponovno snidenje ljudi, za enotnost, za trenutek, ko čutiš, da dihaš kot celota. Ljudje z vrečami v rokah, v škornjih, z rokavicami in pol milijona slovenskih rok. Akcija je uspela, kajti počasi se uresničuje stavek, da se z majhnimi koraki daleč pride. Še zjutraj oblačen in meglen sobotni dan se je na koncu akcije zbistril in

posijalo je sonce. Simbolika se je udejanjila potem, ko smo ljudje izvedeli za uspeh in dogajanje po vsej domovini. Slovenija je dobila lepše oblačilo, n e še povsem novo, a

Foto: Amadeja Kornprej

vendarle je sijala v novi podobi. Mnogi kraji naokrog so oživelj, ljudje smo v čast nove dobe, nove preobleke zaplesali in prisluhnili pesmim različnih glasbenih ustvarjalcev. To je bil trenutek, na katerega je mnogo ljudi pozabilo – biti del celote, posameznik s svojo zavestjo, združen v orkester, pod dirigentsko palico enotne zavesti, ki prebujata, ozavešča in širi harmonijo v prostor in čas. Človek danes živi hitro in površno, lahko bi dejali površinsko. Višje, hitreje, močnejše, brez miru in odgovornosti. Brez globine in smisla. Dogajanje se odvíja na polju neodgovorne kolektivne zavesti, ki srka množice nezaveščenih ljudi v svoj svet. Toda

človek je z rojstvom prejel zavest, ki pomeni odgovornost, a hkrati tudi breme. Ne ve, kaj ali kdo je, in ne ve, kaj je pravzaprav prav in kaj narobe. Narava je poskrbela in skrbi, da ima vsak človek ne glede na izobrazbo, kultiviranje, barvo kože ali družbeno sredino, v sebi iskro, ki ga nenehno opozarja na to, kaj je prav in kaj narobe. Nobenega dejanja ne moremo skriti pred samim sabo, kajti vse, kar se dogaja, se dogaja znotraj človeka. Človekova notranjost je celotno polje zavesti. To, kar se kaže zunaj v prostoru, je odraz njegovega notranjega sveta. Zunanost lahko vpliva na človekovo notranjost samo v tolikšni meri, kot je velika vsebina človekovih nerazrešenih notranjih konfliktov. Ti nastajajo skozi zgodovino evolucijskega procesa posameznika, od trenutka, ko dobi zavest, in presegajo okvir trenutnega človekovega življenja. Vse, kar naredi človek v nasprotju z njegovo notranjo iskro, se potem v procesu raztegnjene zavesti, ki presega čas in prostor, odraža v njem in v njegovi zunanosti. Če pogledamo navzven, lahko opazimo, da živimo na planetu, s človekom, ki poseduje toliko orožja, da lahko v trenutku uniči hkrati sto takih planetov, kot je Zemlja. Človek ne pozna miru, ubija na tisoče ljudi, da o živilih ne govorimo. Trpljenja je ogromno in bolečine še več. Takšno je trenutno stanje, ki kaže na izgubljenost človeka in njegovo nezavestnost in nepoznavanje samega sebe. Zakaj človek pristaja na to, da izdela plastenko

namesto, recimo, steklenice, ki jo je potrebno vsakokrat vrniti, ko je prazna. Ker je ceneje in ker je manj dela z njo, manj nas stane in lažja je, večji je dobiček in .... Če bi ostali pri steklenici, bi bilo lahko nasprotno. Ne bi bilo tako poceni in imelo bi vrednost. Vse, kar ima vrednost, je dragoceno, ni ceneno in se ceni. Ljudje hočejo imeti vedno cenene stvari in vse poceni, zato potem pristanejo na to, da jih nezavedni družbeni kolektiv izkoristi kot ceneno delovno silo. Ta cenena delovna sila potem izdeluje ter kupuje poceni in ekološko cenene stvari in jih razmetava v okolje. Pa to ni samo s predmeti v zunanosti, tako je tudi s človekovo notranjostjo. Človek je več kot samo delovna sila, samo stroj na trgu delovne borze, človek je zavest, je dragocen. Ni samo cenen in poceni. Zakaj so med posamezniki tako velike razlike v plačilu za opravljeno delo, zakaj lahko nekdo zasluži dvajset- do tridesetkrat več kot nekdo drug? Zaradi neznanja o tem, kaj človek pravzaprav je. Gre predvsem za to, da se ceni zunanost, delovanje v zunanem ozko usmerjenem polju notranje zavesti, pa čeprav je končno uničujoča za vsakega človeka. Ne prepozna in ne ceni se notranjega polja zavesti. Kadar je tako in v tem trenutku je tako, dobimo človeka, ki je ujet v neznanju lastne zavesti, je cenen in poceni ter odlaga svoj notranji konflikt v zunanost, v naravo, v okolje in v drugega človeka. Poseduje ogromno zunanje bogastvo, kar je znak nenehnega nezadovoljstva s samim seboj, in je poceni delovna sila, ker ne vidi, kje leži pravo bogastvo. Vse to ga pripelje v položaj, ko ne čuti več, da je Zemlja živ organizem, da so ljudje in živali dragocene, da je človek zavest v procesu rasti in velika možnost, da postane človek z veliko začetnico. Človek je zviti, raje naredi plastično in umetno, samo da je lažje in poceni, ceneje in bolj lahko, da več zasluži, da lahko več potroši. Za užitek, ki se v krogu cenenosti razblinja in človeka na koncu ne more več zadovoljiti, ker je bil poceni pridobljen. Toliko plastenk, kot smo jih pognili tega dne iz jarkov, jih verjetno prej niti nismo videli. Bile so na nekem skritem in nedostopnem prostoru. Tako kot pri človeku, ki ima skrit denar na svojih bančnih računih. Vemo, da ga ne potrebuje, a ga vseeno ima.

Ne ve, za kaj ga pravzaprav ima, a ker ga imajo drugi, ga mora imeti tudi sam. Tako deluje družba, ceneno, lahko, poceni in ekološko sporno. Kdo

sestavlja družbo?

Posameznik.

Zavest posameznika. Začetek je vedno pri izvoru zavesti. Potem se nadaljuje v zunanost in se širi po prostoru. Človek se muči v krogu lastne nevednosti. Naprej se poceni prodaja, potem poceni dela, potem se bojuje na polju cenenega zaslužka, da lahko zapravlja na cenenih izdelkih, ki jih seveda nujno ne potrebuje. Ne zaveda se, da potrebuje prebujeno zavest v nasprotju z velikim številom cenenih stvari in da potrebuje notranjo pomiritev s samim seboj in svetom. Potem ko je notranje izpolnjen, ne odmetava nezavedno v okolje, v prostor in v drugega človeka. Notranje izpolnjen in zavesten človek je bogat in se tega bogastva zaveda. Notranje bogastvo se potem širi navzven, v zavedanju, da je vse zunanje sveto in potrebno nege, skrbi, rasti in občutljivosti.

Tako se je zgodila tudi ta očiščevalna akcija, ki ni pozitivna samo v konkretnem čiščenju zunanjega prostora, ampak cilja tudi na večjo

ozaveščenost in čiščenje individualnega notranjega prostora.

V tem smislu je to zame napredek. Takšno akcijo podpreti, pomeni zavedati se obojega hkrati. Kdor je to prepoznal, že ve, kaj to pomeni. Za druge še pride čas. Čas notranjega in zunanjega čiščenja. Čestitam vsem, ki se zavedajo, da mora človek rasti. Kam, niti ni pomembno. Je kot drevo, ki je najprej seme, potem korenine in steblo, pa veje in listi. Listi potem, ko pride jesen, odpadejo in v pomladi zrastejo novi. Nova zavest nadomesti staro zavest. Planet, na katerem človek biva, je samo iluzorne narave. Zdaj je še pred njegovimi očmi, potem ga ni. Je samo zato, da se človeku v procesu rasti zavesti zrcali in ga opominja. Opominja ga na to, kaj človek v svojem bistvu je. Kdor spregleda, je osvobojen, čist. Kdor ne vidi, ostaja v jarku kot kupi cenenih plastenk. Čaka na to, da propade, da trpi in umre s kupom nabranih iluzornih bogastev – smeti.

J.N.

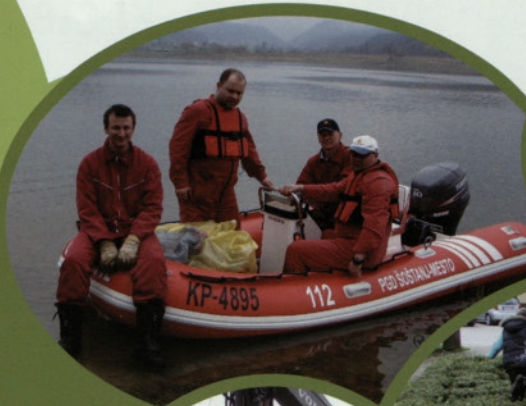

Foto: Jani Napotnik

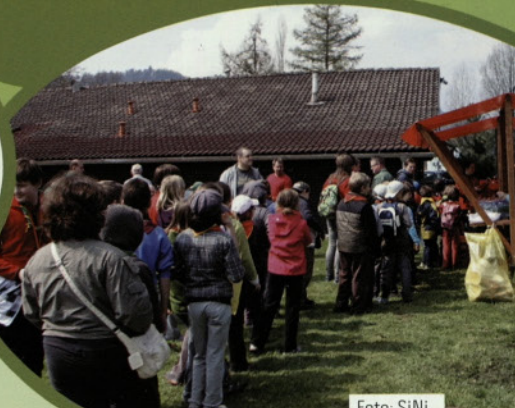

Foto: SiNi

**Hvala vsem, ki ste
z dobro voljo in
delovno vnemo
pripomogli, da
bodo prazniki v
občini Šoštanj lepši
in čistejši. Želimo
vam prijazne
praznične dni.
Župan, svetniki in
uprava Občine Šoštanj**

Velenje

Sp Do 35

LIST

2010

352(497.4 šoštanj)

9005548,4

COBISS

OBČINA ŠOŠTANJ